The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published Twice Weekly
by the DAUGAVAS VANAGS
EDITOR IN CHIEF: INGRIDA VIKSNA
Editorial and Business Offices:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telephone — EM 8-0792
Cable Address: LATAMERIKA
Editor in U.S.A. — A. ZVĒRIŅŠ
102—15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A.
Tel.: Virgina 9-7778
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL
POST OFFICE DEPARTAMENT, OTTAWA

LATVIJA
AMERIKA

64./292. n-rs. SESTDIEN, 1954. G. 14. AUGUSTĀ 4. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās
Izdevējs — Apgāds DAUGAVAS VANAGS
Galvenais redaktors — INGRIDA VIKSNA
Redakcija un kantoris:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telefons — EM 8-0792
Telegrammu adrese: LATAMERIKA
ASV redakcija — A. ZVĒRIŅŠ,
102—15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A.
Tel.: Virgina 9-7778
Abonēšanas maksa ASV un Kanadā:
par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50;
par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00
SLUDINĀJUMU MAKSA:
slud. daļā $1.60; tekstā $2.80 par 1 collas telpu 1 reizē

ŠE KOPĀ MĒS, BIEDRI, KAM LEMTS NEBIJ MIRT!

DV Tautas un vienības svētki un vīru kopkoŗa koncerts

ZIEMEĻAMERIKAS KONTINENTĀ - TORONTO, KANADĀ 4., 5. UN 6. SEPTEMBRĪ

INDOĶĪNA ATVĒRUSI FRANCIJAI ACIS

Francija ar savu jauno koloniju politiku ir lēnāka par Angliju

Līdz Indoķīnas sakāves laikam Francijas kolonijās iedzimto prasībām netika veltīta gandrīz nekāda uzmanība. Bet pēc notikumiem Indoķīnā Francija ir sapratusi, ar kādiem notikumiem jārēķinās nākotnē, ja ignorē savu koloniju prasības.

Francijas ministru prezidents Mendess-Frānss vēl cer stāvokli saglābt. Tas gan nenozīmē, ka viņš cer saglābt Francijas kolonijas, bet vienīgi izvairīties no jauna kaŗa. Tagad Francijai dota vēl pēdējā iespēja mēģināt izlīgt ar savām kolonijām un panākt kopēju, savstarpēju sadarbību. Ja tas nav iespējams, tad Afrikas koloniju bagātības Francijai ir zudušas. Būdams pilnīgs Francijas politiskā stāvokļa kungs, Mendess-Frānss rīkojas ātrāk un straujāk, nekā to kāds no līdzšinējiem Francijas ministru prezidentiem būtu uzdrošinājies. Politiķi domā, ka viņa pēkšņais brauciens uz Tunisiju būs novērsis briesmas, kas citādi draudētu ar tunisiešu sacelšanos. Kaut arī nacionālisti prasa pašnoteikšanās tiesību paplašināšanu, Francijas politiķi sagaida, ka Francija un Tunisija panāks vienošanos uz Mendesa-Frānsa solījumu pamata t. i., ka Tunisijai būs noteikšana iekšlietās, kamēr Francija pārzinās tās aizsardzību un ārpolitiku. Marokā stāvoklis ir mazliet sarežģītāks. Vispirms jau Maroka ir lielāka un bagātāka nekā Tunisija. Otrkārt, Maroka vēl nebūt nav nobriedusi pašvaldībai, kaut arī Marokas nacionālisti prasa pēc tādām pašām pašnoteikšanās tiesībām, kādas piešķirtas Tunisijai.

MAROKĀ STĀVOKLIS DRAUDĪGS

Notikumu attīstība Tunisijā ir vedama ciešos sakaros ar notikumiem Indoķīnas kaŗā. Terrors sākās 1951. gadā, bet Indoķīnas kaŗa pēdējos četros mēnešos, laikā, kad frančiem Indoķīnā klājās visgrūtāk un komūnisti nepārtraukti virzījās uz priekšu, terrors tik strauji pieauga, ka jau minētajos četros mēnešos tika nogalināts vairāk francūžu un vairāk tunisiešu nekā no 1951. — 1954. gadam. Pēdējo četru mēnešu laikā nonāvēto kopskaits Tunisijā sasniedza 155 personas, kamēr agrāk, pēdējo trīs gadu laikā, nonāvēto kopskaits bija tikai 101 cilvēks.

Marokā stāvoklis ir vēl draudīgāks. Pēc pašnoteikšanās tiesību piešķiršanas Tunisijai Marokā atsevišķās slepkavības, bumbu mešanas un dedzināšanas ir izvērtušās pūļa cīņās ar franču policiju un franču kaŗaspēka vienībām. Pēdējo desmit mēnešu laikā Marokā ir bijuši 335 pret frančiem vērsti bruņoti uzbrukumi, 118 bumbu vai granātu eksplozijas, 6 dzelzceļu sabotāžas, 390 dedzināšanas, kopskaitā prasot 126 upurus.

Nav šaubu, ka Francijai ilgi jādomā, kamēr tā var izšķirties par Afrikas atstāšanu. Francijai piederošā Afrikas daļa platības ziņā ir tikpat liela kā Sav. Valstis. Šai Afrikas daļā ir 37 miljoni iedzīvotāju, no kuŗiem franči ir visniecīgākā minoritātē. Kaut arī Afrikas dabas bagātību izmantošana ir vēl tikai sākuma stadijā, bez kļūdīšanās var pateikt, ka Afrikas bagātības ir ārkārtīgi lielas. Kas amerikāņiem pirms 100 gadiem bija mežonīgie rietumi, tas Francijai tagad ir viņas Āfrikas kolonijas — milzīgas platības, svētītas dabas bagātībām, kas nozīmē ceļu uz saimniecisku ekspansiju. Francijas valdība, tāpat kā neskaitāmi privātuzņēmēji Afrikas koloniju labākai izmantošanai tur ir iegāzusi milzīgas naudas summas, 37 proc. no visa līdzšinējā Francijas eksporta gāja uz kolonijām.

Pēc Francijas ministru prezidenta Mendesa-Frānsa domām, Afrikas koloniju bagātības var tikt pasargātas tikai ar politiskām reformām un varu. Tādas reformas, kā, piemēram, pašnoteikšanās tiesības Tunisijai noskaņos iedzimtos labvēlīgi pret franciem, kamēr 30.000 franču kaŗavīriem, kas ir līdzšinējā Tunisijas garnizona dubultojums, būs jāapkaro terrorisms un jāuztur kārtība.

Sav. Valstis ir ļoti apmierinātas ar franču reformām, un vēl cerē, ka tās nenāk par vēlu un nav par mazām. Tā kā nacionālisma kustība pašreiz skaŗ kā Āziju, tā Afriku, Sav. Valstis baidās, vai Afrikas nacionālisti apmierināsies ar franču piedāvājumiem, kas tomēr pilnīgu neatkarību vēl nenozīmē. Ja arī tagad Francijas kolonijas piekāpjas un samierinās ar Mendesa-Frānsa solījumiem, tad drīzi vien nacionālisti var prasīt jaunu piekāpšanos. Pēc Savienoto Valstu domām, arī tādā gadījumā Francija nevarēs darīt neko citu, kā vien piekāpties.

PASAULES CĪŅU LAUKOS

Analizējot pašreizējos notikumus pasaules politisko cīņu laukos, varam secināt, ka:

1. Padomju viedam spēkiem centīsies aizkavēt Franciju ratificēt 6 nāciju Eiropas aizsardzības savienības EDC līgumu, kas atļautu apbruņot Rietumvāciju. Plāns par jaunu Eiropas drošības konferenci ir Kremļa jaunā maskēre. Čērčils, kuŗš vēl jūlijā Vašingtonā apgalvoja, ka neviens nespēs nostāties starp Angliju un ASV, mājās pārbraucis, tūlīt sāka koķetēt uz austrumu pusi; 2. Sarkanā Ķīna nevilcināsies ar savu politisko spiedienu uz Japānu un tā sauc. Kolombo nāciju bloku (Indiju, Burmu, Pakistanu, Ceilonu, Indonēziju u. c.), lai aizkavētu ASV plānus; nodibināt tur reģionālus pretkomūnisma paktus. Dienvidaustrumāzija būs cīņas lauks, kur reiz izšķirsies cīņa starp komūnismu un brīvo pasauli. Komūnisma briesmas no Sarkanās Ķīnas un Ziemeļindoķīnas visnopietnāki jāapsver Filipīnām, Taizemei, Austrālijai, Jaunzēlandei, Lielbritanijai, Francijai un ASV; 3. Peipingas - Maskavas ass diplomātija darīs visu, lai izolētu ASV un padziļinātu domstarpības starp rietumniekiem, kas jau iezīmējušās Vietnamas sadalīšanā. ASV Senāts šo notikumu ietekmē jau nosvītrojis 500 milj. dolaru ārējās palīdzības fonda budžetā; 4. Apvienoto Nāciju nākamajā 9. sesijā šoruden sīva šķēpu krustošana notiks jautājumā par Sarkanās Ķīnas uzņemšanu AN. ASV vēl arvienu stingri saka „nē", bet — pasaules politika jau daudzreiz sagādājusi vilšanos. Mēs, cilvēki bez dzimtenes, to jau ilgus gadus izbaudām uz savas ādas. Sirdis asiņo, mūsu nopūtas nedzird, bet mūsu brīdinājumus, ka pulkstenis jau 12, neviens neuzklausa. Lux.

Pieņemšana pie Olafa Ilziņa Royal York viesnīcā, Toronto. No lb.: glezn. J. Tidemanis, Gerneja kundze un Garneja kgs, O. Ilziņš, Mariss Vētra un Nadiežda Ilziņa. H. Kliģera foto

Nodevējs Oto Johns uzrunā presi

Pārbēdzējs apgalvo, ka neesot komūnists

400 starptautisku žurnālistu klātienē Berlīnē agrākais Rietumvācijas spiegu un valsts drošības vadītājs Oto Johns izteicās, ka brīvprātīgi atstājis „Rietumu kaŗa nometni," lai turpmāk darbotos miera labā Vācijas padomju joslā.

Runādams pēc jau iepriekš sagatavota teksta, Dr. Johns preses pārstāvjiem paskaidroja, ka tagad viņš atklāšot īstos Eiropas armijas aizmugures noslēpumus. Runājot par Rietumvācijas politisko dzīvi, Johns apgalvoja, ka visa Rietumvācijas saimniecība atrodas nacistu rokās.

Johns nekavējās pastāstīt arī par savu neseno braucienu uz Savienotajām Valstīm. Pēc viņa domām amerikāņi aiz savas baiļu segas gatavojoties jaunam kaŗam un ka šī jaunā kaŗa laikā vācu tauta ciestu vissmagāk.

Sarunās ar žurnālistiem Johns arī vēl tagad atkārtoti uzsvēra, ka viņš nav komūnists, ka tāpat kā līdz šim viņš ir politiski neatkarīgs. Viņš apgalvoja, ka viņu šodien par nodevēju sauc tikai tie paši cilvēki, kas viņu par tādu sauca jau pirms desmit gadiem. (Pirms 10 gadiem Johns darbojās līdz atenatāta sagavošanā pret Hitleru. Viņam pašam izdevās aizbēgt uz Spāniju, bet viņa brālis tika apcietināts un nogalināts).

Intervijas beigās Johns sacīja, ka angļi cenšas atrast veidu, kā sadzīvot ar komūnistiem, bet ka amerikāņi viņiem to negrib atļaut. „Bonnas — Parīzes ass ir vienīgi ierocis amerikāņu rokās, sacīja Johns." Agrākie naciķi un militāristi atkal valda Rietumvācijā. Naciķi pārvalda ne tikai visu valsts saimniecību, bet arī politiku un pat Rietumvācijas universitātes. Rietumvācijas piesaistīšanās amerikāņu politikai neizbēgami ved pie jauna kaŗa. Šāda jauna kaŗa gadījumā no Vācijas nepaliks nekas vairāk pāri kā viens vienīgs radioaktīvs kaps.

Oto Johna intervija, bez šaubām, ir pirmais Padomju Savienības gājiens pret Francijas apņemšanos ratificēt Eiropas armijas līgumu. Visu to, ko Mendess-Frānss cenšas panākt, lai pārliecinātu franču tautu, ka Eiropas armija nenozīmē Vācijas militārisma atdzimšanu tādā veidā, ka tas apdraudētu Francijas drošību, Johns mēģina apgāzt ar saviem apgalvojumiem: „Sav. Valstīm ir slepeni līgumi ar Rietumvāciju, kas skaŗ Eiropas armiju. Tas, ka Ādenauers noliedza šādu līgumu pastāvēšanu ir tikai meli. Šādi slepeni līgumi pastāv un vācu ģenerāļi gatavojas šos līgumus izmantot tā, lai ar Eiropas armijas palīdzību dominētu visā Rietumeiropā, tai pašā laikā atstājot sev brīvas rokas savās attieksmēs pret komūnistiem austrumos."

JAPĀNA UN SARKANĀ ĶĪNA

Pekinga piedāvā Japānai neuzbrukšanas līgumu

Tokijas plāni uzŗauc Sav. Valstis

Vašingtona ziņo, ka, spriežot pēc Japānas ministru prezidenta Jošidas liberālās partijas jaunievēlētā ģenerālsekretāra Ikedas izteicieniem, Japāna gatavojas attieksmju uzlabošanai ar komūnistu Ķīnu.

Vašingtonā. No Tokio pienākušas ziņas, ka Japāna gatavojas neuzbrukšanas līguma parakstīšanai ar komūnistu Ķīnu, kas ievadītu vispārēju attieksmju uzlabošanu japāņu un Ķīnas komūnistu starpā. Sav. Valstīs minētā informācija sacēlusi lielu uztraukumu un steigā ievadīta izziņa, lai pārliecinātos par Tokio informācijas patiesīgumu. Ja Japāna patiesi gatavojas šāda līguma parakstīšanai, tad amerikāņu Tālo Austrumū aizsardzības politika ir vienkārši jāsviež jūrā, un viss milzu darbs jāsāk no gala.

Pēkšņais uztraukums Vašingtonā sākās pēc Japānas ministru prezidenta Jošidas liberāļu partijas jaunievēlētā ģenerālsekretāra Ikedas preses konferences, kuŗā pēdējais izteicās, ka vispilnīgākā Sav. Valstu politikas neizdošanās apturēt komūnismu Āzijā un spiest to atpakaļ, atrod Japānu tādā situācijā, kur vienīgā izeja ir piekāpšanās un draudzības un tirdzniecības meklēšana ar komūnistiem. Ikeda uzsvēra, ka Japānas liberāļu partija nākotnē sekos Anglijas politikas līnijai.

Ikeda izteicās, ka Sav. Valstu ārpolitikas nepiedodamā izturēšanās pret dažādām pasaules problēmām, ieskaitot Indoķīnu, tikai pierāda šādas ārpolitikas pilnīgo nevarību un neizdošanos. Anglijas ārlietu ministra Īdena Ženēvā pierādītā politiskā ģeniālitāte nākotnē būs tā politikas vadlīnija, kuŗai sekos Japānas liberālā partija.

Kaut arī Vašingtona atsakās apstiprināt Tokio saņemto informāciju, it kā komūnistu Ķīna būtu piedāvājusi Japānai neuzbrukšanas līgumu, Tālo Austrumu gaisā ir sākuši pūst tādi vēji, kas amerikāņiem ļoti nepatīk. Japānas un komūnistu Ķīnas attieksmju uzlabošanas jautājumā Sav. Valstu ārlietu ministrija ir ļoti skopa ar komentāriem.

PĀRMETUMS RIETUMVĀCIJAS VALDĪBAI

Dr. Oto Johna aizbēgšana pie komūnistiem vēl joprojām ir Rietumvācijas galvenais sarunu temats. Rietumvācijas pilsoņi uztrauktās balsīs sāk vaicāt: vai kādam ir jēga par to, cik komūnistu varētu atrasties Bonnas valdības ierēdņu rindās un kad kanclers Ādenauers uzsāks savas mājas tīrīšanu? Valdībai tas ir nepatīkams pārmetums, jo Ādenaueram negribas atzīties, ka viņa padoto starpā vispār kāda tīrīšana ir vajadzīga. Stāvoklis ir apmēram šāds: visi, kas sadarbojās ar aizbēgušo Dr. Johnu, tiek turēti aizdomās. Tie Rietumvācijas politiķi, kas gālvoja par Johna uzticamību, jūtas gaužām neērti. Viens otrs augstāks Rietumvācijas varasvīrs, kas jau iepriekš bija brīdināts par Johna komūnistiskajām tendencēm, tagad tiks saukts pie atbildības.

Bonnas valdības aprindās paskaidro, ka Dr. Johna aizbēgšanas iemesli vēl nebūt nav noskaidroti, un dažādo teoriju kaudze nepārtraukti pieaug. Pēc vienas no pēdējām versijām, Johns esot bijis Padomju Savienības spiegs, un tā kā viņa darbībai Bonnā tā kā tā drīzi būtu pienācis gals (Dr. Johns būtu ticis atbrīvots no saviem pienākumiem vistuvākā nākotnē), tad komūnisti vienkārši nolēmuši viņu saukt mājās.

Vai lidojošais šķīvis virs Otavas?

Otavā. Pagājušo svētdien kādai Otavas radara stacijai izdevies uztvert kādu lidojošu priekšmetu, kas neatbilst nedz lidmašīnu apmēriem nedz arī lidmašīnu ātrumam. Radara stacijas vadītājs izteicās, ka agrā pēcpusdienā viņam izdevies uztvert kādu lidojošu objektu, kas bijis daudz lielāks par parastām lidmašīnām un arī daudz ātrāks. Zemo mākoņu dēļ nekāda novērošana nav bijusi iespējama tādēļ visa iegūtā informācija ir tikai moderno instrumentu nopelns.

Sarunā ar preses pārstāvjiem viens no minētās radara stacijas vadītājiem izteicās, ka nav nekādu pierādījumu, kas liecinātu, ka minētais objekts būtu bijis lidojošais šķīvis, bet tai pašā laikā nav arī nekādu pretpierādījumu. Lai pilnīgi pārliecinātos, ka radara stacijai patiesi izdevies uztvert kaut ko jaunu un vēl līdz šim nepazīstamu, sākta intensīva instrumentu precīzitātes pārbaude visā stacijā.

Rietumi noraidīs Maskavas proponēto konferenci

Vašingtona. ASV, Anglija un Francija nolēmušas noraidīt padomju priekšlikumu sasaukt 4 lielo konferenci Eiropas kollektīvās aizsardzības problēmas atrisināšanai.

Eizenhauers apmeklēs savu dzimto vietu

Kanzas Sitijā. Ap 14. oktobri prezidents Eizenhauers ieradīsies Kanzas Sitijā, kur teiks nozīmīgu runu. Prezidents apmeklēs arī mazpilsētiņu Ebileinu Kanzasā, kur viņš dzimis.

VĒLĒŠANU CĪŅA KĻŪST ASĀKA

KONGRESA VĒLĒŠANĀM GATAVOJOTIES

Sagatavojoties Sav. Valstu Kongresa vēlēšanām, politiskās cīņas vadošo partiju starpā kļūst asākas un nopietnākas, jo tā partija, kas iegūs noteikšanu Kongresā 1954. gadā, būs, droši vien, arī tā partija, no kuŗas vidus tiks izvēlēts jaunais Sav. Valstu prezidents 1956. gadā.

Gatavojoties novembŗa mēneša pārbaudei Kongresā, Sav. Valstu prezidents varēs sacīt sekojošo: republikāņu valdības laikā tiek izbeigti kari. Amerikāņu kaŗavīru zaudējumi svešos kaŗa laukos pieder pagātnei. Sav. Valstis ir kļuvušas taupīgākas ar saviem līdzekļiem, jau tagad izdevumi samazinājušies par 7 miljardiem dolaru. Sakarā ar izdevumu samazināšanos samazinās arī nodokļi. Veco cilvēku pensijas ir sasniegušas vēl neredzētus augstumus, un tuvākā nākotne tās cer vēl palielināt. Amerikāņu jaunekļiem vairs nav jāiet kaŗā. Strādnieku stundas algas ir augstākas kā jebkad. Republikāņu partija bija arī tā, kas deva Sav. Valstu piekrišanu amerikāņu kapitāla ieguldīšanai milzīgajā Kanadas Sv. Labrenča ūdens ceļa projektā, kuŗa būve tagad jau iesākta.

Bet arī demokratiem ir savs sakāmais. Bezdarbniekiem tiks aizrādīts, ka tā partija, kas pašreiz atrodas pie varas, ir atbildīga par viņu likteni. Lauksaimniekiem tiks aizrādīts, ka valdības nepareizās politikas dēļ viņi cieš visvairāk aiz lauksaimniecības ražojumu pārprodukcijas. Indoķīnas kaŗa zaudēšana un Korejas pamiers, ko arī patiesībā var ieskatīt par kaŗa zaudēšanu, tiks likti svaru kausos pretī Eizenhauera ziņojumam, ka viņa valdības laikā kāri tiek izbeigti. „Izbeigti, varbūt," saka demokrāti, „bet zaudēti jau nu gan."

Niksona atbalstītāju neveiksme

Sakramento, Kalif. Senātora Noulenda un gubernātora Knaita koalicija republikāņu Kalifornijas komitejā guvusi virsroku pār vice prezidenta Niksona atbalstītājiem.

Tā kā Niksons un Noulends tiek ieskatīti par varbūtējiem kandidātiem ASV prezidenta amatam, šai Niksona atbalstītāju neveiksmei var būt svarīgas sekas.

MAĻENKOVS UZDZER ANGLIJAS KARALIENEI

Maskavā. Atrazdamies ceļā uz komūnistu Ķīnu, kur divu mēnešu ilgā viesošanās laikā paredzēts panākt tuvākas attieksmes Anglijas un komūnistu Ķīnas starpā, Anglijas strādnieku partijas delegācija ar bijušo ministru prezidentu Etliju un viņa kabineta veselības ministru Bevanu priekšgalā uz dažām dienām apstājās Padomju Savienības galvaspilsētā. Etliju, Maksima Gorkija grezнajā namā pieņēma Padomju Savienības premjērs Maļenkovs, vēlāk laudams Etlijam revanšēties, ierazdamies vakarinās Anglijas sūtniecībā. Kopā ar Maļenkovu Anglijas sūtniecības telpas „pagodināja" tādi augsti viesi kā ārlietu ministrs Molotovs un Maļenkova nopietnākais konkurents, komūnistu partijas sekretārs Chruščevs. Vakariņu laikā Maļenkovs nekavējās uzdzert veselības Anglijas karalienei un „miermīlīgai kopdzīvei".

Vakariņas Anglijas sūtniecībā ir pirmā reize, kad Maļenkovs ieradies viesos kādā no Rietumu sūtniecībām Maskavā.

Sabiedrotie ceļ aizsardzības valni

EIZENHAUERS NEPĀRTRAUKS DIPLOMĀTISKĀS ATTIEKSMES AR PAD. SAVIENĪBU

Vašingtonā. — Pēc tam, kad Sav. Valstu Senātā bija pacēlušās balsis, ka brīvajai pasaulei vajadzētu vienkārši boikotēt visas komūnistu valstis, pārtraucot tirdzniecības un diplomātiskās attieksmes, prezidents Eizenhauers kādā preses konferencē izteicās, ka diplomātisko attieksmju pārtraukšana ar Padomju Savienību nekādā ziņā nebūtu Savienoto Valstu interesēs.

Tālāk prezidents sacīja, ka brīvā pasaule pašreiz ir nodarbināta tāda aizsardzības valņa celšanā, ko komūnistu agresija nespētu pārraut. Runājot par „aizsardzības kaŗu," prezidents aizrādīja, ka tādas lietas kā „aizsardzības kaŗš" vispāri neeksistē un ka Savienotām Valstīm būtu neiedomājami kaut ko tādu uzsākt.

Īsi pirms Savienoto Valstu prezidenta atbildes Senātā iekšējās drošības apakškomiteju uzrunāja agrākais Sav. Valstu Tālo Austrumu bruņoto spēku komandieris ģen. Marks Klārks, sacīdams, ka pēc viņa domām **Sav. Valstīm vajadzētu pārtraukt diplomātiskās attieksmes ar Padomju Savienību un likt priekšā Apvienotām Nācijām izslēgt Padomju Savienību no sava vidus.**

Pietiek nospiest pogu, LAI ATOMBUMBAS LIDOTU UZ PADOMIJU

Bitburgas miegainajā ciemā pie Luksemburgas robežas atrodas ASV gaisa baze, kuŗā novietota bezpilota bumbvežu eskadrilja, kuŗas rīcībā ir pārvietojams šaujamtramplīns un vismaz 75 bezpilota lidbumbas, kas pagatavotas Martin fabrikās Baltimorā, katra apm. 40 pēdas gara ar 30 p. spārnu platumu. Eskadriljas seržantam pietiek nospiest tikai attiecīgo pogu, lai lidbumbas ar atomkravu aizkrāktu uz noteikto mērķi Padomijas telpā. Lidbumbas, kas patiesībā ir modernizēts vācu V-2, konstruētas kā bezpilota džeta lidmašīnas, ko ar iedarbīgu spridzekļu kravu vada priekšgalā iebūvēta radara stacija. Lidbumbas samērā lētas, maksā „tikai" ap 100.000 dol. katra, jo džeta motors tanīs darbojas tikai 10 stundas. Lux

OLAFA ILZIŅA KONCERTS EATON AUDITORIJĀ
trešdien, 8. septembrī, pulksten 8,45
IEEJAS KARTES, SĀKOT AR 30. AUGUSTU, EATON'A AUDITORIJAS KASĒ NO PLKST. 9 RĪTĀ LĪDZ 10 VAKARĀ

LATVIJA

Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Draugi grib mūs asimilēt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.

Archibīskaps T. GRINBERGS

ĀZIJĀ NOSLIECE KOMŪNISMA PUSĒ

Vēl tikai 30. jūnijā laikraksti izklāstīja ASV prezidenta nostāju: „Es nekad nepiedalīšos līgumos, kur kāds tiek nodots verdzībā!" Tikai 3 nedēļas vēlāk prezidents saņēma Ījāba vēsti no Ženēvas, ka 12 miljoni vietnamiešu nodoti komūnistu verdzībai, puse no Vietnamas paliek aiz sarkanā loka, otru pusi komūnisti drošā paņems politiskā ceļā 1956. g. vasarā. Viņu propaganda un 5. kolonna, laiku netērējot jau tagad kļuvusi aktīva. Šodien Eizenhauers un viņa valdība labi atskārst, cik smagu zaudējumu devusi Ženēva un cik nopietnas briesmas draud brīvajai pasaulei. Sarkano triumfs Āzijā izkustinājis pasaules politisko līdzsvaru: politiskie svari uzrāda smagu noslieci Āzijā uz komūnisma pusi, bet Eiropā komūnistu palaistais „miera balodis" atradis jūsmīgus klausītājus viņa viltīgai dūdināšanai.

Āzijā baltā cilvēka prestižs patlaban sagrauts. Tur komūnista Mao Tse Tunga vara plēšas baismīgā ātrumā. Ķīnā viņa tirannijā mostas industriālizācija, kolektivizācija un komūnistizācija. Mao Tse Tungs diktēja „mieru" Korejā, viņš uzvarēja Indoķīnā. Korejas prezidenta Sigmana Rī apmeklējums Vašingtonā bija sauciens pēc palīdzības: komūnisti Ziemeļkorejas pierobežā ātrā tempā izbūvē nocietinājumus, pazemes cietokšņus, krievu MIGa eskadriļas pieaug. Komūnisti tiko pēc visas Korejas. To norāda viņu piektās kolonnas rosme brīvajā Korejas daļā, pat „miera līguma inspektori" Polijas un Čehoslovakijas pārstāvji nodarbojas ar spiegošanu. Arī Indoķīnu komūnisti grib visu. Pāris gados viņi to var arī dabūt. Saigonā, brīvās Vietnamas pusē, jau tūkstoši komūnistisko demonstrantu prasījuši pievienošanos Vietnamas „demokratiskai republikai." Policija ar šāvieniem tos vēl spējusi izklīdināt, bet kā būs nākošās reizēs? Sarkanās Ķīnas 400 miljoni kādu dienu aprīs visu Āziju. Kad tā būs sovjetizēta, krāsainās rases komūnisti aizstās balto rasi kā dominētāju pasaulē. Brīvās Vietnamas politiķi jau šodien skaļi apsūdz brīvo pasauli: mēs Francijai jau sen vairs neuzticējāmies, šodien mūsu uzticību zaudējušas arī ASV un Lielbritānija. Arī pats Francijas premjērs, atlidojis no Ženēvas, bija tik sadrūmis, ka lidostā atteicās pieņemt sagaiditājas goda sardzes parādi, bet viņa šarmantā sieva pasteidzās informēt, ka „Pjēram neesot prieka sirdī." Vēl vairāk, Pjēram bija steigšus jādodas novērst jaunu Indoķīnu. Tunisijā bija nodibinājusies „neatkarības armija" franču padzīšanai. Kamēr 6000 franču karavīru vēl atradās uz kuģiem, franču premjērs aizlidoja pie Tunisijas beja un apsolīja tunisiešiem suverēnitāti, paturot Francijai tikai aizsardzības un ārlietas. Pēc 3 paaudžu okupācijas frančiem nācās norīt arī šo rūgto kumosu. Bet Mendesa-Frānsa apsolītā koncesija Tunisijai nule atdzīvinājusi politisko skudru pūzni Marokā. Arī tur jau sākušies nemieri, prasot atpakaļ franču padzīto sultānu.

Ne mazākas galvas sāpes arī ASV politikai. Ženēvas ietekmē Dienvidaustrumāzijas mazās nācijas jau atsalušas pret ASV lieliski izplānoto kollektīvo aizsardzības paktu pret komūnisma agresiju. Kolombo konferencei septembrī vairs nav tik spīdošas izredzes, par kuŗām tik pārliecināti izrakstījās laikraksti. Indonēzija un Ceilona laikam piedalīsies tanī vairs tikai kā novērotājas, bet Indijā un Burmā paceļas skaļas balsis, kas apšauba šādu aizsardzības paktu nozīmību. Sarkanās Ķīnas bravūra padara nemierīgu visu Āziju. Sarkanās Ķīnas 27. armijas gada dienā armijas komandieris ģen. Čute atkal vicināja kara cirvi, plašu muti izkliegdams, ka armijas gods būšot godā celts tikai tad, kad Formoza (to apsargā ASV 7. flote) būšot „atbrīvota." Čangkaišeka banda nolikvidēta, un parādīts, ka citām valstīm nav nekāda iemaisīšanās Ķīnas problēmās.

Brīvās pasaules aizsardzības izkārtojums Eiropā arī vēl arvienu tikai uz papīra. Krievi atkal lieliski pratuši blefot ar jaunu lielvalstu konefrenci. ASV gan panākusi Balkānu militārās alianses noligšanu (Turcija, Grieķija un Dienvidslavija), kas būtu pirmā aizsardzība Eiropā, ja krievi grasītos uzbrukt rietumiem. Balkānu militārā alianse, pieskaņota NATO, kuŗas locekles ir Grieķija un Turcija, kļūst nopietns brīdinājums Kremlim apturēt savus metus komūnistiskam pasaules imperiālismam.

Kk.

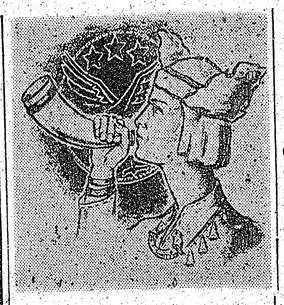

Ieejas kārtes DV dienām Kanadā: vīru koŗa koncertam š. g. 4. septembrī un teātŗa izrādei Pūķis š. g. 5. sept., iepriekšpārdošanā dabūjamas Toronto: LA redakcijā, 123 Huron St. (dabūjamas arī uz balli) un Lotus puķu veikalā, 802 Bathurst St. Hamiltonā: Kārkliņa pārtikas veikalā, 46 York St. un Zitmaņa juvelieru veikalā, 170 James St. N. ASV: pie A. Lāča kunga, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35 N.Y.

Nodegusi Risberga kokapstrādāšanas fabrika Ņujorkā

Latviešu būvuzņēmēja Jāņa Risberga kokapstrādāšanas fabrika nodegusi līdz pamatam pēc tam, kad tanī iespēris zibens. Fabrika atradās Locust Valley, Longailendā pie Ņujorkas, un tanī bija nodarbināti apm. 15 latvieši. Risbergs vairs nedomā atjaunot fabriku vecajā vietā, bet grib to atvērt no jauna Babilonā Longailendā, kur atrodas uzņēmuma sēdeklis. Nodegušās fabrikas darbinieki tagad strādā pie atjaunošanas darbiem.

Draudzes rūpēsies par garīgo literātūru un jaunatni

Archibīskapam Grīnbergam un prof. L. Bērziņam tuvojas 85 gadi

Latvijas ev.-lut. baznīcas pagaidu pārvaldes 8. augusta sēdē piedalījās prāv. A. Skrodelis, māc. A. Briedis, inž. O. Dzērvītis, prof. F. Gulbis un prof. Dr. phil. P. Kiķauka.

Lai aizpildītu visai jūtamu robu celsmes literātūrā un nāktu palīgā attālākiem centriem un ģimeņu svētbrīžiem, nolēma izdot spredikļu grāmatu visām svētdienām un svētku gadījumiem. Tajā ievietos visu 17 Kanadas mācītāju svētrunas. Grāmata iznāks 1955. gada martā, un tā domāta kā veltījums archibīskapa Grīnberga 85 gadu dzimšanas dienai. Tas būs arī darbs, kas atzīmēs mūsu baznīcas 10 trimdas gadus un Latvijas baznīcas 5 gadu darbu Kanadā. Redakcijas kollēģija bez prāv. A. Skrodeļa vēl aicinās prāv. A. Mituli, māc. E. Langi un A. Lūsi, bet izdošanas komisijā ieies A. Briedis, O. Dzērvītis, K. Kampe u. c.

Vispasaules baznīcu padomes ģenerālasamblejai, kas notiek no 14. līdz 31. augustam, nosūta īpašu apsveikumu un aicinājumu, atzīt un visai pasaulei pateikt, ka komūnisms ir vislielākais Dieva valstības, tautu brīvības un cilvēcības ienaidnieks, lūdzot atgādināt valstu vadītājiem, ka mēs nedrīkstam mierīgi noskatīties, kā vienmēr jaunas zemes nonāk sātaniskos spēku rokās. Šo iesniegumu parakstīja visi sēdes dalībnieki.

Sakarā ar iepriekšējās sēdes lēmumu aktivizēt baznīcas cīņu nosūtīta plašāka vēstule ASV ārlietu ministram J. F. Dallesam sakarā ar Eizenhauera un Čerčila tikšanos un tajā aizrādīts, ka koeksistence ar komūnismu nav iespējama un ka komūnisms nav ašsevišķo zemju iekšējā lieta vien, bet gan ļauns un agresīvs spēks, apret komūnismu, sēdē ziņo, ka ir kas apdraud visu pasauli. Ja baidīsimies sākt cīņu iespējamo upuŗu un drupu dēļ, var pienākt brīdis, kur brīvās tautas atmodīsies uz vēl drausmīgākām drupām un jau ar verdzības važām saistītām rokām. Vēstules teksa autors ir prāv. A. Skrodelis.

Apskatot ticības mācību grāmatu vajadzību, konstatēja, ka ir jau iznākusi māc. E. Langes Bērnu draugs, domāta pirmskolai un 1. klasei. Māc. E. Lange ir sarakstījis arī Ticības mācības grāmatas 2. daļu, kas iznāks septembrī un domāta vecākām klasēm. Pašlaik viņš strādā vēl pie 3. daļas (6.—7. kl.), kuŗu cer nobeigt līdz šī gada beigām. Pārvalde šīs grāmatas silti ieteic visām draudzēm, skolām un ģimenēm. Pārvalde konstatē, ka nelielā eksemplāru skaitā pie archibīskapa pārstāvja ir dabūjamas 1947. g. Stokholmā izdotās Ticības mācības grāmatas 1. un 2. daļa.

Apsveŗot māc. E. Sarkanbārža ziņojumu par Anglijā izdodamo Mājas mācības un lūgšanu grāmatu bērniem no 3 līdz 5 gadu vecumam, kas domāta kā krāsaina bilžu grāmata ar tekstiem, vienojās pasūtināt Kanadas vajadzībām 200 eksemplāru.

Pārrunāja arī nepieciešamību pievērst draudžu izcilu uzmanību jaunatnes darba noorganizēšanai, aktivizēšanai un atbalstīšanai. Tā kā Kanadā jau kopš 1953. gada sākuma māc. A. Lūsis ir jaunatnes darba referents, pārvalde nolēma lūgt viņu izstrādāt pārskatu par līdzšinējo jaunatnes darbu Kanadā un iesniegt ierosinājumus, ko baznīca un draudzes varētu darīt, lai palīdzētu jaunatnei tās ceļā. Šo referenta pārskatu un ierosinājumus, pārvalde apspriedīs savā novembŗa sēdē.

Pārrunāja ceļus, kā vairot visos interesi par savu draudzi un atzina, ka šajā ziņā visai svarīgi katru gadu pēc iespējas svinīgāki atzīmēt draudzes gada svētkus, darot visu, lai katrs atcerētos archibīskapa vārdus, ka svešumā latviešu draudzei un tās dievkalpojumiem jākļūst par mūsu mazo Latviju un garīgo māju.

Archibīskapa pārstāvis iepazīstināja ar ASV rietumu konferences atzinumiem un konstatēja, ka, lai gan turienes neatkarīgās draudzēs ir tikai 300—600 dvēseļu, tomēr tās iztiek bez ārējiem pabalstiem — algo mācītāju, sedz telpu īri un attīsta visai rosīgu darbu dažādos virzienos. Noskaidrojas arī, ka konferences beigās mācītāji un laji pacēluši ierosinājumu radīt pagaidām mazu apgabala pārvaldi (3—4). Bija domāts, ka tas nerunātu pretim Latvijas baznīcas satversmei, jo tajā ir paredzētas iecirkņu valdes. Tā atvieglotu apgabalu draudžu un garīgās dzīves vadītāja prof. Kundziņa darbu.

Pārrunājot Otavas latviešu draudzes pēdējā gada grūtības, kas izriet no attieksmēm ar sinodi un vietējo apstākļu samezglojumiem, ar gandarījumu konstatēja šīs draudzes noteikto stāju pret vietējās draudzes prasībām, un tāpat draudzes locekļu izcilo gatavību nest upuŗus savai latviešu draudzei, jo pagājušajā gadā katrs draudzes loceklis ir ziedojis draudzei ne mazāk par 24 dolariem. Vēl atzina, ka šī draudze un tās mācītājs pelna atzinību, jo tā Kanadā ir vienīgā draudze, kuŗa regulāri izdod savu draudzes mēnešrakstu — Draudzes vēstis, glītā ietērpā un ar vērtīgu saturu.

Nolēma nosūtīt prof. L. Bērziņam 14. sept. sakarā ar viņa 50 gadu audzinātāja un 60 gadu rakstniecības jubileju īpašu apsveikumu no Kanadas latviešu draudzēm. Sakarā ar vienošanos ar prof. K. Kundziņu, Kanadas draudzes vāc ziedojumus attiecīgai atzinības balvai.

Vēl pacēlās jautājums par Zviedrijā izdoto A. Indriksona grāmatu Mūsu baznīcas reformas. Šī grāmata ir piesūtīta arī Kanadas mācītājiem. Par to ir izteicis prāv. J. Kulītis savu vērtējumu Laikā; tāpat ir izraisījusies laikrakstos polēmika un visiem mācītājiem Dr. H. Biezais un izdevniecība Senatne ir piesūtījuši plašākus rakstus. Pārvaldes locekļi nolēma iepazīties tuvāk kā ar šo grāmatu, tā pārējiem materiāliem līdz nākošai sēdei.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 2707
114 DANFORTH AVE

KONSULS
VILIS TOMSONS
5210 VICTORIA AVE, APT. 16
Tel. AT 7798
MONTREĀLĀ, P. Q.

LASĪTĀJU VĒSTULES

LINDBERGA RADIOTELEGRĀFISTS — LATVIETIS

Latvijas Amerikā 14. jūlija n-rā ir raksts — „Kas pirmais pārlidojis okeanu?". Populārais Lindbergs bija tas, kas viens pirmais pārlidoja okeanu, bet līdz šim mums, latviešiem, palicis nezināms, ka viņa radiotelegrafists,kas viņu pavadīja lidojumā pāri okeanam, ir latvietis Pētersons, kas vēl šobrīd dzīvo Čikāgā, gan ar citu uzvārdu. Šo rindu rakstītājs pagājušā gadā satika Pētersonu, kad viņš ieradās pie sava brāļa Kanadā, lai satiktu to pēc 30 gadu prombūtnes.

R. Zālemans, St. Katarinē.

RUNAS VĪRIEM VĒL SPĒKS KAULOS

LA 59. n-rā iespiesta veca latviešu zemnieka sūdzēšanās, ka visā mūsu rakstniecībā izzudis biedrotājs saiklis „vaj" un aizstāts ar „vai", kuŗam esot intŗjekcijas nozīme. To viņš sauc par valodnieciskuo nepareizību, no kuŗas vēl pasargāti esot Svētie raksti, ko pierāda ar citējumu no Jaunās derības. Neesmu valodnieks, un gribu tikai pateikt rakstītājam, ka viņa minētās „valodnieciskās nepareizības" pamatā atrodami Latviešu pareizrakstības vārdnīcā, kuŗas sastādīšanā savu vārdu teikuši tādi „spēka vīri", kā prof. J. Endzelīns, prof. A. Ābele, prof. E. Blese, H. Tichovskis, E. Hauzenberga - Šturma un V. Rūķe. Un ja rakstītājs paņemtu tagad rokā Jauno derību, ko 1953. g. izdevusi Britanijas un ārzemju bībeles sabiedrība Londonā, un uzšķirtu viņa rakstā citētos Mateja evaņģelija pantus, tad arī tur viņš atrastu vairs tikai „vai". Acīmredzot arī tagad, vai mums patīk, vai ne, „runas vīriem" vēl spēks.

T. P.

BRUNĪTIS DAUDZ KO AIZMIRSIS

Bruno Kalniņš savā sociāldemokratu biletenā, kuŗu viņš ar savu kalpu, kādu Montreālas skrodera palīdzību jo plaši piesūtījis tautiešiem Kanadā, nemaz piedēvēt A. Valdmanim visu to, ko kādreiz jau Maskavas radio bija izgudrojis un centās iestāstīt tautiešiem dzimtenē. Ja, pirmkārt, apskatām šī raksta ietvarus, tad tas pilnīgi atbilst Ciņai, tas nekas jauns, bet visa tā paša atkārtojums, ko jau slavenais boļševisma profesors Brunītis centās kādreiz ieliet saviem studentiem Latvijas universitātes auditorijā.

Bet Ļenins jau pirmos boļševisma sākumos mācīja: „Lai kādu no pretiniekiem padarītu nederīgu tautas acīs, tad jāstāda pretim kāds no dienas varoņiem, tā radot īsto boļševistisko atšķirību starp individiem tautas acīs."

Šinī sakarībā, Brunītis savā biletenā nav uzklausījis īstā skolotāja vārdus un aizmirsis uzskaitīt savus varoņdarbus un, proti: Latvijas saeimas ārdīšanu kopš tās sākumiem, siseņu organizētos siseņu grautiņus pilsētās un laukos, siseņu piekautus zemniekus, kas veda savus produktus uz tirgu Valmierā, Tāpat aizmirsies Brunītim „goda pilnais" ģenerāļa stāvoklis Latvijas armijas likvidēšanas laikā. Viņam aizmirsies to virsnieku moku pilnā nāve, kas visnežēlīgākos apstākļos tika nomocīti Litenē. Viņam aizmirsies tas ģenerāļa spēriens vēderā, kādai grūtai atraitnei, kas bija gājusi pie viņa apvaicāties par savu pazudušo vīru. Tāpat viņam aizmirsušies slavas pilnie profesora laiki boļševiku pārņemtajā Latvijas universitātē, aizmirsta arī latviešu leģionāru izdošana no Zviedrijas krieviem.

Minētais biletens gan iznāk ar sarkanu krāsas imitējumu, bet labāk būtu rakstījuši tīri atklāti Cīnas pielikums Zviedrijā, domāts tiem tautiešiem, kam vēl nav skaidrs par boļševiku metodēm, vai kam tie garajā gadu plūsmā tās sāk aizmirsties.

Zieds

MARISS VĒTRA PASKAIDRO

Olafa Ilziņa „preses konferences" atreferētājs Jūsu godājamā laikraksta 11. augusta izdevumā, acīmredzot, nepazist pieklājīgas sabiedrības likumus. Ne tikai anglu zemēs, bet arī mūsu Latvijā viesim, kas atstāj viesības pirms to izbeigšanās, pieklājības kodeks prasa atvadīties no viesību rīkotājiem, bet nekādā gadījumā netraucēt ar atvadīšanos citus viesus, lai neizjauktu viesību noskaņu. Jo mazāk vispārēja rokas kratīšana ir pieņemta „preses konferencēs".

Mariss Vētra.

BALTIJAS VALSTU SLAVA KRIEVIJĀ VĒL DZĪVA

AMERIKĀŅU AUTOMOBILIS UKRAINĀ RADA SENSĀCIJU

New York Times ziņo, ka laikraksta korespondents apceļojis Ukrainu savā automobilī, kas ir 1952. g. Chevrolet 4 durvju modelis. Kur vien viņš ar savu automobili apstājies, ap viņu salasījies pūlis, lai apbrīnotu svešo mašīnu. Staļina pilsētā milicija lūgusi, lai amerikānis novieto savu mašīnu viesnīcas pagalmā, jo uz ielas ap to pulcējoties daudz cilvēku un traucējot satiksmi.

Ieraugot amerikāņa mašīnu, pusaudži jau no tālienes saucot „Tas nav mūsējais". Ap mašīnu sapulcējušies dzīvi pārspriež, no kurienes šī mašīna nākusi. Viens no biežāk dzirdētiem minējumiem ir Rīga vai kāda cita pilsēta Baltijas valstīs. Daži domā, ka mašīna nākusi no Vācijas vai Čehoslovakijas.

Šis gadījums parāda, cik tālu Padomju Savienībā izplatījusies Baltijas valstu ražojumu slava, arī vēl tagad, pēc 10 gadu ilgas okupācijas. Krievi pieraduši pie tā, ka viss, kas ir labs, nāk no Baltijas valstīm.

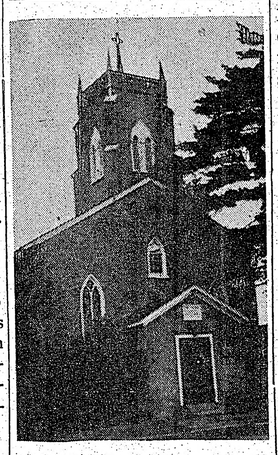

Niagāras latv. ev. - lut. draudze, pēc ilgākas dievvārdu noturēšanas baznīcu māju sanāksmju telpās, tagad mājvietu atradusi 1825. g. celtajā anglikāņu Sv. Jāņa mazajā, bet mīlīgajā baznīciņā.

J. Liģeŗa foto

KANADĀ

TORONTO

27. augustā plkst. 7.30 Sv. Andreja baznīcā notiks organizāciju vadītāju apspriede.

Darba kārtībā paredzēts:

1. LNAK padomes vēlēšanas, referents — A. Svenne. 2. Regulāru organizāciju vadītāju apspriežu organizēšana. 3. Dažādi jautājumi.

Ievērojot to, ka šīs apspriedes darba kārtībā ir likti ļoti svarīgi jautājumi, kas var skart katru latviešu organizāciju un pat katru tautieti Kanadā, gaidīti visu organizāciju pārstāvji.

Sestdien, 7. augustā LSAK bija rīkojusi Sidrabenē balli, kuŗā pirmoreizi uzstājās Pirmais latviešu pūtēju orķestris Kanadā. Ansamblis sevi atestēja no vislabākās puses, un balles apmeklētāji bija vairāk kā apmierināti. Balle bija ļoti labi apmeklēta: pārdotas tuvu pie trīs simt biļešu, bet apmeklētāju skaits bija ap — 500! Diemžēl, jākonstatē, ka daži stiprāk iereibuši ballinieki pēc balles slēgšanas aizmirst, ka ievērojams arī naktsmiers un ar savu trokšņošanu ne tikai traucē Sidrabenes iemītniekus, bet rada arī nepatiku kaimiņos — kanadiešos. Visbēdīgākais tas, ka daži stipro dzērienu lietotāji savas pudeles labprāt sadauza pret kokiem vai upes akmeņiem, un jau vairāki vasarnieki sagriezušies uz stikliem.

Nesen Sidrabenes vasaras nometni apciemoja Baltijas vācietis — mācītājs Dr. Goegingers, kas pirms tam bija apciemojis Saulaini un vēl dažas citas nometnes. Viesis iepazinies ar Sidrabenes priekšzīmīgi nostādīto saimniecību, izteicās, ka tieši Sidrabenes organizācijas pamati visvairāk atbilst tam, ko viņš vēlējies redzēt. Sidrabene ar saviem 8 dolariem nometņošanas naudas nedēļā ir pašreiz vislētākā bērnu vasaras nometne Kanadā. Dr. Goegingers organizē bērnu vasaras nometni jauniebraucējiem — vācu bērniem, kam pagaidām ļoti svarīgs ir līdzekļu jautājums. Protams, nav jāaizmirst, ka Sidrabenē pašreizējā saimniekošana iespējama tikai tāpēc, ka saimniecības vadītāja V. Strauta, ārste S. Treilone un V. Kārkliņa strādā pilnīgi bez atlīdzības. Tāpat enerģiskas, kaut gados jaunās vadītājas — Velta Švanka un Dace Čika — visu vasaru strādā bez atlīdzības. No LSAK daudz pūļu šim darbam veltījuši B. un E. Skujiņi. Sevišķi daudz ar savu darbu nometnei palīdz mācītājs A. Čops, kas neatteicas ne no kāda darba nometnes labā.

Vācu bērnu nometne būs Boltonā, no 16. augusta līdz 2. septembrim un nometnes komandanta pienākumus uzņēmies bez atlīdzības latvietis — skautu vadītājs B. Rubess. Nometnes nedēļas maksa, vadoties ar Sidrabenes kalkulāciju, būs tāpat 8 dolari.

Sestdien, 7. augustā māc. A. Briedis nokristīja Vigo Ratnieku, Jāņa un Martas dēlu.

Salaulājās Jāni Plūdumu ar Taliju Mirdzu Erdmani.

Latviešu Nacionālais Teātris Toronto sācis atkal mēģinājumus, lai 21. augustā Saulainē uzvestu brīvdabas izrādē Raiņa „Pūt, vējiņi". Ansamblis nopietni gatavojas arī priekšā stāvošai teātŗa sezonai un sola vairākus jauniestudējumus. Režiju vadīs bijusā Latvijas Nacionālā teātŗa aktrise Milda Bērziņa. Pagaidām zināms, ka tuvākā laikā teātris sāks iestudēt Pāvila Gruznas drāmu „Ziedu grava", „Jaunie mērnieku laiki" un Hugo Krūmiņa komediju „Serenāde". Teātris dos arī izrādi latviešu Kultūras dienām Toronto.

DV Teātrim pirmā uzstāšanās būs DV salidojumā ar agrāk iestudēto E. Vildes komēdiju „Pūķis". A. Mačas vadībā teātris vispirms iestudēs A. Alunāna „Visi mani radi raud", ko uzvedīs ap Ziemassvētkiem. Paredzēts iestudēt arī M. Zīverta „Cilvēks grib dzīvot", dekorācijas lugai dos mākslinieks K. Bērziņš.

LSAK bērnu vasaras nometnes Sidrabenē vadība ziņo, ka nometni slēgs svētdien, 22. augustā. Sestdien, 21. augustā, notiks pēdējais ugunskurs, bet svētdien ap pusdienas laiku sāksies nometnes izbeigšanas darbi. Vecāku vēlēšanās bija, lai nometni pagarinātu, bet tā kā vairāki no nometnes atbildīgajiem vadītājiem pēc 22. augusta Sidrabenē nevar palikt, tad vecāku vēlēšanos nav iespējams ievērot.

Pazīstamais maratonists — prospektors K. Blumbergs nesen atgriezās no savas kārtējās „ekspedīcijas". Brauciens nav bijis visai laimīgs. Viņu sadzēlis kāds nepazīstams kukainis, kas izsaucis samērā nopietnu asins saindēšanos. Tomēr ar ārsta palīdzību slimnieks ticis jau tik tālu, ka sācis iet atkal darbā un domā par jaunu ceļojumu.

A. Anšmita kafejnīca Sidrabenē darbojas ar ļoti labiem panākumiem. A. Anšmits uzņēmies arī produktu piegādi bērnu nometnei, aprēķinot īpašu atlaidi. Cenas kafejnīcā ir ļoti zemas, piemēram, porcija desiņu ar kāpostiem maksā tikai no 35 līdz 40 c. Lielākais apgrozījums šovasar bijis Latviešu jaunatnes dienās un bērnu svētkos. A. Anšmits savā uzņēmumā Sidrabenē ieguldījis pāri par 3000 dolaru. Bet tā īsti savu kafejnīcu viņš solās iekārtot tikai reizē ar elektrības ievilkšanu, kas atļaus pastāvīgi turēt krājumā lielākus preču daudzumus un produktus, kas ātri bojājas. Nākošā vasarā paredzēta kafejnīcas paplašināšana, kafejnīcā varēs arī dejot. Ar savu uzņēmumu A. Anšmits ir apmierināts un ar patiku konstatē, ka arvien vairāk jaunatne sāk pulcēties vienkopus un biežāk atskan latviešu tautas dziesmas. Uz jautājumu, vai dzīedāšana vakaros viņu dažreiz netraucē, viņš atbild, ka gluži otrādi, tā viņu iepriecina, jo kur gan citur latviešu jaunatne lai dzied, ja ne latviešu laukā īpašumā.

VANKUVERA

Vācu tautības ieceļotājiem, sākot ar 23. jūliju iznāk Vankuverā savs laikraksts — Das Totemland. Pagaidām laikraksts iznāks tikai divas reizes mēnesī 2.000 eks., tā izdevējs ir G. Kochs, redaktors G. Leonardts, N. Savchenko. Ir domāts avīzi ar laiku pārvērst dienas laikrakstā, jo pēc redaktoru ziņām Vankuverā vien esot 40.000 vācu tautības iedzīvotāju, bet visā Britu Kilumbijā — 80.000.

Vankuveras lielāko maiznīcu streiks turpinas jau otro mēnesi, tomēr iedzīvotāji maizes trūkumu necieš. Daļu maizes ieved no Sav. Valstīm, sīkās maiznīcas ieslēdzas stingrā darbā, un arī mājasmātes atjauno aizmirsto maizes cepšanas māku. Ir amizanti noklausīties, kā satraukтas balsis pārspriež maizes cepšanas receptes. Galvenais jautājums, par kuŗu jālauza galvas, parasti ir — vai pie maizes mīklas liekami kartupeļi vai ne, Latviešu namamātes par visu to smīn, jo'reta kāda lieto kanadiešu pirkto baltmaizi, jo pašu ceptā rupjmaize garšo labāk.

ONTARIO VĒL JOPROJĀM VISVAIRĀK PIEVELK JAUNKANADIEŠUS

Gandrīz puse ieceļotāju, kas pēdējā gadā ieguvuši Kanadas pavalstniecību, dzīvo Ontario provincē. No 13.540 personām, kas saņēmušas vavalstniecības dokumentus, 47 proc. dzīvo Ontario. No 3451 anglu tautības jaunajiem Kanadas pilsoņiem Ontario provincē paliek 54 proc., kamēr no 10.089 „neangliem" Ontario provincei pieder 45 proc. Britu Kolumbija ar 17 proc. paliek otrā vietā, bet Kvebeka — trešajā. Arpus angliem, kas pēc Otrā pasaules kara ieceļojuši Kanadā, lielāko ieceļotāju grupu veido poļi, pēc tam — ķīnieši. Ja tagad lielākais emigrantu vairums novietojušies Ontario, Kvebekas un Britu Kolumbijas provincēs, tad ap 1920. gadu visvairāk emigrantu apmetās Saskačevanas, Manitobas un Albertas provincēs.

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pasmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

Ziedosim stundas algu trūkumcietējiem Ziedojumi iemaksājami DV Kanadas valdes kasierim Mr. A. Putniņam 280 Wrigth Ave. Toronto, Ont., vai vietējās Daugavas Vanagu nodaļās

Dr. J. Karols

BĒRNU TRIEKA — POLIO

Atkal pienākusi sezona, kad šī cilvēkus kropļotāja slimība stāv kaut kur paslēpusies, lai izraušu no dzīvo vidus vai sakropļotu bērnus un jauniešus, šogad Toronto un galvenokārt Ņujorkā, ir reģistrēti vairāki simti saslimušo. Slimība var būt visur un visādos klimatiskos apstākļos. Pagājušā gadā no Toronto latviešiem saslima divi. Viens saslimušais ir pilnīgi atveseļojies, bet otrs vēl turpina ārstēties.

Pirmie medicīniski aprakstītie bērnu triekas gadījumi ir ap 1840. gadu. Laikam slimība ir bijusi vairāk izplatīta starp bērniem, kā to norāda šīs slimības agrākais nosaukums. Tagad mēs zinām, ka saslimšana var būt katrā vecumā, un tādēļ ir pareizāk šo slimību saukt par poliomielitu jeb saīsināti — polio.

VAIRĀK APDRAUDĒTAS ZEMES AR ATTĪSTĪTU KULTŪRU UN TECHNIKU

Cilvēku dzīves apstākļiem uzlabojoties, daudzas no agrākajām infekcijas slimībām, kā tīfs, cholera u. c. ir samazinājušās, turpretim polio turpina pieaugt. Zemēs ar augsti attīstītu kultūru un technikas brīnumiem, kā tas ir ASV un arī Kanadā, ar polio saslimušo skaits pieaug.

Polio skaits Tālajos Austrumos — Ķīnā, Japānā u. c. ir niecīgs, pie kam tur saslimušie ir baltās rases cilvēki no Eiropas vai Amerikas. ASV izdod kolosālas summas polio pētniecībai. Šis milzu darbs ir devis daudz skaidrības un cerību slimības uzvarēšanai.

POLIO VIRUSA ĪPAŠĪBAS

Slimību izsauc ļoti sīks dīglis — polio viruss, kas ar parasto mikroskopu nav saskatāms.

Virusiem ir trīs ļoti svarīgas īpašības: 1) tie aug un vairojas tikai dzīvā šūnīņā, 2) pēc parciestas slimības tie atstāj immūnitāti visam mūžam, 3) virusi iet cauri vissmalkākajiem filtriem.

Kāpēc epidēmiju laikā ir samērā maz saslimušo? Vienīgais izskaidrojums ir tas, ka šīs slimības dīgli ir daudzu cilvēku deguna un rīkles gļotādās, un ļoti daudzi starp veseliem šo slimību patiesībā ir pārcietuši nezinot, bet tādā cejā sevi nodrošinājuši pret smagu saslimšanu.

No kāda viegli slimojoša slimības virusi tiek pārnesti tālāk, jo neviens no tādas personas nebaidās. Ja nākošais indivīds ir jūtīgāks, viņš var saslimt ļoti smagā formā ar visām polio komplikācijām, paralizēm, un var arī nomirt.

Ir novērots, ka starp saslimušajiem ir liels procents blondu, slaida gracioza auguma jaunu cilvēku, kas parasti ir maigas un jūtīgas dabas.

Ja topošā māte saslimst pirmajos trīs grūtniecības mēnešos, tad slimība var izraisīt dažādus bērna kroplojumus. Ja saslimšana notiek pēc 4. grūtniecības mēneša, tad slimība uz bērnu nepāriet.

Ārējie apstākļi, kas veicina saslimšanu, ir kermeņa novājējums, pārpūlēšanās, saaukstēšanās, ilga peldēšanās, iekaisušas mandeles.

SLIMĪBAS PAZĪMES

Slimībai pielīpot, paiet 7—16 dienas, kamēr parādās pirmās pazīmes. Līdz ar pirmajām slimības dienām var novērot sekojošo: augsta temperātūra, kas ar parastiem līdzekļiem — aspirīnu, penicillīnu u. t. t. nokrīt, bet drīz atkal ceļas sākotnējā augstumā. Slimie bērni parasti ir miegaini, bet lielākie un pieaugušie nervozi — cieš no bezmiega. Visiem slimajiem ir sāpes kaulos un muskuļos, sevišķi lielos — ikros. Vēlāk kakla stīvums, galvas sāpes un vemšana ir pirmās smadzeņu kairinājuma pazīmes. Šinī laikā, noņemot mugurkaula smadzeņu šķidrumu, tajā atrod zināmas pārmaiņas, kas gan nav raksturīgas tikai polio, bet kas epidēmijas laikā, kopā ar citām kliniskām pazīmēm, dod zināmu drošību pareizai diagnozei. Diagnoze ir skaidra katram — ārstam un neārstam — ja piepeši iestājas paralizes.

ĀRSTĒŠANA

Specifisku zāļu polio ārstēšanai vēl līdz šim nav. Tā sauktais gamma globulins, kas tiek gatavots no polio pārcietušo cilvēku asinīm un placentām, ir nepieciešams lielā daudzumā, lai epidēmijas laikā aizsargātu bērnus uz 3—4 nedēļām no saslimšanas. Ja slimība ir jau pielipusi, gamma globulīnam maza nozīme un pavisam nepalīdz, ja ir jau paralizes. Agrāk lietoja parasto asins sērumu jeb asinis no polio pārcietuša cilvēka, bet tagad izrādījies, ka tam ir maza praktiska nozīme. Gamma globulīns ir dabūjams aptiekās, un 10 cc pudelīte maksā 25 dolari.

Dažādo firmu izgatavotam gamma globulīnam ir dažāda vērtība, jo ne jau viss ir gatavots no polio pārcietušiem cilvēkiem. Neaizmirstiet, ka medikamentu firmas nav labdarības iestādījumi!

SLIMĪBAS GAITA

Galvenais polio progress norisinās mugurkaula smadzenēs, izničinot daļu no smadzenēm. Līdz ar to rodas paralizes tanīs muskuļos, kuru nervu centri ir izpostīti. Sevišķi grūti ir tie polio gadījumi, kur paralitiskie procesi ir tuvu pie galvas kausa, tas rada tā saukto bulboro polio posmu ar rīšanas un elpošanas traucējumiem. Tie ir gadījumi, kad jālieto dzelzs plaušas un barošana ar zondi. Paraližu ārstēšanai lieto 1) fizioterapiju, t. i. ar elektrības palīdzību masē no bezdarbības pamirušos muskuļus, neļaujot tiem atrofēties. Arī šinī ziņā ārsti ir dažādos uzskatos.

Ar chirurģisko metodi pārvieto pamirušo muskuļu cīpslas pie tiem muskuļiem, kas nav traucēti.

Viena lieta pie polio ir pavisam neskaidra: — kāpēc līdz ar paralizi apstājas slimība? Polio šeit līdzinās niknam sunim, kas iekož un tūlīt pats aizbēg.

KO DARĪT, LAI NESASLIMTU?

Ja neprotam diagnosticēt, nezinām kā ārstēt, tad mums paliek vēl viena iespēja — jāmēģina izsargāties.

Tāpēc ievērosim sekojošo:

1. Epidēmijas laikā ļoti bīstamas ir publiskās peldvietas, sevišķi baseini.

2. Ļoti svarīga ir roku un mutes higiēna, jo slimība iekļūst organismā caur muti un degunu un izdalās ar izkārnījumiem.

3. Slimie ir bīstami, izslimojušie vēl trīs nedēļas pēc temperātūras krišanas.

4. Neizdariet mandeļu un mutes operācijas epidēmijas laikā.

5. Gamma globulīna nepietiek, lai visus bērnus aizsargātu uz 3—4 nedēļām.

6. Nenovājiniet sevi badojoties slaidās līnijas dēļ, nepārspīlējiet fiziskās un garīgās nodarbības.

7. Slimība sevišķi apdraud jaunatni, bet saslimt var ikkatrā vecumā.

SECINĀJUMS

Sensāciju lapas jau pag. gadā rakstīja, ka polio ir uzvarēts, bet tas, diemžēl, nav noticis vēl tagad.

Pašlaik mēs dzīvojam cerības, ka tās potes, ko tagad izmēģina ASV un arī dažās vietās Kanadā, būs labi iedarbīgas aizsardzībai pret polio, būs tikpat vienkārši lietojamas kā baku potes, difterijas sērums u. t. t.

Zinātne iet milzu soļiem uz priekšu, un mēs droši zinām, ka zinātne reiz arī pieveiks šo slimību.

DIVKĀRŠA DOKTORE

Viktorija Mickāne pēc Skolotāju institūta beigšanas Rēzeknē iestājās LU dabas zinātņu fakultātē un apmeklēja Dr. Z. Mauriņas literārās studijas. Savas mācības atjaunoja UNRRAs universitātē Minchenē, bet vēlāk immatrikulējās Ludviķa Maksimiliāna universitātē zobārstniecības fakultātē. Pēc tās beigšanas Dr. med. dent. V. Mickāne vēl studēja medicīnu, līdz emigrēja uz ASV. Sapelnot naudu, viņa atgriezās vecā universitātē Vācijā un ieguva doktores gradu medicīnā. Dr. Dr. V. Mickāne ir LKSA Dzintars filistre. Pašreiz viņa ir jau atkal ceļā uz ASV.

LATVIEŠU DELEGĀCIJA PIE LIELBRITANIJAS KARA MINISTRA FELDMARŠĀLA ALEKSANDRA

Šakarā ar britu imperijas sporta spēlēm Vankuverā, Lielbritanijas kara ministrs feldmaršāls Aleksandrs savā ceļojumā pa Kanadu, iegriezās arī Vankuverā, kur atklāja šos svētkus. Izmantojot šo gadījumu, Vankuveras Latviešu biedras delegācija: pr-ks V. Waldie, prof. E. Leimanis un tautu meitas I. Stāka un O. Dombrovica, 30. jūlijā ieradās apsveikt augsto viesi Vankuverā dzīvojošo latviešu vārdā un pasniedzot tam latviskos rakstos izstrādātu adresi, tā izsakot savu atzinību par 1919. gadā Latvijai sniegto palīdzību tās brīvības izcīnīšanā.

15 min. ilgā audiencē, vienkārši un sirsnīgi feldmaršāls Aleksandrs sarunājās ar latviešiem, ar priekšu saņemot skaisto dāvanu, kuru teicās pievienot savas ģimenes suvenīriem.

Feldmaršals Aleksandrs izteicis cerību, ka latvieši ar dzīvi Kanadā būs apmierināti un tos te sagaida panākumiem bagāta dzīve. Vēlākās sarunās, apvaicājoties par delegācijas locekļu dzimšanas vietām un V. Waldie atbildot, ka viņš dzimis mazā pilsētiņā — Ikšķilē, feldmaršals Aleksandrs teicis: „O, es kādreiz labi pazinu Latviju. Ikšķile ir apm. 40 kilometru no Rīgas, un to to raksta tā . . .“ un viņš brīnum pareizi noburtojis latviešu rakstību minētajā vārdā.

Pateicis vēl dažus atzinīgus vārdus par latviešu karavīriem, viņu drosmi un un varenību, Aleksandrs apvaicājies par viņam personiski labi pazīstamo ģenerāļa Baloža un prezidenta K. Ulmaņa likteni.

Latvieša saruna ar krievu matrožiem Stokholmā

Krievu flotes viesošanās laikā Stokholmā kādam latvietim bijusi izdevība sarunāties ar krievu matrožiem. Krievi šmēķējuši igauņu papirosus, kas norāda, ka karakuģi nākuši no bazēm Igaunijā. Krievi interesējušies vai Zviedrijā esot daudz latviešu. Latvietis savukārt jautājis, vai viņu eskadrā esot arī latviešu vai igauņu matrožu. Jā, esot gan, bet pašreiz tie visi atlaisti atvaļinājumā . . . (Acīmredzot, krievi baidījušies laist baltiešu matrožus uz Zviedriju).

Vēlāk sarunā iejaucies kāds krievu virsnieks un jautājis latvietim kā tas nākas, ka viņš tik labi runājot krieviski? Tas atbildējis, ka esot dzimis kā cara pavalstnieks un viņa piederīgie dzīvojot Latvijā. „Tad jau jūs esat mūsu cilvēks. Kāpēc jūs nebraucat atpakaļ uz Padomju Savienību?“ jautājis virsnieks. Uz to latvietis atbildējis, ka viņš iešot gan kādreiz uz Padomju Savienību, bet ar šauteni rokā un ar rokas granātām. Pēc tam virsnieks aizsaucis savus matrožus un saruna beigusies.

Latvijas korporāciju LOCEKĻI PULCĒSIES BOSTONĀ 4. SEPTEMBRĪ

DRĪZUMĀ ATDZĪMS AKADĒMISKĀS SAIMES ŽURNPLS UNIVERSITAS

Par Latvijas korporāciju locekļu tradīciju trimdā ir kļuvuši buršu gadskārtējie salidojumi kādā no lielākajiem latviešu centriem ASV. Šogad tāds salidojums notiks Bostonā un tas būs sestais pēc kārtas, veltīts Latvijas korporāciju apvienības 5 gadu darbības atzīmēšanai trimdā. Latvijas korporāciju apvienība dibināta 1949. g. 5. martā Eslingenā, Vācijā, un tajā apvienoti visu 25 Latvijas korporāciju locekļi - filistri, tautieši un kandidāti trimdā. Latvijas korporāciju apvienība trimdā aizstāj Prezidiju konventu un Filistru biedrību savienību, kas bija korporāciju augstākie organi brīvajā Latvijā. Latvijas korporāciju apvienības seniors ir Letonijas filistrs prof. P. Lejiņš, jun., Amerikas latviešu apvienības centrālās valdes priekšsēdis. Drīzumā atjaunos iznākšanu akadēmiskās saimes žurnāls Universitas.

Korporāciju kopa Bostonā izsūtījusi paziņojumu visu korporāciju prezidijiem un korporāciju kopu prezidijiem, ka sestais ASV buršu salidoums notiks 4. septembrī, sestdienā pirms Labor Day, plkst. 6,30 vakarā. Darba konvents un Zemes tēvs notiks Daugavas Vanagu apvienības Bostonā telpās, 194 Heath Street, Jamaica Plain, Mass., bet komerša turpinājums notiks Bostonas latviešu namā, 64 Sigourney St., Jamaica Plain, Mass. Salidojumā paredzēti prof. P. Lejiņa jun. referāts par Latvijas korporāciju apvienību un prof. E. Leimaņa referāts par temu — „Latvijas korporācijas un latviešu jaunatne trimdā“. Paredzams, ka salidojumā ieradīsies arī Latvijas sūtnis Vašingtonā prof. Dr. A. Spekke. Ierašanās gadījumā viņš teiks runu.

Korporāciju kopa Bostonā aicina visus buršus ierasties salidojumā, līdz 31. augustam paziņojot savu piedalīšanos Korporāciju kopas Bostonā sekretāram uz šādu adresi: Ilo Kurlis, 68 Sedgwick St., Jamaica Plain, Mass., tel. JAmaica 4 - 4511. Piedalīšanās maksa ārpus Bostonas dzīvojošiem $4.00.

V. Lambergs,
Korporāciju kopas Bostonā seniors.

NODEVĒJA VIŠINSKA MISIJA LATVIJĀ

OKUPANTU PARLAMENTS IEKLAUJ LATVIJU OKUPANTU VALSTĪ

IV

Pēc „saeimas“ sēdes „deputāti“ izgāja uz Valdemāra ielu, kur celtajās tribīnēs paceltām dūrēm sveica sadzīto ridzinieku manifestācijas gājienu, kas vipiem „pateicās“ par neatkarīgās Latvijas likvidēšanu un iekļaušanu komūnistu diktatūras zemē. „Saeima“ savā pirmajā sēdē, pēc kvēlas pateicības telegrammas nosūtīšanas Staļinam par Latvijas „atbrīvošanu“ no plutokratu jūga, pieņēma likumu par zemes nacionālizāciju un pasludināja visu zemi par tautas īpašumu. (Ar 29. jūlija dekrētu par valsts zemes fondu — atsavināja baznīcu un tautas ienaidnieku zemi, bet vecsaimniekiem, kuŗi nu bija budži un kulaki, atstāja tikai 30 ha; valsts zemes fondā ieskaitija 960.000 ha, ko sāka dalīt 10 ha lielās jaunsaimniecībās, kam vajadzēja atvieglināt kolchozu ierīkošanu; buržujiem pilsētās un ciemos nacionālizēja mājas virs 170—220 kv m). 22. jūlija „saeimas“ sēdē nolēma nacionālizēt visus vidējos un lielākos tirdzniecības, sabiedrības un amatniecības uzņēmumus, bankas, kugniecības un transporta sabiedrības. No mājām, fabrikām, darbnīcām un saimnieciskiem uzņēmumiem padzīto īpašnieku vietā stājās analfabēti pārvaldnieki, pārvaldes un tresti, kas visus pasākumus noplicināja pēc plāna un grafikas.

No PSRS nemitīgi ieripoja tukšu vagonu sastāvi ar lieliem uzrakstiem: „Bada cietējiem Latvijā,“ kas tika piekrauti ar Latvijas precēm, mantām, lopiem un pārtikas vielām un triecientempā nosūtīti uz Krieviju. No Padomijas iebraukušajiem „biedriem“ Latvija šķita kā paradīze zemes virsū: apmulsuši un apstulbuši tie lielos vairumos pirka visu, ko acis iekāroja, kamēr mazvērtīgie červonci bija izdoti un mūsu veikali stachānoviskā tempā iztukšoti.

„SAEIMAS“ DELEGĀCIJA DODAS UZ MASKAVU

Saskaņā ar Višinska scenāriju, komūnistu diriģētās nejēdzīgās komēdijas beigu cēlienam bija jāturpinās Maskavā. „Saeima“ bija nolēmusi lūgt PSRS Augstāko padomi uzņemt Latviju padomju sociālistisko republiku „brālīgajā saimē.“ 22. jūlijā ievēlēja 20 uzticības personu šī līguma vispazemīgākai izteikšanai Staļinam. Arī Igaunijas un Lietuvas „parlamentiem“ bija uzdots ievēlēt 20 delegātus. Par Latvijas kapračiem izraudzīja prof. Kirchenšteinu, doc. P. Galenieku, ģen. R. Dambīti, tiesnesi J. Pabērzu, aizsargu komandieri P. Blauu, rakstnieku Andreju Upīti, veco strēlnieku P. Plēsumu, kapt. A. Eizānu, „darba sievietes: E. Rūsi— Paldiņu, O. Augusti, Teklu Birģeli u. v. c. Delegāciju uz Maskavu izvadīja 30. jūlijā, bet nākošajā dienā, 31. jūlijā „ministru kabinets“ nolēma izsūtīt no Latvijas PSR territorijas un nosūtīt uz PSRS bij. Latvijas kara ministru ģenerāli Jāni Balodi, kopā ar viņa ģimenes locekļiem. „Rīkojumu, kas stājās spēkā tanī pašā dienā, pašrocīgi sastādīja un parakstīja Vilis Lācis. Šī dokumenta oriģināls atrodas drošās rokās un kādreiz Vilim Lācim par to būtu jāsaņem smags sods, jo pēc Nirnbergas starptautiskās tiesas atziņuma cilvēku deportācijas ir sodāmas kā starptautisks noziegums Likteņa ironija, ka „ministru kabinets“ savu rīkojumu par mūsu „baltā ģenerāļa“ deportāciju bija pamatojis uz Likumu par kārtību un drošību valstī, ko 1938. gadā izdeva Ulmaņa valdība, kuŗas locekļi tomēr bija tagad deportējamais . . .

Neviens vairs nebija par sevi drošs. No rīta ceļies „brīvais“ padomju Latvijas pilsonis nezināja, vai viņš vakarā vairs pārnāks mājās. Savus upurus ceļa pievāca no ielām, darba vietām un dzīvokļiem. Ikvienam radās neuzticība pret savu vistuvāko draugu, jo par čekas ziņotājiem piespiedu kārtā dažkārt bija kļuvuši vienas ģimenes piederīgie. Boļševiki 23 gados nebija mainījuši savu zvēra dabu.

Visiespaidīgāk to dokumentējis Winstons Čerčils savu godalgoto Memuāru 2. grāmatas 12. nodaļā: „Padomju Savienība nu metās ar ilgi uzkrātu naidu un lielu apetīti uz savu upuri (Baltijas valstīm). Ar parastajām metodēm bez žēlastības izdarīja visu pretkomūnistisko un pretkrievisko elementu likvidāciju. Neskaitāmi cilvēki, kuŗi 20 gadus, bija dzīvojuši brīvībā savā tēvu zemē, pazuda! Daļu no tiem aizsūtīja uz Sibiriju, pārējos — vēl tālāk . . .“

MŪSU DIPLOMĀTISKO PĀRSTĀVJU PROTESTI

22. jūlijā, otrā dienā pēc nelikumīgās saeimas nelikumīgā lēmuma pieņemšanas mūsu sūtnis Berlīnē Krieviņš apmeklēja Vācijas ārlietu ministriju Vilhelma ielā un iesniedza notu, kuŗā viņš kā Latvijas likumīgās valdības pilnvarots ministrs un ārkārtējs sūtnis protestēja pret Latvijas inkorporāciju PSRS. Divi dienas vēlāk, 24. jūlijā, Krieviņam viņa notu izsniedza atpakaļ Ribentropa politiskās daļas vadītājs Dr. Vērmans, jo nota esot sūtņa personiska — neesot iesniegta Latvijas valdības vārdā. Tur nu mūsu sūtnis patiesi nevarēja neko darīt, jo neatkarīgās Latvijas valdība, ko sūtnis reprezentēja, bija tūlīt pēc komūnistu agresoru ultimāta saņemšanas labprātīgi un klusu ciešot atkāpusies, pat bez mazākā protesta vai komentāra, ka atkāpšanās notiek rupju draudu un varas priekšā . . . Bez tam sūtnis zināja, ka jau tūlīt pēc Latvijas okupācijas 17. jūnijā Vācijas ārlietu ministrs Ribentrops šos notikumus bija komentējis vārdiem: **„Notikumi Latvijā un pārējās Baltijas valstīs ir vienīgi PSRS un Baltijas valstu darīšana.“**

22. un 23. jūlijā līdzīgus protestus ASV un Lielbritanijas valdībām iesniedza arī sūtnis Vašingtonā Dr. A. Bilmanis un sūtnis Londonā Kārlis Zariņš.

Vienīgi ASV valdība pozitīvi atsaucās uz traģiskajiem notikumiem mūsu zemē. ASV ārlietu ministrs Velless 23. jūlijā izdeva vēsturisko deklarāciju, ka Savienoto Valstu tauta ir pret laupītāju izrīcību (Baltijas valstīs), vienalga, vai tas notiek ar varas lietošanu vai ar varas draudiem. Uz sūtņa Londonā K. Zariņa 23. jūlija iesniegto protestu, ka boļševiku organizētā „saeima“ nav bijusi likumīgi ievēlēta un ka tās lēmumi Latvijas suverēnitātes jautājumā ir nelikumīgi, Viņa Majestātes valdība praktiski atsaucās tādējādi, ka pēc sūtņa svinīgās uzrunāšanas no diplomātiskā korpusa sarakstiem (1942. g. līgstot ar PSRS draudzības līgumu) viņš joprojām tomēr skaitās persona grāta (VIP) un viņam piešķirtas pat „diplomatic privileges on a personal basis.“ Vienīgi pateicoties ASV noteiktai ietekmei, Lielbritanija Latviju neatzīst par PSRS sastāvdaļu, Latvijas valsts manta nav izdoša PSRS, un lietās, kur skartas Latvijas pilsoņu vai valsts intereses, britu tiesas neatzīst PSRS likumus un rīkojumus par spēkā esošiem.

K. Ksa

Nākošā rakstā:
Latvijas delegācija Kremlī palīdz celt komūnistisko asaru un asiņu pasauli.

SAVIENOTĀS VALSTĪS

GRAND RAPIDI (MICH.)

Latviešu biedrības protektorātā, svētdien, 15. augustā, Amona parkā notiks plaši skolu jaunatnes svētki. Vispirms parka rajons šinī dienā būs nodots tautiešu rīcībā, un ikviens apmeklētājs varēs izklaidēties vai atpūsties pēc saviem ieskatiem. Svētkus ievadīs garīgs svētbrīdis plkst. 12, pēc kam sekos skolu jaunatnes nodarbības dažādos stendos, būs arī jautras sacensības. Par labākiem sasniegumiem izsniegs godalgas. Jauniešiem virs 14 gadiem būs piecciņas sacensības (testu pārbaudes un šaušanā ar loku). Svētku laukumā skaļrunī atskaņos latvisku mūziku. Beigu daļā rotaļas un dejas. Anona parks atrodas 9 jūdzes riettumu virzienā no Grand Rapidiem, 50. ceļa ziemeļu pusē. Būs izliktas arī ceļa zīmes — zaļas, baltas. Tautiešiem, kam nav savas auto mašīnas, jāsapulcējas Latviešu bbā pirms plkst. 12. Rīkotāji cer sagādāt auto mašīnas to novešanai uz svētku laukumu.

„Strauji zirgi, strauji rati, strauji paši braucējiņi“ — tā gan nav tautas dziesma, bet šos vārdus var zīmīgi attiecināt uz diviem latviešiem, kas šinīs dienās saskrējušies turpat vai policijas iecirkņa pagalmā. Viens auto vadītājs smagi cietis un bezsamaņā nogādāts slimnīcā. Otra auto mašīna apsviedusies, bet iekšā sēdētāji tikuši cauri ar vieglu sadauzīšanos un baiju drudzi.

Lielās skautu nometnes laikā iznāca arī 14. Skrundas skautu vienības un 17. Skrundas gaidu vienības 4. numurs „Sirojums“ ar plašu un vispusīgu saturu. Jaunie avīžnieki un iespiedēji strādāja trieciena tempā pa daļai nometnē, bet iespiešanu izdarīja Grand Rapidos.

Droša uzstāšanās un, saprotams, arī zināšanas bieži paver ceļu uz labāku darbu un atalgojumu. To pieredzējis arī tautietis V. Mežulis, nonākot saskarē ar kādas iestādes vadības viriem. Tie tīri nejaušā kārtā sākuši interesēties par M. agrāko un tagadējo nodarbošanos, pieredzi grāmatvešanas nozarē u. t. t. Iestādei bijis steidzīgi vajadzīgs grāmatvedis un īsti amerikaniskā tempā Mežulim uzdots sastādīt bilanci, ko tas spīdoši veicis. Sekojis tūlīn darba piedāvājums ar diezgan pieklājīgu algu. Pēc dažām nedēļām tā jau paaugstināta. Ar savu tagadējo darbu Mežulis visai apmierināts, agrāk viņš strādājis kādā fabrikā. V. Z.

KOLORADO SPRINGS (COLO.)

Prof. Dr. h. c. L. Bērziņa godināšanas akts notiks 22. augustā, plkst. 10 no rīta Kolorādo Springā, YMCA's zaļajā zālē. No Sietlas ieradīsies prof. L. Bērziņa fonda komitejas priekšsēdis K. Kundziņš un pasniegs jubilāram atzinības balvu. Visi prof. L. Bērziņa audzēkņi, cienītāji un labvēļi tuvu un tālumā mīļi aicināti būt kopā šai svētku dienā garā un patiesībā ar sirmo, bet arvien možo jubilāru. Interesentiem tuvāku informāciju sniedz draudzes pr. M. Ozoliņš, 912 N. Weber St., Colo. Springs, Colo.

2. augustā, plkst. 2 p.p. Betānijas baznīcā iesvētīs jauniešus draudzes māc. prof. L. Bērziņš ar viesi prof. K. Kundziņu.

Pirmie kapu svētki Evergrīna kapsētā D nodaļījumā, kur atdusas Rīgas skolotāju institūta pēd. dir. J. Bērziņš un Amālija Purne, notiks 5. septembrī, plkst. 10 no rīta. Māc. prof. L. Bērziņš. E. Z.

Feldmaršalam Alenksandram pasniegtā adrese.

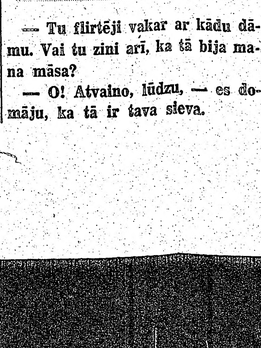

— Tu flirtēji vakar ar kādu dāmu. Vai tu zini arī, ka tā bija mana māsa?

— O! Atvaino, lūdzu, — es domāju, ka tā ir tava sieva.

„NOŠAUTAIS“ SPĒLĒ ORĶESTRĪ

Pirmā Latviešu pūtēju orķestrī Toronto spēlē kāds latvietis, kuŗu komūnistu partizāni Latvijā savā laikā notiesājuši uz nāvi un „nošāvuši.“ Minētais latvietis Kurzemes cīņu laikā cīnījies pret sarkano bandām. Kādu nakti istabā ienācis kāds no „draugiem“ un teicis, ka daži kungi vēloties ar viņu runāt. Tūlīt durvīs parādījušies krieviņi ar mašīnpistolēm un neatlicis nekas cits kā sekot viņiem līdz dziļāk mežā. „Sarkanā bulta“ paziņojusi, ka viņam piespriests nāves sods, kas tūlīt izpildāms. No dažu soļu attāluma kāds no partizāniem viņam iešāvis lodi pierē. Par nošauto turētais latvietis turpat apklāts ar skujām. Šāviens tomēr nav bijis nāvīgs un sašautais vēlāk uzcēlies un sastapis mežā kādus, kas viņu nogādājuši uz pārsienamo punktu. Kā viss tas noticis, to viņš nezina, nezina arī kas bijuši glābēji. Vēlāk viņš nosūtīts uz Vāciju kādā ārstniecības iestādē. Tagad minētais latvietis ir sveiks un vesels, kaut arī ar sakropļotu seju un ir viens no citīgākajiem mūziķiem pūtēju ansamblī.

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

MELIM ĪSAS KĀJAS

Komūnistu prese, radiofons un pat pašī komūnistu zinātnieki vienmēr lielās ar meliem, ka krievu zinātnieki ir visu izgudrojuši pirmie, un tādēļ „gaisma nāk no austrumiem“. Mēs zinām, ka tas tā nav, un jautājam, kāda ir patiesība?

Pazīstamais amerikāņu publicists Klerenss Streits savā jaunākajā grāmatā „Brīvība pret sevi“ (Freedom Against Itself) sniedz tabulu par 1012 lielākajiem izgudrojumiem un atklājumiem pasaulē kopš 1750. gada. Tabula sastādīta, izmantojot 29 zinātniskus avotus. No šīs tabulas redzams, ka no minētajiem 1012 izgudrojumiem un atklājumiem krievu imperijai pieder tikai 22, ungāriem 1 un poļiem 1, kopā visam komūnistu valstu blokam tikai 24.

Vislielāko izgudrojumu skaitu — 341 devušas ASV, tai seko Anglija ar 221, Francija ar 177, Vācija ar 151, Itālija ar 21, Zviedrija un Šveice ar 17 un citas valstis ar mazāku skaitu izgudrojumiem.

Ir vēl otrs veids, kā pārbaudīt komūnistu melus. Laikā no 1901. līdz 1953. gadam Nobeļa prēmijas komiteja pavisam piešķīrusi 277 prēmijas, no tām zinātnēs 178, literatūrā 47, un 52 miera prēmijas. Krievu imperijas pārstāvji saņēmuši tikai 2 prēmijas zinātnēs (medicīnā un fizioloģijā) un vienu literatūrā, kopā 3 prēmijas! Nevienu prēmiju ķīmijā un fizikā.

Lai šis pārskats būtu pilnīgs, viena lieta ir atzīstama, ar ko komūnisti pārspēj citas tautas — citu izgudrojumu izspiegošanā un piesavināšanā. Tāpat komūnistu izgudrojumu rindā vēl pieskaitāms viņu lielākais izgudrojums — genosīds.

Saturns

CEĻA VĀRDI

No nopietnības koka plaukst Humora ziedi.
Simons Veils

*

Ir viens drošs līdzeklis, lai neķļūtu par vilku — būt avij. **Bismarks**

*

Tad, kad mums patiesi kas būtu ko teikt, mēs parasti esam spiesti klusēt.
Moriss Materlinks

*

Tur, kur ir daudz brīvības, ir arī daudz maldu. Taču drošs ir šaurais pienākumu ceļš. **Šillers**

*

Tikai īsti liels gars spēj par sevi pasmaidīt un pat smieties. **Fr. Moriaks**

V-2 autors konstruējis ASV jaunu raķetlidmašīnu

Insbrukā, Austrijā, notikušajā Stratosfairas starptautiskās satikšmes kongresā vācu V-2 lidbumbas autors un Pinemindes mēģinājumu stacijas vadītājs Dr. V. Dornbergers atklājis, ka viņš ASV valdībai izstrādājis plānus jaunas raķetlidmašīnas būvei, kas lidos 9000 jūdzes stundā, kas nozīmē attālumu Londona - Tokija veikt 2 stundās. Jaunā raķetlidmašīna spēs uzņemt 1 to spridzekļus un mazāku lidmašīnu ar apkalpi vai pasažieriem. Tā kā raķetlidmašīna nespēs mainīt savu kursu, lai atgrieztos mājās, apm 30 jūdžu augstumā no tās izsviedīs mazo lidmašīnu ar pilotiem.

kk.

SABIEDRISKĀ FONDA PALĪDZĪBAS ORGANIZĀCIJAS TORONTO

Toronto „Community Chest" — palīdzības fondā apvienojušās 66 organizācijas. Par fonda biedru ieskaita ikvienu, kas Sarkanai spalvai ziedo ne mazāk kā 1 dolaru gadā. Toronto labklāšanas spalvai ziedo ne mazāk kā 1 dolaru gadā. Toronto labklājības Padomē ietelp 113 labklājības organizācijas, 66 no tām saņem līdzekļus no Sarkanās spalvas summām. Visas šīs daudzās organizācijas gatavas kalpot ikvienam Toronto iedzīvotājam.

Lai jaunkanadiešus iepazīstinātu ar palīdzības institūta iekārtu un darbības veidu, nesen Toronto „Community Chest" vadība bija saaicinājusi kopā jaunkanadiešu preses pārstāvjus, sniedza informāciju un, apmeklējot kopā ar viņiem vairākas iestādes, deva zināmu jēdzienu par šī darba lielumu. Nellelā ekskursijā vispirms devās uz 331 Bloor Str., W., „Toronto Curative Centre", kur ar arod- un fizioterapiju sniedz palīdzību invalidiem. Centrs dibināts pēc Otrā pasaules kara, lai palīdzētu fiziski un garīgi defektīviem. Palīdzības centrs sniedz nieodomājamu palīdzību, kas daudziem cietējiem atjauno dzīves prieku un atņem mazvērtības sajūtu. Institūts darbojas saskaņā ar ārstu norādījumiem un palīdz pacientiem atgriezties normālā dzīvē. Institūts pēc pacienta attiecīgas sagatavošanas viņam palīdz arī atrast darbu. Arodnieciskā terapijā pacienti nodarbojas ar aušanu, tepiķu gatavošanu, ādas apstrādāšanu, šūšanu, dārzkopību, krāsošanu u. t. t. Bez tam vērību veltī arī vispārējās izglītības pacelšanai un brīvā laika nodarbībām. Fizioterapija rūpējas, lai pacients atgūtu staigāšanas spējas, atsevišķu locekļu kustības spējas u. t. t. Pacientu starpā ir 1/5 jaunkanadiešu, kas nozīmē, ka immigrantiem šī palīdzība ir biežāk vajadzīga nekā citiem. Palīdzību sniedz ikvienam un atkarībā no pacientu materiālā stāvokļa, ārstēšana ir bez atlīdzības vai pret nelielu maksu.

INVALIDU TRENIŅA CENTRS

Vēlāk apskatījām invalidu treniņu centru — Society for Crippled Civilians, 91 Jarvis ielā. Invalidu namā atrodas arī veikals, kur pārdod lietotas mantas, kas pirms tam daudzajās darbnīcās rūpīgi izlabotas. Veikalā dabūjamas visādas lietas, sākot ar apģērbiem, apaviem, mēbelēm, elektriskiem un radio aparātiem un beidzot ar pulksteņiem, rotas lietām un porcelānu. Cenas ir ļoti zemas, un daudz mazturīgo šinī veikalā iepērkas visu, kas vajadzīgs cilvēka dzīvei. Aiz veikala telpām atrodas milzīgas mantu krātuves. Vesels strādnieku štats, visi pa lielākai daļai invalidi, ar piemērotu tehnisko ierīču palīdzību strādā pie milzīgo krājumu izvērtēšanas. Viss nederīgais aiziet uz lupatu pārstrādāšanas darbnīcu vai lūžņos, bet derīgais tiek sadalīts pa neskaitāmām darbnīcām. Daudzi no invalidu namā nodarbinātiem iegūst vēlāk pastāvīgu darbu dažādos citos uzņēmumos. Invalidu centrs nodarbina ik dienas 175 personas. Mazais uzņēmums sen izaudzis pārāk liels un nevar lepoties ar labiem darba apstākļiem, jo telpu šaurības dēļ visi ir pārāk saspiesti. Pagājušā gadā arodnieciskā treniņu centrā ieguvušas 394 personas un 194 no viņām atradušas pastāvīgu darbu citur, bet 203 personām darbs noorganizēts mājās. Invalidu centrs neaprobežojas tikai ar darba apgādi, bet rūpējas arī par cita veida palīdzību. Pag. gadā tas nodevis invalidu lietošanā 58 braucamos krēslus, 183 kruķus, 23 ortopēdiskus apavus, palīdzējis ar apģērbu, sniedzis 287 personām ārstniecisku palīdzību u. t. t. Zīmīgu ainu par šo darbu sniedz tabula, kas rāda Invalidu centrā nodarbināto skaitu un izmaksāto algu. 1935. gadā caurmērā nodarbināja 1 cilvēku gadā, izmaksājot 1.040 dolarus algu gadā, bet 1953. gadā caurmērā strādājušas 175 personas, saņemot algās 212.686 dolarus.

MĀSU APVIENĪBA

Victorian Order of Nurses, parasti apzīmēts ar trijiem burtiem — V.O.N., saucas institūts, ko apskatījām pēc Invalidu nama. Victorian Order of Nurses dibināta 1897. gadā, kur profesionālās māsas apvienojušās, lai sniegtu palīdzību ikvienam, kam tā vajadzīga, un ne bez pamata viņas dēvē par „She is every one's Nurse". Victorian Order māsas apmeklē ikvienu slimnieku, kam nepieciešama palīdzība,, un apkalpo pacientu pēc ārsta norādījuma. Slimniekam ir jāatlīdzina tikai faktiskie izdevumi, bet ja arī tas nav iespējams, tad pakalpojumus sniedz bez atlīdzības. Māsas guvušas īpašu izglītību šādam darbam. Viņas palīdz mātēm ar praktisku palīdzību bērnu kopšanā, apkopj mājasmātes slimības gadījumā, rūpējas par bērniem un apmeklē slimniekus, ja nepieciešams, arī naktīs. Palīdz slimajiem mainīt apsējus, apģērbties u. t. t. Māsas apmeklē arī vecos cilvēkus, kas nav spējīgi paši sevi apkopt. Kaut gan Sarkanās spalvas akcijās savāc lielas naudas summas, līdzekļi ir par niecīgiem, lai palīdzības darbu varētu izveidot plašāku un sniegt visu nepieciešamo palīdzību. Par maz ir profesionālo māsu kluba, lai varētu ikvienu slimnieku apmeklēt ik dienas; par maz ir naudas, lai uzceltu modernākus un lielākus invalidu namus, bāriņu namus un tos daudzos institūtus, kas kalpo grūtdiepiem. „Bet viss tas būs iespējams, ja ikviens sabiedrības loceklis apzināsies, ka arī viņam, atkarā no saviem līdzekļiem ir jāziedo Sarkanai spalvai."

Šķirotie saka viens no palīdzības darba direktoriem Toronto Džordžs W. Maršals (George W. Marshal):

„Ikvienam, kam grūtā brīdī vajadzīga palīdzība, jāzvana EMpire 3 - 4971, kur tas no „Community Chest of Greoter Toronto, 100 Adelaide St. W., saņems visu nepieciešamo informāciju. Z. Z.

BAPTISTU JAUNATNES NOMETNE ASV

Nesen Klīvlendas tuvumā, Penču un Rozenbergu saimniecībās notika latviešu baptistu jaunatnes nometne. Nometnē piedalījās 180 dalībnieku no 16 līdz 20 gadu vecumā. Par mūsdienu aktuālākām problēmām referēja Dr. Kārlis Lejasmeijers. Referents moderno cilvēku raksturoja ar ārkārtigi augsti attīstītu prātu, bet primitīvu alas cilvēka sirdi. Referāts aizrāva visus. Spraigas debates izraisīja arī mācītāja P. Odiņa referāts par tematu „Kur dzīve nesaskan ar mācību?" Linards Jaunzems bija gādājis, lai referāti tiktu uzņemti skaņu lentā un rūpējās arī par vērtīgiem koncertiem skaņu platēs. Nometnes dalībnieki sacentās vārda izraudzīšanā Penču un Rozenberga saimniecībai. Lielāko balsu skaitu guva vārds „Straumēni". Nometnes vadītājs bija māc. Fr. Čukurs, bet viņa palīgi no jaunatnes vidus — T. Barbins, J. Plostnieks un A. Jaunzeme. Nometnes komandants bija Fr. Jansons, bet mūzikālās daļas vadītājs A. Cīrulis.

BAPTISTI PADOMJU SAVIENĪBĀ

Paklausot Padomju Savienības ielūgumam 17. jūnijā Maskavā viesojās Vispasaules baptistu savienības prezidents Dr. Lords, otrais sekretārs Dr. Luiss un Britu baptistu draudžu apvienības sekretārs Dr. Peins. Maskavā viesi piedalījušies 4 dievkalpojumos baptistu draudzēs. No Maskavas viņi devušies uz Voroņežu Charkovu, Staļingradu, Rostovu, Taganrogu. Viņus pavadījuši trīs baptistu draudzes pārstāvji un viens valdības tulks. Viesi iepazinušies Maskavā arī ar baptistu darba vadītājiem no visas Krievijas, ieskaitot Latvijas pārstāvjus. Reliģijas mācību jauniem ārpus mājas mācīt aizliegts, bet dievkalpojumos piedalīties daudz aunatnes.

LATVIEŠA NOPELNI KRIEVU IMPERIĀLISTU ĻAIKRAKSTĀ

Nepatiesi apgalvojumi par ģenerāli K. Gopperu

Lielākās krievu emigrācijas avīzes „Novoje Russkoje Slovo", Nujorkā, 5. augusta numura otrā lapā, taisni tanī vietā, kur galvenais redaktors parasti ievieto savus politiskos apcerējumus, ir iespiests Helmuta Brunava raksts, veltīts Adolfa Bļodnieka 65 gadu jubilejai.

Minētā krievu emigrantu avīze ir spilgtākā Krievijas imperijas, Krievijas nedalamības un vēsturiskā tautu cietuma apoloģēte. Šī avīze savās slejās ir ievietojusi sistēmatiskus un nekītrus uzbrukumus gan nel. sūtnim J. Feldmanim, gan jo sevišķi latviešu leģionam, gan arī latviešiem un Latvijai vispār. Šo izdevumu visa Austrumeiropas nekrievu tautu trimdas prese kvalificē kā savu ienaidnieku Nr. 2.

Un tomēr latvieši H. Brunavs un A. Bļodnieks tur ieguvuši sevišķu labvēlību, jo tik plašs jubilejas raksts, pie tam izcilā vietā, nerunājot nemaz par nekrievu tautu politiķiem, ir bijis atvēlēts tikai retajam pašu krievu politiķim.

Tā kā latviešu prese ar A. Bļodnieka jubilejas rakstiem bija paskopa, un tā kā veltījumam krievu laikrakstā ir dziļāka nozīme, tad informēsim lasītājus no tā. —

N.R.S. stāsta:

„Trauksmes pilna ir bijusi Bļodnieka dzīve. Piedalījies karos, revolūcijās, sēdējis cietumos, bijis izsūtīts, organizējis bēgšanas. Vēl agrā jaunībā Bļodnieks ieslēdzies Krievijas revolūcionāru kustībā. Pirmā pasaules kara cīnījies krievu armijā pret vāciešiem, ar boļševiku nākšanu pie varas iestājies „Viskrievijas tēvzemes un brīvības apvienībā", sadarbojies ar Jaroslavas sacelšanās vadītājiem. Nodibinājis Latviešu nacionālo padomi, un tā 1918. g. 18. novembrī proklamējusi Latvijas valsti. Latvijas neatkarības laikā viens no jubilāra galveniem nopelniem bijis tas, ka viņš, būdams ministru prezidents, likvidējis maskēto komūnistu zemnieku - strādnieku partiju. Ne mazāk rosīgi jubilārs darbojies arī trimdā: tikko tas 1951. g. ieradies ASV, — tūdaļ ievēlēts par locekli Komitejā Latvijas brīvībai." (No kā un kad? J. S.).

Var saprast un rast kādu attaisnojumu tam, ka jubilārs ir ieslēdzies jaunībā krievu, ne latviešu, revolūcionārā kustībā, arī to, ka asinsbalss viņu no krievu pulkiem nav aicinājusi zem strēlnieku karogiem, ka viņš bijis Krievijas imperijas glābšanas apvienībā un piedalījies Jaroslavas sacelšanā, kuŗu abu mērķis bija atjaunot veco nedalīto „mātušku Krieviju", bet nevar saprast un attaisnot, ja Bļodnieks šodien, savā 65 gadu jubilejā, šos savus „nopelnus" liek priekšā 20.520 lielajai N. R. S. lasītāju saimei, kuŗā atrodas arī ļoti asas novērotāju acis no daudzajām apspiestām nekrievu tautām?

Jubilāra dižošanās ar piedalīšanos Viskrievijas glābšanas apvienībā un Jaroslavas odisejā var iesildīt tikai krievu imperiālistu sirdis, bet katras citas tautas loceklī tā izsauks tikai izbrīna pilnu negatīvu novērtējumu.

Pavisam dīvaini, lai neteiktu smagāk, izklausās krievu pierakstīšana jubilāram — vienskaitlī — par Latviešu nacionālās padomes radīšanu.

Savā iztapšanas centībā Krievijas imperijas stutētājiem H. Brunavs ne tikai žvadzina ar A. Bļodnieka atjaunošanas nopelnu ordeņiem, bet pavisam nevietā minētā jubilejas rakstā iesaista ģenerāli K. Gopperu, pierakstot tam Jaroslavas sacelšanās vadību un komendanta posteni admirāļa Kolčaka mītnē. Tie ir meli. — Jaroslavas sacelšanis 1948. g. no 1.—16. jūlijam organizēja un vadīja Savinkovs.

Raksta autors Helmuts Brunavs aiziet pat tik tālu, ka apgalvo, ka ģenerāli K. Gopperu boļševiki 1940. g. noslepkavojuši nevis kā latviešu patriotu, bet — krievu monarchistu, jo sodu izpildījuši ar 20 gadu nokavējumu! Tanī pašā laikā A. Bļodnieku, kuŗš ne mazāk kā pirms 20 gadiem noziedzies pret boļševikiem, plūs pie tā likvidējis komūnistu partiju Latvijā, glābis laimīgs gadījums.

Kam gan H. Brunavs ir pakalpojis ar šādu savu centību? Vai tā stipri neatgādina kādu otru „latvieti" — V. Mucenieku un trešo — Br. Kalniņu?

H. Brunavam un A. Bļodniekam taču būs zināms, cik daudz nedibinātu apvainojumu, kā to sākumā minēju, avīze NRS ir veltījusi latviešiem. Jubilāram un tā cilidnātājam tomēr NRS redakcija izrādījusi neredzēti lielu pretimnākšanu. Šinī sakarā būtu jādzird H. Brunava un A. Bļodnieka paskaidrojumi, ko viņi ir darījuši, lai minētā krievu avīzē atspēkotu un **atsauktu tur publicētos nepatiesos apvainojumus? A. Bļodniekam, kā Komitejas Latvijas brīvībai loceklim, gan ir sevišķs pienākums sargāt visur un pie katras izdevības Latvijas brīvību, kuŗas jēdziena taču ietilpst arī nupat sacītais.**

Ja redzama latviešu politiska darbinieka un Komitejas Latvijas brīvībai locekļa cildināšana parādās naidīgā veidā ne tikai latviešiem un Latvijai, bet arī visām nē abu krāsu Krievijas imperijas apspiestām tautām, tad tas ir neloģiski un kaitīgi un par šādas rīcības sekām atbildība gulstas ne tikai uz diviem vai dažiem, bet visiem latviešiem. Vai šķirstot netālās vēstures un lielo enciklopediju lappuses mums bieži taisni tādā nozīmē nav jānorij rūgts kumoss, nav jāizjūt kāda asa, sāpīga smelģe?

J. Saliņš

Kāpēc baidīties bezdarba, ja

WILLIAM BOLLAND

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

1130 College St., Toronto, LL 3744

JUMS PIEDĀVĀ BAGĀTIGĀ IZVĒLĒ:

VEIKALUS, AUTO REMONTU DARBNĪCAS, FABRIKAS un DZĪVOJAMĀS MĀJAS

kur ikviens ar savu ietaupījumu var sev un savai ģimenei nodrošināt darbu un maizi.

Toronto rietumos

6 istabu atsevišķa mūra māja ar garāžas iespējām, ūdens apkure. Cena $12.500, iem. $3.500

Runnymede — Bloor

8 istabu dubultķieģeļu atsevišķa divstāvu māja. Ejļas apkure. Iebraucamais ceļš un garāža. Moderna virtuve un vannas istaba, atsevišķa tualetes istaba pagrabā. Liels dārzs. Iemaksa $5.000 (prasīts).

Pēc tuvākas informācijas zvanīt LL 3744 dienā un pēc pl. 6 vak., bet no 4—6 un svētdienās LL 7606 prasot

V. MUKTU

Iegaumējiet, ka mums ir bagātīga izvēlē dzīvojamās mājas visos pilsētas rajonos par katra kabatai piemērotām cenām

UZMANĪBU! UZMANĪBU!

Tagad piedāvāju dāmām un kungiem apģērbu pagatavošanu no labākiem angļu audumiem, sākot ar $50.00.

Drēbniekmeistars V. ADĪTĀJS

Toronto, 688 Bathurst St., tel. ME 6980

728 St. Clair Ave. tel. ME 7545

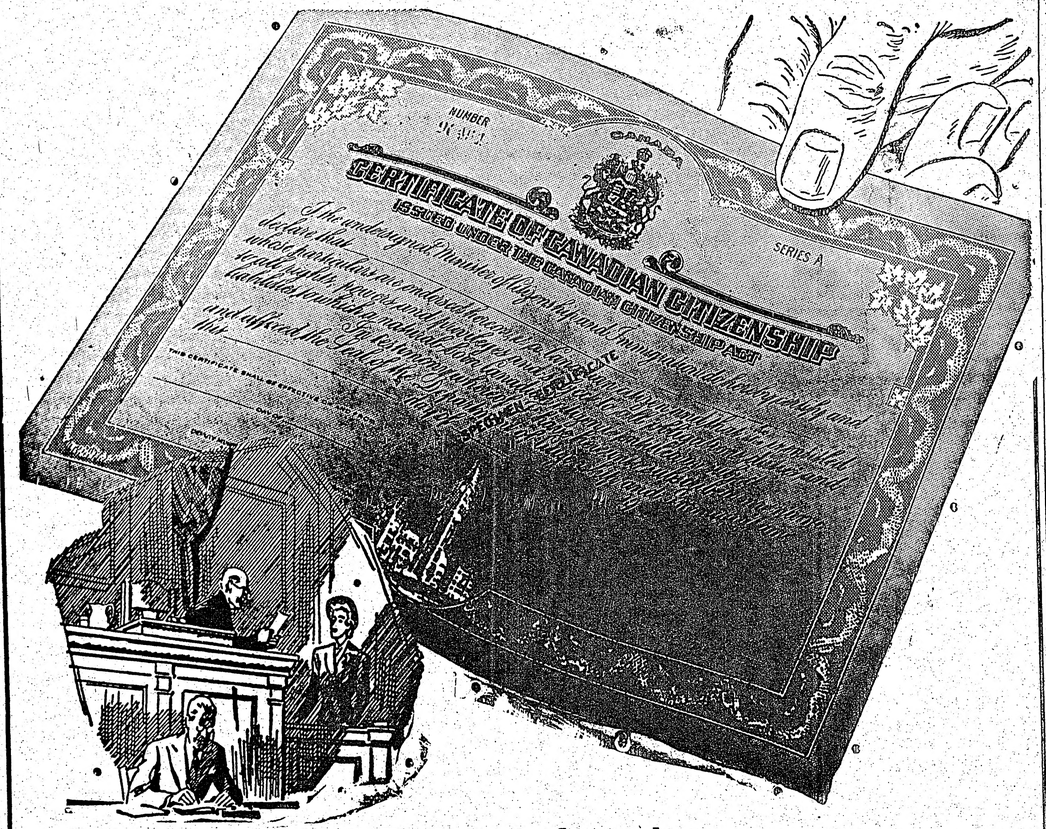

Apliecība, kas Jūs padara

par brīvās zemes brīvu pilsoni

Diena, kad jūs iegūstat Kanadas pavalstniecību, ir lielākā diena jūsu dzīvē šai jaunajā zemē. Līdz ar pavalstniecības iegūšanu brīvā zemē jūs baudāt daudzas iespējamības. Jums tiek dotas tiesības, ja vien jūs vēlaties . . brīvi domāt, runāt un darboties bez bailēm . . . citu pavalstinieku respekts. Šī brīvība nav tikai jums vien, bet tā turpinās un pāriet arī uz jūsu bērniem.

Jā, pavalstniecībai Kanadā ir speciāla vērtība. Bet līdz ar tās daudzajām privilēģijām ir jāuzņemas daudz atbildības. Un dzīvojot atbildības rāmjos . . . esot labam pavalstniekam pašam un audzinot savus bērnus tādā pašā garā . . . jūs baudāt jaunās zemes garantiju un drošību jūsu ģimenei no paaudzes uz paaudzi.

VIENMĒR IEPĒRCIETIES IZDEVĪGĀKI — IEPĒRCIETIES PIE WESTONA

Reizē ar to, kad dažādu zemju kārtīgi pilsoņi kļūst par Kanadas augstvērīgiem pilsoņiem, viņi ražo augstākās kvalitātes Westona ražojumus. Tāpēc vairāk kā 65 gadi Westons ir iemantojis kanadiešu uzticību no krasta līdz krastam

Weston's

GEORGE WESTON LIMITED . . . CANADA FL-4

PAZIŅOJUMS JAUNKANADIEŠIEM

Sakarā ar Pavalstniecības un emigrācijas ministra ierosinājumu Kanadas parlaments apstiprinājis grozījumu Kanadas Pavalstniecības aktā. Ieceļotājiem nav vairs nepieciešams iesniegt deklarāciju par apņemšanos kļūt par Kanadas pavalstnieku (Declaration of Intention to become a Canadian Citizen). Tas nozīmē, ka katra persona, kas — skaitot no ierašanās dienas Kanadā — nodzīvojusi Kanadā 5 gadus, ir pilntiesīga iesniegt lūgumu Kanadas pavalstniecības iegūšanai. Atkarā no personas dzīves vietas lūgums iesniedzams vietējam tiesas ierēdnim.

Neatkarīgi no minētā atvieglinājuma Kanadas pavalstniecības aktā, jauniebraucējiem, kas tomēr vēlētos vispirms iesniegt augšminēto deklarāciju, tas ir atļauts, lai gan, kā jau minēts, šis solis nav nepieciešams. Šīs deklarācijas iesniegšana būtu uzskatāma vienīgi kā pierādījums jaunkanadiešu labajai gribai kļūt par Kanadas pavalstniekiem. Šī deklarācija atkarā no dzīves vietas iesniedzama vietējam tiesas ierēdnim vai — The Registrar of Canadian Citizenship, Department of Citizenship and Immigration, Ottawa.

PAVALSTNIECĪBAS UN EMIGRĀCIJAS DEPARTAMENTA sludinājums jaunkanadiešu informācijai

Hon. J. W. PICKERSGILL, P.C., M.P.,
Pavalstniecības un Emigrācijas ministrs

LAVAL FORTIER, O.B.E., Q.C.,
Pavalstniecības un Emigrācijas vietnieks

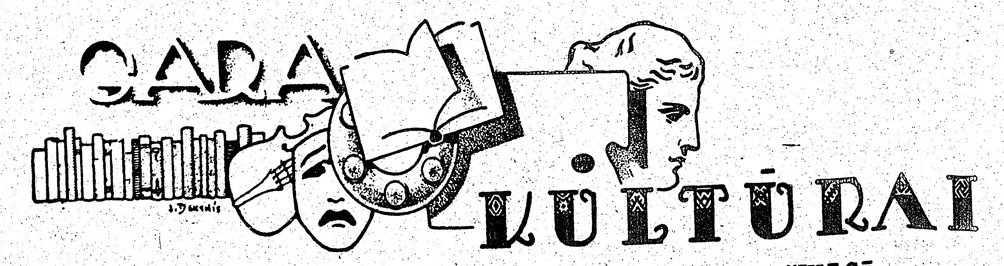

1. LATV. SKOLOTĀJU KONFERENCE KANADĀ

LNAK Skolu daļa rīko I Latviešu skolotāju konferenci Kanadā 28. augustā Sv. Andreja baznīcas telpās, Jarvis un Carlton ielu stūrī, Toronto. Konferences atklāšana notiks plkst. 10.00. Paredzēta šāda konferences gaita:

1. Ievada svētvārdi.
2. Konferences atklāšana.
3. Uzskates līdzekļu loma trimdas skolās. — P. Dreimanis.
4. Tēvu valodas mācība. — A. Svenne.
5. Divu latviešu valodas stundu konspekts par tematu „Arājs un druva" (Jaunatnes Pūrs 1. daļa, 25 lpp.) — raksts.
6. Ticības mācība sestdienas skolā — māc. A. Čops. (Tanī pašā laikā eventuāli atsevišķs referāts par ticības mācību katoļiem).
7. Latviešu skolu trimdā II pakāpē — sestdienas ģimnazija.
8. Pašreizējais izglītības un kultūras darbs trimdā. — Dr. phil. H. Tiohvskis.
9. Nacionālās audzināšanas uzdevumi. — J. Mežaks.
10. Konferences nobeigums.

Pēc katra referāta notiks pārrunas.

Visu dienu būs atvērta arī skolu darbu skate, kurā būs izstādīti skolēnu darbi (burtnīcas, zīmējumi u. c.), mācības grāmatas un līdzekļi. Konferences pārtraukumā paredzētas kopīgas pusdienas.

Visas skolas tiek aicinātas piedalīties darbu skatē, iesūtot eksponātus J. Mežakam, 2 Classic Ave., Toronto līdz 25. augustam. Plašā darbu skate varēs sniegt vispārīgu pārskatu par skolu darbu, kā arī dos salīdzināšanas iespējas.

Latviešu sestdienas skolu absolventi, izrādīdami dziļu interesi turpināt latvisko izglītību, deva ierosmi nodibināt sestdienas ģimnaziju. Lai šo vērtīgo pasākumu atbalstītu un pārrunās gūtu jaunas atziņas, konferences gaitā kā atsevišķs temats paredzēts: Sestdienas ģimnazija; tādēļ ļoti nozīmīga ir ikviena vidusskolas skolotāja piedalīšanās konferencē.

Tā kā konferences darba kārtība ir plaša, lai to paspētu veikt vienā dienā, visi dalībnieki laipni lūgti ierasties precīzi plkst. 10.00. Konferences nozīme un sasniegumi ir ļoti atkarīgi no dalībnieku skaita. Tādēļ sagaidāms, ka, pareizi novērtējot šīs konferences nozīmi, tautskolu un vidusskolu skolotāji nebaldīsies uzņemties ceļa grūtības un 28. augustā no tuvienes un tālienes pulcēsies Toronto it kuplā skaitā, kā arī tie kollēgas, kas tagad tieši skolu darbā nestrādā. Uz redzēšanos skolotāju konferencē!

J. Mežaks,
LNAK Skolu daļas vadītājs.

VECLATVIEŠI SPĒLĒ TEĀTRI ČIKĀGĀ

Ir jau zināms, ka tur, kur ir latvieši, ir arī teātris, vienalga, kādos apstākļos jādzīvo. Tā bijis arī ar pirmiem latviešiem, kas nonākuši Čikāgā pēc trauksmainā laika dzimtenē, kad 1905. gads aizrāva no mājām daudzus, kas glābās no krievu atriebības, no kazaku „nagaikām" un Sibirijas. Man viens no tā laika teātŗa aktieŗiem un režisoriem Voldemārs Vilks nodeva savas rūpīgi glabātās programmas. No tām redzams, ka teātris sācis savas gaitas „Hull House" zālē, 1907. gada septembŗa sākumā ar lugu „Priekšvakarā". Kā Vilks stāsta, izrāde bijusi ļoti labi apmeklēta. Režiju vadījis J. Šmits, tēlojuši J. Šmits, Aleksandrs Bērziņš, V. Kleinbergs, G. Lerchs, Helene Šmite, K. Grakšs, Antonette Grakše, J. Neimans un V. Vilks.

Jānis Šmits nodibināja arī latviešu nodaļu Čikāgas pilsētas bibliotēkā, kur viņš darbojies par bibliotēkaru. Mēs vēl tagad varam pateikties Šmitam ,kas tur savācis tik lielu skaitu latviešu grāmatu, kuŗas tagad ir retums. Šmits, pēc Vilka stāstījuma, miris vilciena, braukdams mājās no Klarksvilles. Par Aleksandru Bērziņu Vilks saka, ka tas ieprieks darbojies arī Rīgā, „Ausekļa teātrī, tādēļ viņš bijis labs teātŗa lietpratējs. Abi viņi ieradušies Čikāgā 1907. gadā, un no tā laika sākuši darboties teātrī. Nākošā izrāde notikusi 17. oktobrī. Izrādītas viencēliena joku lugas — Bēršteina „Sils" un Ad. Allunāna „Paša audzināts". Režiju vadījis Voldemārs Vilks, tēlojuši: Osvalds Freimanis, Voldemārs Vilks, Elza Spunde, Aleksandrs Bērziņš, Jānis Freibergs, Milija Šmita, Doroteja Freimane, Jānis Auns, Augusts Stiebriņš un Amālija Makara. Vēlāk izrādīts „Launais gars", „Pazudušais dēls", „Pagasta nabags", „Otrā jaunība", „Zagļi" u. t. t. Dekorācijas gatavojuši V. Vilks, A. Bērziņš, J. Pētersons u. c.

Gluži kā toreiz Rīgā, arī te aktieŗiem vajadzējis ne tikai tēlot, bet prast arī dziedāt, ko daži arī sekmīgi veikuši. Interese par latviešu teātri bijusi liela, un apmeklētāju skaits grozījies ap 600.

Ir patiesi zīmīgi, ka arī tagad jaunatbraucēju Čikāgas Latviešu teātris darbojas tajās pašās telpās, kur veclatvieši sākuši savas gaitas.

Tas arī saprotams, jo šais telpās ir laba akustika un skatītāju telpā pacelta grīda. Laba ir arī satiksme uz izrādes vietu. Toreiz man nebija ne jausmas, ka turpināšu veclatviešu sākto ceļu „Hull House" teātŗa zālē. Starp jaunatbraucējiem redzu allaž vecos latviešus, kuŗi nāk, spiež man sirsnīgi roku un sarunājas skaidrā latviešu valodā.

Vēl gribētos piemetināt, ka „veco" teātris darbojies pilnīgi neatkarīgi, kā patstāvīga vienība, gluži tāpat, kā mēs , tie „jaunie" teātŗa cilvēki. Viņiem bijusi vēlēšanās pulcināt latviešus — mums arī. Viņi gribējuši uzturēt latvietību, latviešu garu un brīvību — mēs arī.

Otto Krolis

„SPRĪDĪTIS" DIENVIDAMERIKĀ

Aizstāvot altārus un pavardus

Buenosairesā iznākošais mēnešraksts Latvija ar šo mēnesi sāk savu 18. kalpošanas gadu tai saujiņai latviešu, kas izkaisīti Dienvidamerikas kontinenta 7 miljonu kvadrātjūdzēs. Ir daudz briesmu, kas šai tālajā pasaules stūrī uzbrūk emigrantam no Ziemeļeiropas — latvietim. Dažas no tām esam iepazinuši no Tālivalža Dangava Dienvidamerikas stāstiem. Bet galvenās ir — dzīve svešas rases vidē un neparastie klimatiskie apstākļi, kuŗos bieži vien likti uz spēles latvieša morāle un fiziskie spēki. Sparīgs cīnītājs, lai latvietī nepagurtu garīgie spēki un latviskums, tad nu ir nelielais, bet latviskais mēnešraksts Latvija — īsts Spridītis pēc gara un auguma.

Kopš mēnešraksta dibināšanas galvenais redaktors un izdevējs mag. oec. Jānis Bite ietur stingru nacionālu līniju. Bojševikiem okupējot Latviju, J. Bite tūdaļ sāk nesaudzīgu cīņu prēt okupantu, tā izvirzīdamies par visievērojamāko pretkomūnisma cīnītāju aizjūŗas periodikā.

Līdz 1952. g. redakcijas sastāvs bieži mainījies, iznemot redaktoru K. Zvirgzdiņu, kas žurnālā darbojas nepārtraukti no ierašanās brīža Buenosairesā, bet pēdējos pāris gadoš tas ir nostabilizējies šāds: galvenais redaktors-un izdevējs Jānis Bite, redaktori Kārlis Zvirgzdiņš un Tālivaldis Dangavs un nodaļu vadītāji Osvalds Liepa un Jānis Alksnis. K. Zvirgzdiņa vadībā informācija, vietējās ziņas un intervijas. Liels ieguvums mēnešrakstam ir rakstnieka T. Dangava piesaistīšana par redaktoru. Viņa vadībā ir literātūra, māksla un, ja tā varētu apzīmēt — tautiskuma mācība, — latviešu stājas ieturēšana svešumā. Raksti par šiem jautājumiem apvienoti nodaļā Pro Aris et Focis (pēc Cicerona izteiciena un nozīmē — Aizstāvot altārus un pavardus), kur parādījušās viņa īpatās miniaturesejas. Galvenokārt te arī parādās viņa stāsti par Dienvidameriku.

Mazo lasītāju nodaļa, ko vada Osvalds Liepa, ir labās rokās. Viņas apdarē un izvēlē metodiska pieeja, un stils nevainojams. Jānis Alksnis vada nodaļu Laika kavēklim. Tanī blakām humoram un atjautībām bieži parādās interesanti izstrādātas krustvārdu mīklas. Kopš pag. g. decembŗa mēnešraksta vāku ik mēnesi rotā kāds Mākslinieka J. Zuntaka kokgrebums ar dzimtenes temu.

ANDREJS JOHANSONS

sarakstījis jaunu eseju krājumu „Pakavu dunoņa" — par vēsturiskām personām, kuŗu raibā un dēkainā dzīve savā laikā saistījusies ar Latviju. Johansona apskatīto personāžu starpā ir Kārlis XII, Ludviķis XVIII, Kaļostro u. c. Eseju krājums iznāks šo rudeni Daugavas apgādā.

JAUNĀS TELPĀS

Ar septembŗa mēnesi Vēras Keišes baletskola pāriet pati savās telpās Īst - Jorkā (East York). Telpas pašlaik remontē un izdaiļo. Bez latviešu audzēkņiem skolā uzņems arī kanadiešu bērnus. Vērojams, ka kanadiešu aprindās par baletmākslu interese visai liela. Skola jaunās telpās darbību atjaunos septembŗa sākumā. Sašaurinātā apmērā skola darbojas visu vasaru.

PĒC KĀDA ROMĀNA IZLASĪŠANAS

Pārdomas par I. Grebzdes Pelēko māju

Šis raksts nepatiks vienai lasītāju daļai un tas radīs „pretestības kustību" no viņu puses, bet — ko lai dara: kādreiz jāsaka arī dažs tāds vārds, kas var arī nepatikt.

Pirms neilga laika lasīju Irmas Grebzdes latvju audzinātājam svešumā veltīto jauko grāmatu — romānu Pelēkā māja. Izlasīju vienreiz, iepatikās, lasīju vēl otrreiz: nepietiek, ka labu grāmatu lasa tikai vienreiz! Radīja šī grāmata nopietnas pārdomas un sniedza latviešu jaunatnes audzināšanas darbam vērtīgas atziņas.

Nebūt negribēdams rakstīt par šo grāmatu recenziju, vēlējos šoreiz tikai apstāties un pakavēties pie vienas problēmas, par kuŗu derētu nopietni padomāt arī tiem, kam nebūs vēlēšanās šo grāmatu lasīt.

Dzintars Freimanis

PUTNS

Saulē spulgo
Sudraba putns.
Lejā tālu
Zilganā miglā
Tikko jaužama
Cilvēku pasaule:
Ceļu diegi,
Ezeru piles,
Kalnu ciņi,
Mājoklu ogļi.
Mierīgs tiem pārslīd
Milzīgais putns.
Sveicina saule
Un Dieva debess, —
Nejūt to putna
Tērauda sirds.

Romāna darbība norisinās Kanadā, galvenokārt Pelēkā mājā, kas pieder uzņēmīgam un izdarīgam no Vācijas iecelojošam latvietim un kuŗu apdzīvo vienīgi latviešu tautības bēgļi.

Starp tiem ir arī kādreiz Latvijā bijis inženieris Svīps, kas tagad ārpus sava smagā maizes darba vada latviešu papildskolu un par to vien domā, kā latviešu bērnus „paturēt kādu laiku savai tautai."

Šādas skolas uzturēšanai, protams, vajadzīgi arī līdzekļi, ko patiesībā pienāktos sagādāt visiem tās pilsētas latviešiem, bet kad Svīps griežas pie Pelēkās mājas īpašnieces ar uzaicinājumu kaut cik iemaksāt skolas vajadzībām, viņa atsakās to darīt: ne jau viņas tie bērni, kam latviešu skola vajadzīga. Viņas vīrs gan, it kā sakaunējies un vēlēdamies savu godu glābt, vēlāk iemaksā vienu dolaru!

Mīt šai mājā daži pavisam jauki ļaudis, bez jau minētā inženiera Svīpa, kas nenoguris ziedo savus spēkus un līdzekļus latviešu skolas darbam. Svīps, būdams svešajā zemē viens, vēlāk pāriet uz laukiem, kur viņš nopircis lauksaimniecību, un tur viņš dzīvojamai mājai ceļ vēl otru stāvu, kur viņš nodomājis iekārtot latviešu bērniem vasaras atpūtas vietu — bērnu koloniju, kamēr vien viņi vēlēsies palikt latvieši.

Tenu ir problēma, pie kuŗas es vēlējos šoreiz pakavēties. (Romāna bez šīs ir arī citas problēmas) bet nav mans nolūks šoreiz tās apskatīt).

Pelēkās mājas īpašniece atteicās atbalstīt latviešu papildskolas darbu: — ne jau viņas tie bērni... Tā tas gadās arī citur — īstenībā. Bet vai tā ir pareizi darīts?

Vecie nogurst un, aizvērdami acis uz mūžību, aiziet Aizsaulē. Cik nav jau aizgājuši un cik vēl neaizies, pirms radīsies iespēja atgriezties Latvijā! Un kād pienāks brīdis, kas tad būs tie — karā gājēji, kas cīnīsies par Latviju un, varbūt, arī cīņā kritīs? Ja neaudzinās jauno audzi ar latvisko dvesu un garu tēvzemes milestībā, tā, kā romāna varone Anda to dara, kuŗai „bija ticība, ka var ieaudzināt jaunajiem apziņu, ka tie pieder kādam mazam zemes stūrim pie Baltijas jūŗas, un ka to var iemācīt arī milēt," tad ne jaunajiem būs ilgas pēc Latvijas, ne tā būs viņu sapņu zeme, ne viņi vēlēsies par to cīņā doties, ne uz Latviju atgriezties, kur vismaz sākumā dzīve būs nesalīdzināmi grūtāka nekā svešumā. Ir jau mums tagad un turpmāk būs vēl vairāk tādas jaunatnes, kam Latvija nav dzimtene, bet kas dzimuši svešās zemēs un Latviju nepazīst.

Šīs latviešu jaunās audzes audzināšanā latviskā garā vajadzētu piedalīties ne jau tikai entuziastam Svīpam un viņa līdzgaitniekiem vien, ne jau tikai jaunās audzes vecākiem, bet arī tiem, kam pašiem savu bērnu nav. Viņi — šie pēdējie varētu darīt daudz, jo viņi nezina lielos izdevumus,kas vajadzīgi bērnu audzināšanai — uzturam, apģērbam, mācības līdzekļiem, ārstēšanai utt.

Protams, šad un tad latviešu laikrakstos redzam arī ziņojumus, ka dažas organizācijas un privātpersonas ziedojušas latviešu bērniem skolu pēdējā dienā grāmatas. Bet ja mēs mēģinātu skaitīt, cik tad tādu labu ļaužu un organizāciju ir, laikam gan — mazliet bēdīgi kļūs sirdij, jo mazs būs viņu skaits.

Bērniem prieku sagādāt, grāmatas pasniedzot, vajadzētu ne jau tikai pēdējā skolas dienā vien, bet arī Ziemassvētkos, Draudzīgā aicinājuma atceres dienā, valsts svētkos, bērna dzimšanas un vārda dienā. Latviešu grāmatas, Latvijas kartī, Latvijas skatu kartes un albumus, rakstnieku, varoņu, valstsvīru ģimetnes — tas latviskai audzināšanai. Var jau būt arī lielāki darbi. Nāk prātā Rīgas Audums kādreiz, kas subsidēja jaunatnes žurnālu Dzimtene un Pasaule, ir arī tagad jauki ļaudis, kas atbalsta jauno Trimdas Skolu. Bet ir mums sava latviešu vidusskola Augustdorfā, Vācijā, ir mums latviešu studenti — kā būtu ar stipendijām, aizdevumiem viņiem? Ne tik daudz gaidīt no tiem, kuŗu zemē mēs mītam, bet gan vairāk rūpēties un gādāt pašiem. Tā ir mūsu — latviešu g o d a lieta, pienākums!

Ne jau mēs vairs, kas esam veci, bet gan viņi — jaunā audze — būs jaunās Latvijas atbrīvotāji un celāji.

J. S.

BALTIEŠU TRIO FLORIDĀ

Baltiešu trio: (no kr.:) Mēta Seppe, Anita Karns un Amālija Pētersone. Uzņēmums ievietots Miami Herold.

Florida ir viena no tām vietām, kur apmetušies tikai nedaudzi baltieši. Tomēr, kā redzams no Miami Herold rakstiem, tur ir labi pazīstamas trīs baltiešu dziedātājas, kas ar sekmēm uzstājušās sarīkojumos un veikušas labu propagandu savu tautu labā. Koncertos viņas dzied tautas dziesmas un savu tautu komponistu darbus. Baltiešu trio priekšnesumi labi iekļaujas peldvietās rīkotajos starptautiskajos festivālos. Līdz šim minētās trīs dziedātājas uzstājušās jau 25 koncertos. Ansambli noorganizējusi lietuviete Anita Karns. Pārējās dalībnieces ir latviete Amālija Pētersone un igauniete Mēta Seppe.

Aicinājums māksliniekiem

Sakarā ar Kultūras dienu tēlotājas mākslas izstādi, kas notiks no 9.—17. oktobrim, Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē, Torontō, Kanadā dzīvojošie mākslinieki tiek lūgti pieteikt savus darbus, kuŗi nav bijuši izstādīti Torontō.

Darbi jāpieteic līdz 15. septembrim ar rakstu, uzdodot vārdu, uzvārdu un adresi, minot darba nosaukumu, techniku un formātu.

Iesūtītos darbus izstādei izraudzīs žūrijas komisija, kuŗā piedalās LNAK Kultūras un izglītības nozares pārstāvis Dr. H. Tichovskis un mākslinieki Ed. Dzenis, A. Nulītis un A. Kopmanis.

Saraksti iesūtāmi Ed. Dzenim, 233 Lakeshore Dr., New Toronto, Ont., līdz 15. septembrim, bet darbi A. Nulītim, 123 Huron Str. Toronto, Ont. no 25. septembŗa līdz 11. oktobrim.

Katram darbam jāpievieno atsevišķa zīme ar vārdu, uzvārdu, darba nosaukumu, technikas veidu, formātu un cenu vai atzīme, ja darbi nav pārdodami. Vēlams pēc paša mākslinieka ieskatiem pievienot dažus darbu foto attēlus eventuālai ievietošanai izstādes katalogā.

Darbu transportu un apdrošināšanu sedz paši mākslinieki.

Izstādes rīcības komiteja.

Pirmā grāmata — ODZES ZEM PAPĒŽIEM

Visas tiesības patur autore.

54. turpinājums

Te bija viņas īstenā māja. Ātri noģērbusies un izpūtusi petrolejas spuldzi, Arne likās gulēt un vēl īsu brīdi padevās domām par savu aizvadīto ceļojumu un par sastapšanos ar vīru un Leldi, bet drīz viss viņas prātā izplēnēja, kļuva nenozīmīgs un tāls, un viņa ieklausījās, kā pa ceļu gar māju gausi vēlās smiltī kāda nakts braucēja rati, un, dzirdēdama šīs pierastās skaņas, viņa laimē smaidīja, jo šo ratu malšanos smiltīs pazina jau no savas bērnības. Nekas Arni tā neremdināja un neatviegloja, kā dzīvošana šinī vecajā mājā, kas savu cēlēju jau bija pavadījusi uz kapiem un tagad arvienu vairāk saguma un slīka lejup ar sarkano kārniņu jumtu un bezdelīgu pērkļiem pilno šķori. Un pirms aizmigšanas Arne vēl atcerējās un pieminēja kādu tēva atstātajos papīros atrasto dzejoli, kuŗu bija iemācījusies no galvas:

Kad plašā pasaul's ēkā
Tu jūties vientulis,
Tad nakšu saldā ēnā
Mans gars tevī noskūpstīs,

Ko esi piedzīvojis,
Tu manim stāstīsi,
Un es tev pasacīšu,
Ko esmu sapņojis.

Tad nāc pie mana kapa,
Kas koku pavēnī,
Un savu karsto galvu
Spied vēsā velēnā,

Tad mierīgs iesi mājā
Pa debess sārtumu,
Un es zem saviem kokiem
Tad saldi gulēšu.

PIECPADSMITĀ NODAĻA

Kad otrā rītā Arne izgāja Vanaglizdas pagalmā, visa Azandas pasaule līgojās kupla un dzīva viņas acu priekšā. Ziemeļos uz Mālu kalna pusi un kaļķdeģu epļiem sārteni atmirdzēja spirgtajā saules gaismā rudzu lauki, un tie nolaidās lejup līdz plavai, kas līdzīga zaļai upei aiztecēja līdz pašiem Sviķu sētas vārtiem un dienvidos piekļāvās apaļajam Miežu pakalnam, kur auga vislabākie mieži. Aiz Miežu pakalna ritēja un plūda jau pati Azanda un pasaules lielceļš gar Vanaglizdu pāri tiltam ievijās silos un mežos uz skudrēniešu pagastu, kur mita jautri un labsirdīgi ļaudis, kuŗi pārāk daudz necīnījās mantas dēļ, bet kopa savu saticību un jau sen pirms Pirmā pasaules kaŗa turēja labas skolas un viņu tautskolotāji bija izaudzinājuši krietnas paaudzes.

Pret vakariem pie Vanaglizdas izpletās eglēniešu Kļāvu ciema valstība, un tanī kopā sagāja četru sētu robežas. Divas no tām bija tā saspiestas kopā, ka sievietes, pa saviem pagalmiem tekājot, bija viena otrai saredzamas, kā uz plaukstas, un te bija saglabājušies nostāsti par ķīvniekiem, kas gadu gājumos bija dzīvojuši šinīs sētās.

Netālu no Vanaglizdas un Azandas tilta atradās triju Eglienes novada pagastu robežas. Te izbeidzas eglēniešu valstība un iesākās siliešu pagasta šaura strēmele un skudriešu meži. Un Kļāvu ciems ar Vanaglizdu, rūpnīcu un dažiem veikaliem bija eglēniešu ziemeļu gals. Eglienes zemnieki bija spīvi, šķelmīgi un ļoti dzīvīgi ļaudis, no kuŗiem bija izšķīlies dažs valstsvīrs un mācītājs un pat labi dzejnieki un rakstnieki, nemaz nepieminot krietnos zemes kopējus un amatniekus. Eglēnieši savās iedabās bija līdzīgi slātaviešiem un čangaliešiem, kaut gan viņi šos savus pārnovada kaimiņus saukāja par vēršastēm un niecināja par ratiņu tirgoņiem. Ne vien sava darbīguma un mantas krāšanas dēļ viņi turējās līdz pārnovadniekiem, bet arī ar savām veiklajām šķelmībām, ar spēcīgo skaudību un godkāri un ar citiem cilvēku prāta kaitēm. Bet aiz visām šīm prāta kaitēm eglēnieši atšķīrās no saviem kaimiņiem ar kādu nenosakāmu, pacietīgu un grūtsirdīgu meklēšanās garu pēc tāliem un augstiem mērķiem dzīvē un aiz Eglienes robežām. Un tamdēļ Eglienes mācītāju svētrunas un valodas bija apdvestas ar grūtsirdības smeldzi, un rakstnieki un dzejnieki, kas bija izcēlušies no šīs vietas, bija nemierīgi meklētāji. Ar saviem kaimiņu pagastiem eglēnieši daudz nekasījās, jo viņiem neiznāca nekāda piederuŗanās svešo daļā, pašiem bija savs dievnams un sava kapsēta, kurp Dievu lūgt devās arī skudrēnieši un silieši un arī savus miroņus viņi veda aprakt Eglienes kapos, ko eglēnieši uzskatīja par savu stipruma un pārākuma zīmi. Tā šinī robežu nostūrī stāvēja Arnes tēva Vanaglizda, un šī bija skaista vieta pie līčiem un avotiem un skanīgiem un sausiem siliem un norām un, kaut gan aizgājusi no tēva pērkļa uz galvaspilsētu, Arne te atgriezās katru vasaru un te audzināja arī savu dēlu, lai viņš ieaugtu Azandas pasaulē. Šinī rītā Avotu pie-kalnē smējās un čaloja bērni. Rīts bija tik spirgts un dzīvs, ka ikviens ceļa vai ežas nācējs bija svinīgs un pacilāts. Aiz Vanaglizdas sakrautās malkas strēķiem pēkšņi parādījās kāda žigla, maza un sausa sieviete, kuŗa nesa pie krūtīm piespiestu lielu skalbju blāķi. Tā bija Beiru Minna no Meža Kargiem, žirgta, nadzīga, bet jau sacietējusi, kā sausa piepe bez vīra un ģimenes, tuvu sešdesmitiem, tomēr vēl cerēdama, ka kāds viņu apņems. Viņa arvienu tecēja smalku auklu apaviņos ar svītrainām un pašadītām zeķēm un mīlēja koši zaļganas drēbes un dzeltenus galvas autus, jo bija tumšu plutu un tumšiem matiem, apvītiem plānās bizēs ap galvu. Acis viņai bija brūnas, asas un dzelstīgas un viņa šaudīja apkārt pētīgus skatus.

„Labrīt," viņa teica, ienākusi pagalmā, un kopā ar skalbju nastu nolaida no pleciem arī kuli un prasīja: „vai tev ir uguns pavardā? Es gribu izcept desu, jo uz māju nevaru nest, mans brālis Jūlis, kā jau pati zini, paslēpus izvanda manas nešļavas un paņem kas labāks, bet uz desām viņš ir kā iededzies un nemaz negrib ēst pašu karno cālīti, vai cūkas taukumu un putru viņam nerādi".

„Nāc, nāc," Arne aicināja, bet Minna vispirms malcienā samekļēja iesmu un tad nāca uz virtuvi, aptupās priekšā, uzdūra uz iesma divas desas un sāka cepināt rūpīgi apgrozīdama iesmu virs sarkanajām oglēm.

„Cik nu tavam brālim ir to karno cālīšu," teica Arne un apsēdās uz lielas lādes kaktā, gaidīdama Beiru Minnas stāstus.

„Nu, daudz jau viņam nav, tas ir tiesa," atzina Minna, „bet vai abi ar brāļa sievu, ar skaisto Mildu nevarētu kopt un barot gan cāļus, gan zosis un pat tītarus? Gulbenes tirdziņā mājputnus pārdotu par lielu naudu un būtu visa diezgan, bet viņi pagāni ir abi briesmīgi slinki un smiedamies un ālēdamies tikai gulšņā, vāvuļo, pieguļ bērnus un ja pavasarī drusku aprušina un iemet kādu graudu, tad Dievam pašam tīrumiņš jāaudzē, un rudenī nav novācēja un nokopēja, un es tad lamāju un lamāju abus, līdz piedabūju pie plaušanas, kartupeļu rakšanas un kāpostu nociršanas.

Viņa grozīja desu, paskatījās uz Arni un turpināja:

„Zeme Karģiem ir laba, jo tagad mežs ir izcirsts, saule lejas ar vālu iekšā, salnu vairs nav un visa būtu diezgan, ja vien saimnieki būtu kā cilvēki, bet viņi ir meža lopi! Tagad visos pagastos ir bagātība, sētas spīd un laistās, cilvēki ir noēdušies vismalkāko ēdienu un ir izbraukājuši pilsētu pilsētas, kā linu žīdi priekus meklēdami, bet kā iet mūsējiem? Viņiem pietrūkst pat lata rudens tirgum, jo ko dabū rokā, to tūliņ abi nolieto, iedzer vai ulmanīti, vai auglūdeni, vai ieēd desas un baltmaizi un cauri ir! Pēdīgajā laikā ir pasākuši dzert vīnus, bet bērniem no bada ir lieli un uzpūsti vēderi, skaistā Milda tikai reizi dienā izvāra putru un pēc tam guļ zem ābeles un sapņo."

(Turpinājums seko)

KULTŪRAS APSKATS

Operdziedone Paula Brīvkalne decembŗa un janvāŗa mēnešos paredzējusi viesoties Minchenes Gladbachas un Krefeldas teātros, kur dziedās iemiļoto Salomi R. Štrausa operā. Savā laikā Paula Brīvkalne Salomē dziedot titulpartiju Minchenes valsts operā, guva ievērojamus panākumus, tādēļ turienes tautiešiem šī būs reta izdevība dzirdēt atkal mākslinieci pēc ilgāka laika spriža.

*

Kā gaidīta novitāte Amerikā būs Londonas baleta festivāla trupas viesošanās šinī kontinentā. Antona Dolina vadībā ar baletu Esmeralda, kuŗas pirmizrāde notika Briselē un to noskatījās arī Beļģijas karaļnams. Esmeraldu ar teicamiem panākumiem O. Lēmaņa iestudējumā uzveda arī Latvijā un vēl tagad nav aizmirstama H. Plūča kuprīša dramatiskā loma.

*

Mūsdienu ievērojamākais impresārijs S. Hjuroks nesen pēc 22.000 jūdžu gara ceļojuma atgriezies no Eiropas Nujorkā ar jaunām nākamās sezonas atrakcijām. Viņš angažējis pazīstamo Antonio spāņu deju ansambli, kas ar spožiem panākumiem nobeidza piecu nedēļu izrādes Londonā.

*

Metropolitēna operā 21. septembrī dejos bij. Sādlera Velsa baleta „zvaigzne" Moira Šīrere Vasaras nakts sapņa uzvedumā ar Robertu Helpmani Oberona lomā, kas arī iestudē baleta choreografiju.

*

Romā S. Hjuroks panācis vienošanos ar filmzvaigzni Ingridu Bergmani par viņas viesošanos Metropolitēna operā nākamā sezonā. Sponsorējis operas Aidas uzņemšanu filmā, kā arī Rolanda Petita Parīzes baletu. Saistījis ar MGM filmkoncernu baleta filmai The Glass Slipper, kuŗā ievērojama loma ir franču baletdejotājai Leslijai Kāronei.

*

Sevišķa atrakcija būs japāņu Azuma Kabuki dejotāju un mūziķu ansambļa turneja pa ASV.

*

Komponists Bruno Skulte un režisors Jēkabs Zaķis, kas savu atvaļinājumu pavadījuši Montreālā, telefoniski pieprasījuši rezervēt viņiem vietas Olafa Ilziņa koncertā Ītona auditorijā. Par minēto koncertu interesējušies arī citi ASV tautieši, apsverot iespējas noorganizēt kopīgu braucienu uz Torontō.

Olafs Ilziņš ieradies Kanadā ar vijoli bolivāriem un anekdotiem

KO PRESES KONFERENCĒ DZIRDĒJA ŽURNĀLISTI

Olafs Ilziņš tagad no viesnīcas pārcēlies pie otra „venecuēlieša" ,mag. iur. A. Jāniņa, lai kopīgi ar māti — pianisti nopietni gatavotos koncertiem. A. Jāniņa namā, Karltona ielā 181, tagad ik dienas skan Ilziņa vijole un klavieru spēcīgie akordi. Savu koncertturneju Kanadā mākslinieks uzsāks 3. septembrī, vispirms sniedzot koncertu Kanadas galvaspilsētā Otavā. 4. septembrī mākslinieks koncertēs Montreālā, bet 6. septembrī — sniegs slēgtu koncertu Kanadas kara veterāniem Sunnybrook militārā hospitālī Toronto. 8. septembrī viņš koncertēs Toronto publikai īstona auditorijā. 10. sept. koncerts Hamiltonā un 12. sept. — St. Katerīnā. Iznemot īstona auditoriju, kur mākslinieku pavadīs pianists Leo Barkins, visos pārējos koncertos kā pianiste piedalīsies mākslinieka māte Nadježda Ilziņa.

Olafa Ilziņa viesošanās Kanadā radījusi dzīvu interesi arī ASV tautiešos. „Žēl, ka mākslinieks pēc Kanadas apmeklējuma nevarēs tūliņ viesoties pie mums," rakstā preses biedrības priekšnieks Olģerts Liepiņš. Kanadas tautieši var tiešām justies pagodināti, ka mākslinieks saviem ārzemju koncertiem vispirms izvēlējies Kanadu. Dabiski, ka par Olafu Ilziņu, šo jauno mākslinieku jau ar pasaules vārdu, kas sasniedzis tikko 30. dzīves gadu un tekoši runā sešas svešvalodas, pirmām kārtām interesējas dāmas. Redakcijas tālrunī bieži ieskanas maigas, sapņainas balsis, interesējoties, vai mākslinieks esot jau precējies? Kāpēc mākslinieks nav vēl apprecējies, interesējās arī daži žurnālisti preses konferencē.

„Ar vijoli esmu saistījies visu savu mūžu, kā lai kļūstu tai neuzticīgs?" atjautāja mākslinieks. „Sirds nekad nenoveco"...

Dienvidnieču temperāmentu un skaistumu Olafs Ilziņš apbrīno, bet sajūsminās arī par vēsajām ziemeļniecēm. Divas sevišķi skaistas kanadietes tas redzējis ceļā uz Montreālas uz Toronto. Bet varbūt tās nemaz nebija īstas kanadietes?

„Un kas jums vislabāk garšo no Kanadas ēdieniem?" seko aviznieciski amerikānisks jautājums.

„Lasis!" atbild mākslinieks, „bet no dzērieniem — paniņas..."

Tiešām, alkoholiskos dzērienus mākslinieks nebauda gandrīz nemaz, tāpat viņu nespēj saistīt arī smēķēšana, kaut gan Venecuēlā šis baudvielas pieejamas dienu un nakti. Bet viņš mīl labus un sulīgus anekdotus, kādu tam ir bagātīgs krājums dažādās valodās. Speciāli divi izmeklētus anekdotus viņš atvedis uz Kanadu komponistam Jānim Kalniņam, tikai nezina laiku, kad varēs šo ciema kukuli komponistam pasniegt, jo Kalniņš dzīvo ārpus Toronto. Olafs Ilziņš izpētījis, ka anekdoti, kas brīžiem vēl labāk uzlabo gara stāvokli kā dzirkstošs vīns, ir ļoti internacionāli, tāpat kā mūzika.

Bez labiem anekdotiem mākslinieks mīl arī retus un oriģinālus suvenīrus, kādi atrodami ikvienā zemē. No Riodažaneiro apmeklējuma viņš kādu interesantu suvenīru vēl tagad glabā vestes kabatā. Tā ir šis tālās dienvidzemes piemiņlietiņa, ko šarmantās Brazīlijas meitenes nēsā pie savām nemierīgām krūtīm kā talismanu.

Ja zināms, ka mākslinieks Venecuēlas valsts konservātorijā strādā no plkst. 6 rītā līdz 9 vakarā, protams, ieskaitot arī dažas stundas paša vingrinājumiem, tad saprotams, ka O. I. laika atliek visai maz, arī izbraukumiem uz savu vasarnīcu Karaibu jūrmalā. Ceļā no pilsētas uz vasarnīcu pat savā jaunajā Dodge Cornet Diplomat mašīnā jāzaudē trīs stundas dārgā laika, kamēr sasniedz kokosu palmu apšalkto plūdmali, kur saule no zenita lej savus starus uz peldētāju galvām, vai mēness tropu naktīs caur palmu zariem stāv apvēlies ar ragiem uz augšu spožo zvaigžņu pulkā.

Venecuēla ir saules un pretstatu zeme. Cik tumšas ir tropu naktis, tik gaišas un saulainas ir dienas. Tur ir neiedomājami bagāti un nelaimīgi miljonāri un neiedāmājami trūcīgi un laimīgi nabagi! Un tur ir apbrīnojami precīzi ieturēts līdzsvars — visu gadu vienāda garuma dienas un naktis, gandrīz vienādi siltas ziemas un vasaras un vienādi stabilā Venecuēlas naudas vienība — bolivars, kas tikai nepilnas trīs un pus reizes palicis iepakaļ amerikāņu izslavētajam dolaram, kas vienkāršajam pelnītājam prasa ātrumu un sviedrus un paņem gandrīz visu cilvēka dzīvi.

Olafu Ilziņu tagad uzskata par bagātāko latviešu mākslinieku trimdā. Bet viņš nav pēc bagātības cīnījies. Viņa īstā bagātība nav slēpusies Venecuēlā, tā meklējama pavisam citā pasaules malā, pirms trīsdesmit gadiem, kad māte to viņam guldīja līdzi šūpulī. Tas bija Olafa Ilziņa talants — Dieva un mātes dāvana. Novērtējot mākslinieka talantu, preses konferencē no Royal York hoteļa mīkstajiem krēsliem, kuŗos sēdējuši arī Britu imperijas prinči un princeses, karaļi un karalienes, pacēlās kāds plecīgs stāvs un pravieša balsī izsaucās: „Cienāt šo māti!" Tā bija Džoņa Tidemaņa balss. „To ierakstiet avīzēs, citādi es būšu dusmīgs," pret žurnālistiem pagriezies teica trimdā izdzītais Zalutaurs. Viņa vēlēšanos arī izpildām.

Ieguvums kanadiešu mūzikas dzīvē

PROMENĀDES KONCERTĀ

Pirmo reizi šogad promenādes koncerta apmeklētājiem bija izdevība dzirdēt Ontario skolotāju koŗi, kas ar katru gadu sev iekaro lielāku vietu kanadiešu mūzikas dzīvē. Koŗi ir ap 350 dziedātāju — pārsvarā sieviešu balsis, un, lai rādītu zināmu izlīdzinājumu atsevišķo balsu vidū, tenori un basi bija izvirzīti koŗa priekšplānā. Diriģenta Dr. Džordža Roja Fenvika vadībā koris jūtami progresējis. Skolotāju koris dzied arī bez orķestŗa pavadījuma, kā tas bija, piem., ar kanadiešu komponista Suetkija (Schuetky) garīgo dziesmu — Sūti Viņa garu. Koŗa stiprā puse ir — garīgās dziesmas. Par teicamāko dziesmu šai vakarā jāuzskata kanadiešu komponista N. Willana garīgā dziesma — Dieva, mūsu Kunga vārdā. Par virsdiriģentu šim promenādes koncertam bija aicināts Viktors Feldbrills, kurš savu mūzika karjēru sācis kā profesionāls vijolnieks jau ar sešpadsmit gadiem, bet tikai vēlāk pievērsies diriģēšanai. Toronto simfonisko orķestri viņš pirmo reizi diriģēja, kad tam bija 18 gadu, un no tā laika TSO vasaras koncertiem viņš bieži aicināts kā virsdiriģents. Ar pagājušo promenādes koncertu šis jaunais apdāvinātais kanadiešu diriģents parādījās kā meteors pie Toronto mākslas debesīm. Viktors Feldbrills ir neapšaubāmi liels ieguvums šejienes mūzikas dzīvē. Vakara programmu noslēdza ar Hektora Berlioza drāmatiskās leģendas „Fausta nolādēšana" (La Damnation de Faust) atsevišķiem fragmentiem. Nākošo promenādes koncertu diriģēs Sērs Ernests MacMillans un kā viešņa dziedās Rozemarija Burns, soprāns. A. K.

HAMILTONA APBŪVĒJAS

Kanadas tērauda pilsēta — Hamiltona — strauji aug par jaunu lielpilsētu. Jūlija mēnesī pilsētā iedalīti četri jauni dzīvojamie rajoni ar 330 apbūves gabaliem. Šinī gadā pilsētā iedalīti jau pavisam 40 jauni dzīvokļu rajoni. Jauno apbūves gabalu kopvērtība — 4 milj. dolaru.

E. HENIŠS IECELTS PAR BIROJA VADĪTĀJU J. J. ELLIS UZŅĒMUMĀ TORONTO

No kr.: J. J. Ellis un E. Heniš birojā.

Tikai pagājušā gada aprīlī Ernests Heniš, kas arī latviešu sportistu saimē pazīstams kā labs paukotājs, atstāja savu techniskā zīmētāja vietu un sāka strādāt par nekustamu īpašumu pārdošanas aģentu J. J. Ellis nekustamo īpašumu pārdošanas uzņēmumā. E. Heniš paspējis pabeigt uzņēmuma pārdevēju kursus un Reale Estate Board rīkotos kursus, ieskaitot īpašo mācības kursu, kas iepazīstina ar tā saukto „menedžera" atbildīgā darba pienākumiem. E. Heniš īsajā laikā sevi atestējis kā izcilu darbinieku, un šī gada marta sākumā uzņēmums viņu pārcēla uz galveno biroju, kur viņam bija iespēja tuvāk iepazīties ar šī darba organizāciju sīkumos. Viņš ir pirmais latvietis šinī nozarē, kas iecelts par menedžeri birojā 1123 St. Clair W. E. Heniš, vēlēdamies savu biroju nostādīt iespējami labāk, ir atsacījies no iespējas strādāt blakus arī par pārdevēju. E. Heniš savā birojā pieņēmis jau vienu latviešu pārdevēju. Jāatzīmē, ka Ellis Ltd. uzņēmums ir viens no lielākajiem Toronto nekustamu īpašumu pirkšanas un pārdošanas uzņēmumiem ar vairāk nekā 100 pārdevējiem visos pilsētas rajonos. Uzņēmumā strādā pašlaik 5 latvieši — E. Heniš, V. Liepiņš, Ed. Šteinhards, J. Ostrovskis un L. Garklāvs. Latvieši savā darba vietā ir apmierināti. Jāuzsver, ka Ellis ir ļoti labvēlīgs baltiešiem, pārdevēju vidū ir arī igauņi un lietuvieši. Uzņēmumam ir arī pašam sava krājkase, kas palīdz ar aizdevumiem pircējiem, tā palīdzot tiem, kam nav iemaksai pietiekami daudz līdzekļu. Nesen biroju un pārdevēju starpā bija sacensība. Sekmīgākais bija birojs Roncesvalles ielā, labākā grupa bija tā paša biroja pārdevēju grupa ar E. Šteinhardu un V. Liepiņu tai skaitā. Individuāli sekmīgākais aģents bija Ed. Šteihards. Uzvarētāji saņēma naudas balvas.

ASV RŪPĒSIES PAR EIROPAS AIZSARDZĪBU

Arī briti modernizēs bruņotos spēkus

ASV bruņoto spēku vadība paziņojusi, „ka brīvās pasaules aizsardzībai tuvākā laikā, kopā ar 259-to lauku artilerijas bataljonu no Teksasas nosūtīs tālvadāmās lidbumbas Kaprālis, kas ievērojami pastiprinās Eiropā novietoto ASV armijas vienību (tām jau tagad ir 30 280 mm atomliegabalu) ugunsspēku. ASV gaisa spēki savukārt nosūtīs vēl vienu bezpilota vadāmo „Matador" bumbvežu eskadriļu. Kaprālis ir superskaņas ātruma lidbumba, ko var precīzi novadīt uz mērķi 100 jūdžu attālumā. Matadora bezpilota bumvežī spēj lidot ar 500 j. st. ātrumu, to darbības radijs sniedzas līdz 400 jūdzēm.

ASV armijas modernizēšanas plāni, par kuŗiem jau rakstījām LA, likuši sekot arī britiem. Lielbritanijas kaŗa ministrs Hēds tagad paziņojis, ka britu armijai jāķlūst kaujās kustīgākai un ātrākai, apbruņotai ar atomieročiem, un apgādei jābalstas uz piegādi ar helikopteriem. Tās dienas, kad armija varējusi dotiēs kaŗā ar lielu ieroču dažādību, pārbagātiem municijas krājumiem un miera apstākļos ierasto apgādi, modernā kaŗā neatkārtosies. Ministrs uzsvēris ka atomieroču lietošana pirmajās kaujas līnijās kļuvusi jau praktiska iespējamība.

Lux.

VARONĪGIE BALTIEŠI TURPINA CĪŅU

Amerikāņu autors saka, ka baltieši bijuši reālistiskākie eiropieši ar asu skatu politiskos jautājumos

Ar augšminēto virsrakstu Nujorkas lielais laikraksts New York Herald Tribune ievietojis trīsslejīgu rakstu, kuŗa autors ir Henrijs Vulfs (Wolfe), publicists starptautiskos jautājumos un vairāku grāmatu autors. No raksta var spriest, ka autors pirms Otrā pasaules kaŗa apceļojis Padomju Savienību un Baltijas valstis.

Autors savu rakstu iesāk ar lielo starpību, kāda atklājas, pārbraucot robežu starp Krieviju un Baltijas valstīm. Viņā pusē — nabadzība un netīrība, šinī pusē pārticība un tīrība.

— Trīs Baltijas valstis atradās apgabalā, kur sadūrās pansovjētisms un pangermānisms. Dzīvodami šo totalitāro kolosu ēnā, baltieši bija reālistiskākie eiropieši ar asu skatu politiskos jautājumos, saka Vulfs. Vairākus mēnešus pirms vācu un krievu pakta noslēgšanas daži Baltijas valstu politiķi autoram minējuši šādu iespējamību. Kad autors šo domu izteicis kādā rakstā 1939. g. jūnijā, čechi un citi eiropieši izsmējuši šo ideju.

— Baltijas tautu vēsture ir garš stāsts par pretestību spēcīgiem ienaidniekiem. Bet šo tautu gaŗajā vēsturē nav bijis nekā tāda, ko varētu salīdzināt ar pašreizējo kalkulēto un barbarisko padomju verdzību. Šai nežēlīgajai terrora valdīšanai ir grūti atrast parallēli modernā vēsturē. Augstais dzīves standarts Baltijas valstīs ir pazemināts līdz Padomju Savienības līmenim.

Igauņi, latvieši un lietuvieši ar viņiem raksturīgo izturību uzsāka traģisko un izmisuma pilno pretestību. No komūnistu varas vīru runām ir redzams, ka baltieši turpina pretestību vēl šodien, 12 gadus pēc padomju aneksijas.

— Un kādas ir Baltijas tautu brīvības izredzes? — jautā autors. Kā atbildi šim jautājumam viņš citē prezidenta Eizenhauera vēstījumu baltiešu sanāksmei š. g. 12. jūnijā Nujorkā, kuŗā tas aplieciņāja, ka Amerikas valdība darīs visu iespējamo, lai radītu pasaulē apstākļus, kuŗos Baltijas valstis atgūs un saglabās savu brīvību.

SINGER

pārbūvētās pārnesamās ELEKTRISKĀS ŠUJAMMAŠĪNAS

Pilna cena $19.95

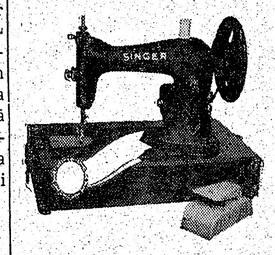

5 gadu garantija

- jauni krāsotas
- jauns motors
- jauns pārvalks
- jauns kontroles pedālis

Ekspertu pārbūvēts, ar dažām Imperiāla daļām

Zvaniet bez atlīdzības demonstrējumiem

WA 1-5161

IMPERIAL SEWING MACHINES Co. Ltd.

289 College St., Toronto

762 King St. E. Kitchener

Tel. 2-6853

Leģionāri apmācības gājienā Sidi-Bel — Abesas apkaimē tuksneša smilšu klajumā Afrikas saules tveicē

Indoķīnas 8 gadu kaŗā smagas cīņas ar Vietnamas komūnistiem izcīnīja franču leģionāri un vietējie partizāni. Attēlā leģionāri un partizāni atpūtas brīdi kādā vietnamiešu ciematā.

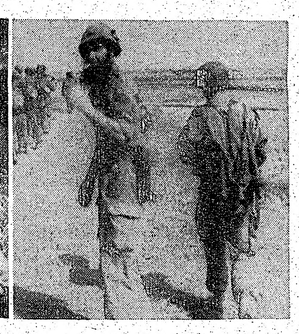

Smagi bruņotie leģionāri zosu gājienā līdz ceļiem ūdenī šķērso rīsu lauku uz cīņu vietu ar komūnistiem.

Alfreds Vilnis

BALTĀS CEPURES ALGĀDŽI

UZMETUMI NO ĀRZEMNIEKU LEĢIONA DZĪVES

HAŠIŠS

IV

Kādā mūzikas kāpinājuma brīdī arabiete bija pietuvojusies leģionāru galdiņam un, mūzikai strauji apraujoties, palika izaicinātājā pozā jaunā vācieša priekšā. Heincs zem melno acu uguns sarka un bālēja. Un pat Vilnim, kas savā dzīvē bija diezgan sieviešu un teātrālu žestu redzējis, šis mirklis aizturēja elpu.

Mūzika atsāka kādu vilņojošu tango ritmu un arabiete, ekstāzē iegrimusi, riņķoja tikai ap Heincu, kuŗa zilās acis un pakulu mati bija pretstatā ar meitenes piķa melnumu. Jaunais vācietis bija pilnīgā arabietes sugestijas varā. Arabietei deju beidzot un pazūdot kādās mazās durvīs telpas tumšākajā stūrī, jūrnieka uzmudināts, Heincs nozuda tai līdz...

Biedriem tika piedāvātas gaŗās pīpes. Un kāpēc gan neizmantot izdevību iepazīties ar austrumnieku nirvānu? Stundas kļuva par minūtēm. Pelēkā apkārtne pazuda, dodot vietu dīvainām un skaistām ainām.

Pēkšņi durvis atvērās un telpā iesoļoja militārās policijas patrulja. Bija par vēlu mēģināt kaut ko darīt vai pazūst. Nu tikai biedriem iekrita prātā, ka tie atrodas aizliegtā vietā. Vēl hašiša varā būdami, tie nemaz nepretojās smagajām dunckām mugurās un jāvās sevi aizvest līdz kazarmām, kur tie tika iemesti leģiona cietumā.

Jauno vācieti patruļa izrāva no arabietes skāvām tikai otrā rītā, kad bija atklāta Heinca pazušana. Tā liktens līdz ar to bija apzīmogots. Pēc īsas tiesas sēdes viņu nosūtīja uz leģiona soda rotu Kolombešārā, dienvidos no Atlasa kalniem. Šī soda rota bija pazīstama ar savām drastiskajām audzināšanas metodēm un bīstama ar karstās saules un dedzinātāju tuksneša smilšu bezgalību.

Briesmu stāsti un dezertēšana

Sidi-Bel-Abesā 3. rotā, kas ir izejas punkts leģionāra dzīvei, jauno rekrūšu sūtījums parasti pienāk agri no rīta. Un līdz tās pašas dienas vakaram rekrūšu mati ir nogriezti uz „nulli", paši nomazgāti verdošā ūdenī, viņu privātās drēbes vēlreiz parādītas un pēc tam par smiekla naudu atpirktas, un izsniegtas pirmās potes asins spiediena samazināšanai, lai pie saules nepieradušie ķermeņi vieglāk varētu panest Afrikas karstumu. Tai pašā dienā rekrūšus noved pie leģiona drošības dienesta pratināšanai, un, ja atrasti par derīgiem, tie saņem arī pirmo iestāšanās prēmiju. Līdz 1949. gadam tā bija 5.700 franču franku, kas būtu bijusi pietiekama summa, lai Francijā nodzīvotu vienu nedēļu ne visai spīdošos apstākļos. Tagad tā ir paaugstināta uz 52.000 franku, to vairs neizmaksā visu uzreiz, bet pa daļai katru mēnesi, ko jaunais rekrūtis pavada apmācību rotā.

Manā laikā jau pieminēto prēmiju jaunie leģionāri iztērēja turpat 3. rotā, kur, līdz visu pošu saņemšanai un formālitāšu nokārtošanai, bija jāpaliek vairāk kā nedēļu. Tā kā šī rota no pārējiem leģionāriem bija pilnīgi izolēta un no tās pat brīvajā laikā izeja aizliegta, tad nauda iztērēta tika turpat leģiona kantīnē.

No 3. rotas leģionāri nokļūst apmācību rotās, kas ir pie dažādām ieroču šķirām. Leģionam ir pašam savas kājnieku un motorizētās vienības, kas apbruņotas pat ar smagā tipa tankiem, savs sakaru dienests un savi izplētņu lēcēju bataljoni. Un kaut katrā ieroču šķirā apmācības tiek izdarītas citādā veidā, visas tās ir smagas. Leģionārs tikai nakts stundās pieder pats sev, jo, ja nav jāskrien un jārāpo pēc instruktoru pavēlēm, tad ir jākārto sava gulta, lai tā vienmēr būtu apskates kārtībā, jāspodrina apavi un jāgludina uniforma, jo leģions prasa, lai tā slava vienmēr tiktu augsti stādīta. Ja uz ielas kāds apakšvirsnieks pamana kaut vienu iztrūkušu pogu leģionāra tērpā, viņam tas ir jāziņo, un leģionārs tiek sodīts ar 8 dienām cietumā. Ja apakšvirsnieks neziņo, un kāds cits to redzējis apakšvirsnieks dabū 8 dienas.

Gods godam jāsaka, ka leģionāri tiešām vienmēr izceļas citu franču kaŗavīru starpā ar savu izcilo kaŗavīra stāju!

Lai jaunie leģionāri par daudz ātri neiepazītos ar cietumu, tad apmācību laikā tie atvaļinājumā netiek laisti. Viņi laiku pavada kazarmās vai kantīnē, kur notērē savus atlikušos prēmijas frankus sarunās ar vecajiem leģionāriem, kas jau atgriezušies no Indoķīnas. Jaunie tad arī dzird visus brīnumus, kas tai zemē notiek. Dzird teiksmu stāstus par atrastiem dārgumiem un skaistajām iedzimto sievietēm. Šie stāsti, protams, ir stipri izrotāti sarkanvīna ietekmē. Ir arī stāsti par asiņainām cīņām, kur ordeņi un paaugstinājumi lijuši kā lietus. Stāsti par galvu ciršanu un mēles izgriešanu, kā arī dzīvu leģionāru uzduršanu uz noasinātiem bambusiem, kas līdz 1949. gadam patiesībā arī notika, ja leģionārs krita neorganizēto nemiernieku vai laupītāju bandu rokās.

Un tieši no šiem stāstiem daudziem piedzīvojumu meklētājiem pāriet kāre tos pašiem piedzīvot. Sākas nogrupēšanās pa divi vai trīs un klusa sačukstēšanās. Protams, vecie leģionāri zina, ka tā tiek kaldināti bēgšanas plāni, un pietiek ar mazu ziņojumu priekšniecībai, lai dereztēšana jau pašā saknē tiktu apturēta.

Bet ir gadījumi, kad dažiem izdevies izbēgt. Dažkārt bēgšanas ir ļoti dēkainas, ko pats savām acīm esmu redzējis vai kas notikušas manā tuvākā apkārtnē:

No Saidas, kādas Alžīrijas pilsētiņas, kur sastādīja kādu rotu pastiprinājumiem Indoķīnā, aizbēga divi itālieši. Tie kādu vakaru no pilsētas vecākā garāžas bija paņēmuši auto, pie benzīna tanka, kur pats pilsētas vecākais parasti ņem degvielas, uz tā rēķina piepildījuši tvertni un aizbraukuši. Pēc dienas no spāņu Marokas pienāca pilsētas vecākām adresēta telegramma, ka viņa auto atrodas ap 30 km no Oujdas — spāņu Marokas robežpilsētas. Tā kā arī spāņiem ir Marokā leģions, tad neticu, ka abi itālieši būtu atsūtīti uz franču leģionu atpakaļ.

Uz to pašu spāņu Maroku no Oujdas, kur ir stacionēta kāda leģiona motorizēta vienība, pieci leģionāri devušies ar tanku, kas bijis viņu rīcībā manevru laikā. Un tikai degvielu trūkuma dēļ tiem bijis jāpārtrauc pasāktais braucienš brīvībā, bet tās vietā jādodas uz Kolombešāru. Atlasa kalnu dienvidos, kur atrodas leģiona soda rota...

No kādām kazarmām izbēgusi trīs vācieši, kuŗiem par kaut kādu noziegumu bijis piespriests mēnešis cietuma sods. Tie paņēmuši paša pulkveža auto, kuŗa priekšā vēl plīvojis viņa standarts. Divi no tiem iesēdušies auto, bet trešais braucis pa priekšu ar motociklu, atbrīvodams ceļu. Auto pēc pāris dienām atrasts Alžīrijas jūrmalā, bet ne motocikls, ne arī trīs vācieši vairs nekad nav redzēti...

Ne katrreiz tik viegli izdodas izbēgt. Kad braucu uz Indoķīnu, tad manā rotā bija kāds izbijis burvju mākslinieks, kas vēl atvadu vakarā rotas komandiera cepurē cepa olas, bet no rīta, kad bija jādodas uz kuģa, vairs nekur nebija atrodams. Kad no Indoķīnas atgriezos, tad dzirdēju minētā burvju mākslinieka dēku:

Pēc vakara priekšnesumiem toreiz viņš savā smokingā devies uz tuvāko staciju un ar nakts vilcienu aizbraucis līdz Kasablankai. Pār Alžīrijas un Marokas robežu, kur ir pasu kontrole, viņš pārkļuvis pāri, uzdodoties par restorāna vagona ķelneri. Kasablankā viņš savu smokingu iemainījis pret citu uzvalku un centies tikt uz kāda kuģa, kas devies uz Dienvidameriku. Ostas policija bēgli notvērusi un nodevusi leģiona rīcībā. Vainīgais saņēmis diezgan vieglu cietuma sodu un no jauna iedalīts kādā vienībā, kam drīzumā bijis jādodas uz Tālajiem Austrumiem. Atkal atvadu vakarā, kuŗā burvju mākslinieks uzstājies savā smokingā, ko ar žandarmu palīdzību bija ieguvis atpakaļ. Un no rīta no jauna bija pazudis... Šoreiz bija devies uz netālo Rabatu, kur veselus trīs mēnešus ar saviem trikiem uzstājie turienes nakts kluŗos. Beidzot, pazīts no kāda apakšvirsnieka, par jaunu saņemts ciet un šoreiz aizsūtīts tieši uz Sidi-Bel-Abesu. Tur viņam smokings atņemts uz visiem laikiem un pats ieskaitīts Kolombešāras soda rotā. Dienu pirms sūtīšanas uz turieni, burvju mākslinieks ievests drēbju noliktavā, kur viņam uniforma bija jāapmaina pret speciālu soda rotas tērpu. Kad vecais tērps bijis novilkts un burvju mākslinieks palicis tikai peldbiksītēs, viņš prasījis atļauju iziet līdz ātejas vietai, kas bijusi turpat gaitenī. Sardze, neticēdama, ka sodītais varētu iedomāties bēgt tikai peldbiksēs, pavadīt nav gājusi. Un līdz ar to burvju mākslinieku vairs nekad nav redzējuši. Kā viņš tik īsā laikā un pie tam peldbiksēs ticis ārā pa kazarmju vārtiem, ko sargā vesela grupa leģionāru, līdz šai dienai palicis noslēpums...

Kāds vācietis dezertējis pirms Otrā pasaules kaŗa. Vēlāk dienējis vācu armijas daļā, kas šķērsojusi Latviju. Pēc kaŗa apprecējies Hamburgas tuvumā un 1949. gadā devies uz franču joslu apmeklēt sievas radus. Tur franču žandarmērija viņu saņēmusi ciet, pēc kam nosūtīts tiešā ceļā uz Kolombešāru. Pēc 6 mēnešu soda izciešanas viņam bijis leģionā jānokalpo palikušais līguma laiks. Nosūtīts uz Indoķīnu, šis pāri par 40 gadu vecais vīrs, tika iedalīts manā rotā. Kaujās dienvidos no Nam-Dinas Tonķinas deltā, kas tagad atdota komūnistiem viņš krita.

Vislielākais dezertēšanas vilnis ir tanīs vienībās, kam jādodas uz Indoķīnu. Braucot cauri Suecas kanālim austrumu virzienā, leģionāriem jāuzturas kabīnēs. Uz klāja sardzē stāv apakšvirsnieki un militārā policija. Bet arī tad daudziem leģionāriem ir izdevies no kuģa aizbēgt. Angļu iestādes līdz šim gan visus dezertierus izdevušas un tiem no Suecas jāturpina ceļš uz Indoķīnu. Kad es devos uz Tālajiem Austrumiem, pie Sumatras salas jūrā ielēca pieci vīri. Tā kā kuģim nebija atļaujas iebraukt salas territoriālos ūdeņos, nedz arī šaut, tad visi pieci mierīgi aizpeldēja uz krasta pusi. Vai tie krastu sasniedza, un kas viņus tur sagaidīja — nezinu. Pie Singapūras redzēju citu skatu: divi citi nolēca no kuģa brīdī, kad Singapūras osta bija tikai jūdzes attālumā. Jau pirmajās minūtēs kāda haizivs vienam norāva roku un ievainoja stilbu. Savās asinīs tas nogrima dzelmē, iekams glābšanas laiva varēja piesteigties. Otru no jūras izvilka angļu ostas patruļa, un to redzēju Saigonā, kur viņš ar lidmašīnu bija ieradies jau pirms mums.

Kad izkāpām krastā Turānā, tad divu stundu laikā kāds kanadietis bija paspējis iepazīties ar angļu lidotājiem un aizlidoja tiem līdz nezināmā virzienā.

Man pašam 1949. gadā bija izdevība dezertēt, pie tam varēja dot simts procentu par izdošanos. Alžīrā aģenti vāca kaŗotājus kādai armijai pie Palestīnas robežām. Sevišķi iecienīti bija franču leģionāri. Un kaut gan glābējs bija ostā, tomēr atteicos, jo ar to savas asinis būtu pārdevis tikai par dārgāku naudu un aptraipījis savu latvieša godu, lauzdams reiz parakstīto līgumu. Un gods godam — nekad neesmu dzirdējis, ka kādts latvietis no leģiona būtu mēģinājis dezertēt!

PIRMĀS DAUGAVAS VANAGU DIENAS

SESTDIEN, 4. septembrī, pl. 17.00 MASSEY HALL (Victoria-Shuter)

VĪRU KOPKOPA KONCERTS

Virsdirigenti: JĀNIS CĪRULIS un VALDEMĀRS LINDE

Piedalās vīru koŗi no ASV un Kanadas

Ieejas maksa: $2.00, $1.50 un $1.00. Bērniem līdz 12 gadiem puscena.

PL. 19.30 . **SVĒTKU BALLE**

lielākajā Toronto deju zālē — PALACE PIER — Lakeshore Rd. pie Ontario ezera. Pirmklasīga DEJU MŪZIKA. Galdiņi dejas zālē.

Ieejas maksa: kungiem $1.75, dāmām $1.25. Biļešu cenā ieskaitīta maksa par galdiņu un apkalpi.

SVĒTDIEN, 5. septembrī, plkst. 14.30, 62 Claremont St.

DV TEĀTRA KANADĀ SVĒTKU IZRĀDE

E. VILDES 3 cēlienu komēdija

PŪĶIS

Režisore ALMA MAČA. Dekorātors KĀRLIS BĒRZIŅŠ

Ieejas maksa: $1.50; $1.25 un $1.00. Bērniem līdz 12 gadiem puscena.

PLKST. 17.30 — U.N.F. namā, 297 College St.

SACĪKSTES BASKETBOLĀ

Kanadas DV sastādītā pret ASV DV Detroitas un Klīvlendas sastādīto. Sacīkšu starplaikā tautisko deju priekšnesumi DV deju kopas SAKTA izpildījumā. Vadītājs ZIEDONIS ŠURIŅŠ

Ieejas maksa $1.00

PIRMDIEN, 6. septembrī (Labour Day)

SVĒTKU ATVADAS

ar BALLI lietuviešu farmā Lake Medad Hamiltonas tuvumā. Dejot varēs pie labas deju mūzikas uz stingras dēļu grīdas. Būs gādāts arī par atvadu malku.

Sīkāks ceļa norādījums svētku programmā. Sākums pl. 12.00 dienā. Ieeja $1.

IEEJAS BILETES IEPRIEKŠPĀRDOŠANĀ: ASV — pie A. Lāča kunga, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y. Kanadā — Toronto — LA redakcijā — 123 Huron St. un Lotus puķu veikalā, 802 Bathurst St. Hamiltonā — Kārkliņu pārtikas veikalā, 46 York St. un Zitmaņa juvelieŗu veikalā, 170 James St. N.

Šī gada 20. augustā, plkst. 20.00

KOLUMBUS ZĀLĒ

(Sherbourne un Linden ielu krust., Toronto)

RUDENS ATKLĀŠANAS BALLE

SPĒLĒS IGAUŅU KAPELLA BUFETE

Galdiņi rezervējami MU 4732, Toronto

TLB DIŽDANCIS

Dipl. dāmu friziere Meta Grossbergs

215 Withrow Ave (pie Carlaw Ave)

Ilgviļņi, krāsošana, manikirs u. c.

Strādā arī vakaros

Tel. HA 3828, Toronto

Sestdien. 21. augustā SAULAINĒ TLNT uzvedīs

J. Raiņa PŪT, VĒJIŅI brīvdabas izrādē

M. BĒRZIŅAS režijā. Teātŗa sākums plkst. 18.00

Pēc teātŗa ZAĻUMBALLE pie krietnas RAGU mūzikas, spēlēs jaundib. latviešu pūtēju orķestris

Svētdien, 22. augustā, plkst. 10.00

BĒRNU SVĒTKI

Ieejas maksa $1.25 pieaugušiem, bērniem līdz 16 g. brīva. Šīs ieejas kartes derīgas teātrim, ballei un bērnu svētkiem

Svētdien, tiem, kas apmeklēs tikai bērnu svētkus, ieejas maksa 25c. Šinīs dienās visa Saulaines territorija ir sarīkojuma vieta.

SAULAINES PĀRVALDE

Akadēmiski izglītots

KUNGS,

esošs, ar agrāko laiku audzināšanas principiem, nedzērājs, nesmēķētājs, vēlas iepazīties ar dāmām ne jaunākām par 45 gadi.

Atbildēts tiks katrai. Jā, bet automobiļa un mājas gan nav

Rakstīt avīzes kontorī:

ESTĒTAM

LATVIETIS

nopietnā precību nolūkā vēlas atrast sev dzīves līdzgaitnieci līdz 35 g. v., lai kopīgiem spēkiem celtu jaunu dzīvi uz drošiem pamatiem. Ir kapitāls priekš sava kaktiņa, stūriša zemes. Esmu nedzērājs, nesmēķētājs. Vēlama fotogrāfija.

Adr. Landlord, (C.D.) 1116 Howe St., Vancouver, B.C., Canada (80)

—S A Š A.

draudziņ labais. Lūdzu palīdzi man atsākt dzīvot.

Raksti: 369 Ellis Pk. Rd. Toronto, Ont.

Ceriņu Aleksandru

no Salaspils meklē bij. darba biedri Annas ielā.

Lūdzu rakstīt

c/o A. Ķiviša grāmatnīca,

Hurdmans Bridge, Box 163.

Ottawa, Ont., Canada

M. K.

DAVID R. JOSEPHSON

R.O.L.B.E.O.

OPTOMETRISTS

336A BLOOR ST. W., TORONTO

(Spadina Rd.) birojā WA 3-9494

Acu pārbaude Recepte

SPORTS

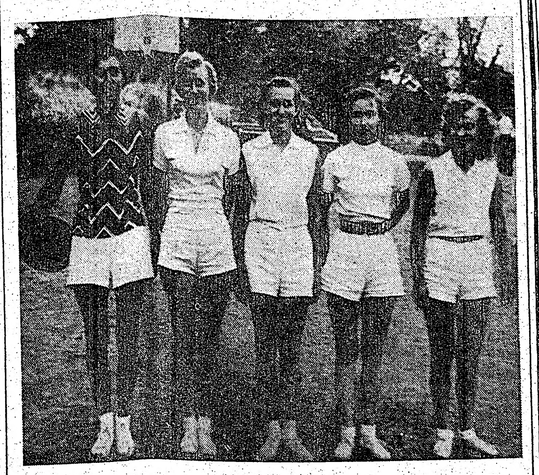

Jaunatnes dienu sarīkojumā Sidrabenē basketbolā uzvarēja Toronto Latviešu sporta kluba sieviešu vienība. No kr.: I. Apine, M. Kirša, L. Brikmane, V. Skujiņa, H. Beķere.

J. Līģera foto

Basketbolisti dosies uz Eiropu

LSAK pieņēmusi basketbola nozares vadītāja Raimonda Bultes projektu Kanadas latviešu basketbola izlases braucienam Eiropas turnejā 1956. gadā. Galvenā problēma — līdzekļu iegūšana šādai turnejai — atrisināma vienīgi ar ziedojumu vākšanu. Te nu vajadzīgs visu sporta interesentu milzīgs entuziasms un atteikšanās no lieka „dukāta." Bulte nodomājis griezties pie visām latviešu organizācijām, sporta kopām, latviešu uzņēmumiem, privātām personām, kā arī rīkot šim nolūkam sporta sacensības un saviesīgus vakarus. Sporta draugu Kanadā ir ļoti daudz, un nepavisam nebūtu brīnums, ka gados jaunā un enerģiskā sporta darbinieka sapnis piepildītos. Latviešiem Kanadā ir daudz uzņēmumu, kuŗu īpašnieki ir bijuši, vai arī šodien vēl ir aktīvi sportisti. Šo vīru atbalsts ir arī drošākais pamats. Ziedotāju vārdi tiks publicēti, un vienmēr būs iespējams sekot organizēšanās gaitai.

Bulte paguvis jau izraudzīt kandidātus vienībai, kas aizstāvētu Kanadas latviešu izlases krāsas. Cik spēlētāju varēs ietilpināt vienībā, atkarāsies no savāktās summas. Pašreiz diezgan droši ar savu spēles māku un stilu internacionālās sacensībās varētu laist Montreālas Zommeru, Toronto DV brāļus Richterus, Miezīti, Lītaunieku, Spricenieku, Hamiltonas Spartas Raitu un Kuncānu. Taču nepieciešams laiks vienības uzstādīšanai, tādēļ ar steigu jāsāk līdzekļu vākšanas akcija, un tur lai R. Bultem labas jo labas sekmes!

BĒRNU SPORTA SVĒTKI SIDRABENĒ

Pagājušo svētdien pāri par 60 zēnu un meiteņu Sidrabenē sacentās dažādās vieglatlētikas disciplīnās, izmēģināja roku šaušanā ar veco indiāņu ieroci — loku un bultām un šaušanā ar mazkalibra šauteņēm. Diemžēl, šogad sportisti nebija varējuši veltīt daudz laika Sidrabenes zēnu un meiteņu sagatavošanai, tāpēc liela daļa bērnu piedalījās sacīkstēs bez iepriekšēja treniņa. Tas gan sacīkstēm nemazināja spraigumu, bet, bez šaubām, ietekmēja sniegumu vērtību.

Sacensības ritēja ļoti disciplīnēti, par ko pateicība pienākas sportistiem Skujiņu un Admiņu pārim un peldētājam K. Braslinam.

Bērni sacensības bija iedalīti vecuma grupās: varēja piedalīties arī paši mazākie. Kaut sacensībās bija ievēroti visi sacīkšu noteikumi un netrūka pat starta pistoles, tie tomēr bija tikai bērnu svētki, 6 gadus vecās meitenītes un puikas skrēja 30 metru distanci, uzvarēja E. Lukovskis, bet vecumā no 7 līdz 8 g. 40 m distancē uzvarēja V. Kārkliņa. 60 m distancē no 9 līdz 10 gadus veco zēnu grupā ar laiku 9,7 sek. uzvarēja M. Ešmits, bet vecumā no 11 līdz 12 gadiem ar laiku 9.5 uzvarēja V. Ezers. Irisa Vītola ar 9.4 sek. laiku uzvarēja 11 līdz 12 gadu veco meiteņu grupā, bet 14. gadu vecā V. Timma uzvarēja ar laiku 9.6 sek. Tāllēkšanā meitenēm 6 g. veco grupā uzvarēja ar 2.41 m L. Stūre, līdz 8 g. vecuma grupā A. Treilone ar 2.61 m, līdz 12 g. vecuma grupā ar 3.67 m B. Zelmenis, līdz 14 g. vecuma grupā uzvarēja ar 3.32 G. Simanovska. Zēnu sasniegumi tāllēkšanā: 6 gadus veco grupā pirmais T. Porietis ar 2.37; 7 līdz 8 g. v. grupā — V. Innus ar 3.01; 9 līdz 10 g. v. grupā M. Ešmits ar 3.56; 11 un 12 g. v. gr. — A. Zerēvičs ar 3.98, bet 13 un 14 g. v. gr. uzvarēja J. Miezītis ar 4.56 m. — Augstlēkšanā meitenēm jaunāko grupā uzvarēja B. Kārkliņa ar 0.80 m; līdz 8 g. v. gr. E. Ezers ar 0.75 m; līdz 10 g. v. gr. — Z. Kārkliņa ar 0.85, bet līdz 12 g. v. gr. M. Verps ar 1.15 m. Zēniem augstlēkšanā uvarēja E. Lukovskis ar 0.75 m, V. Kauliņš ar 1.00 m, M. Ešmits ar 1.10 m, A. Zerevičs ar 1.15 m un līdz 14 gadu v. gr. J. Miezītis ar 1.50 m. Lodes grūšanā līdz 12 g. vecumam uzvarēja U. Ābolinš ar 5.47 m, līdz 14 g. v. gr. J. Miezītis ar 10.46 m, bet līdz 16 g. v. gr. J. Grīnbergs ar 10.38, atstājot otrā vietā J. Grīnbergu ar 10.15 m. Meitenēm līdz 12 g. v. gr. uzvarēja ar 5.00 m Z. Rudusāne, atstājot 2. v. D. Kārkliņu ar 4.84 m. Peldēšanā no 9 līdz 10 g. v. gr. zēniem uzvarēja 25 m distancē ar laiku 35.1 sek. M. Ešmits, līdz 12 g. — V. Damanis ar 24.7 sek; līdz 14 g. vecuma grupā uzvarēja A. Pavilsons ar 21.2 sek. — 30 m distancē. 25 m distancē meitenēm no 11 līdz 12 gadus vecuma grupā uzvarēja D. Kārkliņa ar laiku 26.00 sek. Šaušanā ar šauteni labākos rezultātus uzrādīja J. Udrovskis, M. Vagners un A. Simanovskis, izcīnot katrs savā grupā pirmo vietu, bet meitenēm uzvarēja J. Vītola un G. Simanovska. Šaušanā ar bultām uzvarēja V. Ezers un V. Timmermanis. Bet basketbola soda mešanu sacensībā uzvarētāji bija zēni: V. Kauliņš, I. Lācis, J. Blaubergs un G. Ezers, bet meitenes: D. Ķiberga, E. Simanovska un I. Vītola.

Bērnu sporta svētki katrā ziņā ir labi izdevušies un jāatzīst, ka LSAK ar šādu pasākumu organizēšanu veic ļoti lielu un labu darbu, ieinteresējot jaunatni mazāk skaļajam, bet veselīgajam vieglatlētikas sportam.

JAUNĀKĀS GRĀMATAS VASARAS BRĪVLAIKAM

O. Freivalds, KURZEMES CIETOKSNIS, ies.	3.80
G. Virg. Georgiu, 25. STUNDA, ies.	3.80
W. Mobergs, EMIGRANTI	3.40
V. Kārkliņš, DIEVA ZEME	4.00
V. Janums, MANA PULKA KAUJU GAITAS	4.00
A. Gailīts, PĒDĒJAIS ROMANTIĶIS	2.80
A. Šiņķis, KURZEMES CIETOKSNIS, ies.	3.50
Dr. med. H. Budulis, CILVĒKS DZĪVES SPOGULĪ, ies.	2.75
Dr. med. H. Budulis, VESELĪGA DZĪVE, ies.	2.10
K. Hamsuns, MISTĒRIJAS, romāns, ies.	3.30
I. Grebzde, PELĒKĀ MĀJA, ies.	2.80
K. Raudive, NEREDZAMĀ GAISMA, ies.	3.90
J. Klidzējs, VIŅAS UN VIŅI	3.35
Z. Maurina, PILSĒTAS UN CILVĒKI	3.45
LATVIAN LITERATURE, broš.	5.50
" ies.	6.70
LATGAĻU DZIESMINIEKI, dzeju antoloģija, ies.	3.00
Alb. Sprūdžs, DAUGAVAS VĒJI, stāsti un noveles	2.80

Kā arī daudz citu grāmatu

123 HURON ST. TORONTO **DV** Tel. EM 8-0792 NO PLKST. 9—18

GRĀMATNĪCA

IZDEVĪGI MĀJU PIRKUMI

BLOOR — WALMER 10 istabu ķieģeļu pusmāja ar 2 modernām virtuvēm, cietkoka grīdas, karsta ūdens apkure, ērtas un plašas telpas, liels ēnains dārzs. Iem. apm. $6.000

Lūdz zvanīt P. AVOTIŅAM vai E. PUĶĪTIM

HIGH PARK atsevišķi stāvoša 9 istabu ķieģeļu māja ar karsta ūdens-eļļas apkuri un 2 virtuvēm, cietkoka grīdas, garāža ar aizmugures ceļu. Ļoti plašs dārzs, iemaksa $5.000

Lūdz zvanīt P. AVOTIŅAM vai E. PUĶĪTIM

BRUNO PURIŅŠ Real Estate

1318 BLOOR ST. W., TORONTO. TEL. OL 7561

S. HEIFETZ, NOTARY PUBLIC

68 WELLINGTON W, (tuvu Bay St.) Toronto, Ont., tel. EM 6-6451

Vecākais ceļojumu un notāriāta birojs Kanadā — 35 gadu pieredze. Pieredze immigrantu lietu kārtošanā, notariālu dokumentu, Kanadas pavalstniecības, vīzu un dokumentu tulkojumu lietas. Runā krieviski, vāciski, latviski (234).

DĀMU FRIZIERSALONS

MODEL

VIJA KRĒMANIS

109 Moberly Ave, Toronto

Tel. GR 0464

Danforth—Woodbine, 2. stāvā

J. KREIĻA

FOTO STUDIJA

izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes.

Amatieŗu filmas attīsta un kopē

Uzņēmumus lūdzu iepriekš pieteikt

HA 3800. 445 Pape Ave

GARĀŽA izīrējama Broadview — Danforth rajonā. HO 0556, Toronto. (83)

IZĪRĒJAMS dzīvoklis otrā stāvā ģimenei vai vieniniekiem Langley Ave. Zvanīt GL 1481, Toronto. (86)

IZĪRĒJAMAS 2 istabas un virtuve Carlton — Sackville rajonā. Lūdz zvanīt pēc pl. 6 vakarā — WA 1-8814. Toronto. (82)

CENTRĀ izīrējama viena atsevišķa un divas kopējas mēbelētas istabas ar visām ērtībām. Tel. — OL 8306, Toronto. (93)

KING — QUEEN W. rajonā izīrējama mēbelēta istaba pārim vai vieniniecei-kam ar visām ērtībām. Zvanīt ME 5193 pēc plkst. 6 vak.

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba ar virtuvi, gāzes plīts, ledusskapis, karsts, silts ūdens, telefons. Garāža. Zvanīt pēc plkst. 6 vakarā RI 4137, Toronto. (81)

LABI mēbelēta istaba izīrējama vieniniekam-cei. Laba satiksme un tuvu iepirkšanās vieta. 223 Bellsize Dr. Toronto. Zvanīt pēc plkst. 6 vak. MO 8219, Toronto. (876)

CENTRĀ izīrējama mēbelēta vai nemēbelēta istaba 2 personām ar virtuves lietošanu RI 4633 Toronto, zvanīt var visu dienu. (92)

IZĪRĒJAMĀ mēbelēta istaba ar pilnu pansiju vai istaba vien Bewerley rajonā, EM 3-4620, Toronto. (89)

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba ar visām ērtībām Bathurst rajonā precētam pārim, vieniniekam vai -cei. Apskatīt katrā laikā. Tel.: WA 3-1772 un KE 5851, Toronto. (90)

S. VASARĀJA

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

izdara pakalpojumus katrā laikā

ZVANĪT OL 1403, Toronto

BAZNICAS ZIŅAS

Ņujorkas latviešu ev.-lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y.

Svētdien, 15. augustā, pl. 11.15 dievkalpojumu Betlemes baznīcā atkal vadīs draudzes mācītājs R. Zariņš.

Isvētes mācība sāksies sestdien, 11. septembrī draudzes namā, iesvētīšana 31. oktobrī. Jaunieši var jau pieteikties pie mācītājiem.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Arcnib. pārstāvis A. Skrodelis (99 Herkimer St., Hamilton, Ont tel. 7-0136)

Prāv. A. Mitulis 331 Argyle St. Port Arthur, Ont.).

Māc. V. Sēfers (659 Piccadilly Str., London, Ont.).

Vellandā, 15. augustā, plkst. 1 pp. Ungāru bazn. dievkalpojums.

St. Katrīnā, 15. augustā, pl. 3 pp. Kristus bazn. dievkalpojums.

Londonā, 22. augustā, plkst. 9 no rīta Trīsvienības baznīcā dievkalpojums.

28. augustā, plkst. 4 pp **Dorčesterā** pie Londonas Jaunatnes sanāksmes gadījumā svētbrīdis.

Māc. E. Pavasars, 1139 Cannon St. E, Hamilton, Ont., tel. 9-3410.

Māc. A. Cops (118 Isabella St., Toronto, Ont., tel. WA 4-1873, Toronto, Sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu st., tel. WA 4-1563.).

Svētdien, 15. augustā svētbrīdis Sidrabenē.

Svētdien, 22. augustā, plkst. 11 dievkalpojums sv. Andreja baznīcā.

Svētdien, 29. augustā svētbrīdis Sidrabenē.

Māc. A. Lūsis (50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LO 2510)

Māc. A. Briedis (413 Dovercourt Rd., Toronto tel.: OL 8171.

15. augustā, plkst. 9,15 no rīta dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā (māc. A. Lūsis).

22. augustā, plkst. 9,15 no rīta dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā. (māc. A. Lūsis).

Māc. H. Kušils (4571 Coolbrook Ave, Montreal, P. Q., tālr.: DE 8394).

Montreālā, Debesbraukšanas dcā — Outremont un Blair Ave stūrī:

15. augustā, plkst. 11.15 no rīta dievkalpojums.

29. augustā plkst. 11,15 no rīta dievkalpojums.

Māc. Edg. Lange, 73 Putman Ave, Apt. 3, Ottawa, Ont.

Māc. K. Avotiņš, 1174 West 13 Ave., Vancouver, B. C., Vankuverā.

Māc. E. Caune, 10166 - 107 Str. Edmonton, Alta, tel. 41890.

Kalgarijā, dievkalpojums, sestdien, 14. aug., plkst. 7,30 vak. Pirmā Luterāņu baznīcā. Viesis — Vinipegas latviešu draudzes mācītājs F. H. Ruperts.

Edmontonā: Svētdien, 15. aug., plkst. 7,30 vak. dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā, 10759 - 96 St. Viesis: māc. F. H. Ruperts no Vinipegas.

Svētdien, 29. aug., plkst. 7,30 vak. dievkalpojums.

Lethbridgē: Svētdien, 22. aug., plkst. 3.00 dievkalpojums Kristus Trīsvienības baznīcā, māc. E. Caune.

Māc. E. Bērziņš, 5833 — 45 Ave Red Deer, Alberta. T. 2918; 248 Selkirk Ave, Winnipeg, Manitoba.

Medicine Hat, 15. augustā dievkalpojums.

Vinipegā, 22. augustā dievkalpojums, plkst. 3 pp. Immanuela baznīcā, McKenzie un College Ave stūrī.

Edmontonā, 29. augustā dievkalpojums.

Māc. Ed. Kerģis, 153 Bancroft Dr., Sudbury, Ont., tel. OS 3 - 3284.

Sadberijā, svētdien, 15. augustā, plkst. 14. Sv. Jāņa baznīcā (238 Pine St.) dievkalpojums.

Kirklandleikā, svētdien, 22. augustā, plkst. 8,45 ev. - lut. baznīcā dievkalpojums. Bērniem mācības sestdien, plkst. 14.

Virdžīnijtaunā, svētdien, 22. augustā, plkst. 14. Anglikāņu baznīcā dievkalpojums.

Norandā, svētdien, 22. augustā, plkst. 17, United baznīcā dievkalpojums.

Māc. Fr. Ruperts, 159 Maryland St., Winnipeg, Man. Dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbroke ielu krustojumā. atspirdzinājumiem un priekšnesumiem.

22. augustā dievkalpojums pl. 2 pp.

Māc. A. Voitkus, Kristus ev.-lut. latviešu draudze Hamiltonā (118 Locke St. N., tel. JA 8-2259) Pāvila ev.-lut. baznīcā dievkalpojums svētdien, 15. augustā, plkst. 8.30 no rīta.

Kičenerā, Mateja ev.-lut. baznīcā dievkalpojums svētdien, 15. augustā, plkst. 3 pp.

Bruno Šuriņš

REAL ESTATE BROKER
Active Member of Toronto Real Estate Board
PIRMAIS LATVIEŠU NEKUSTAMO ĪPAŠUMU BIROJS KANADĀ

PĒRKOT: PIEDĀVĀJAM PLAŠĀ IZVĒLĒ MĀJAS, VEIKALUS, FARMAS UTT.
PĀRDODOT: 20 LABĀKIE AĢENTI JŪSU RĪCĪBĀ
FARMAS: ORANGEVILLĒ, SHELLBOURNĀ UN DUNDALKAS APKĀRTNĒ
AIZDEVUMU SAGĀDE LĪDZ $2.500 PAR 3% GADĀ

SPECIĀLS PĀRSTĀVIS FARMU LIETĀS
VALTERS GOBA. Tel. 94J13 Dundalk
GALVENAIS BIROJS **OL 7561**
1318 BLOOR St. W. Toronto. Birojs atvērts no pl. 10-10
Pārbaudiet mūsu pārdodamo namu sarakstu

DUPONT — FRANKLIN. Liela 6 istabu + saules telpa ķieģeļu māja, cietkoka grīdas, eļļas apkure, liela moderna virtuve, garāža. Iemaksa apm. $2.000. Lūdz zvanīt OSKARAM PERRO, OL 7561

Runnymede— Annette. Skaista, liela 6 ist. dubultķieģ. māja, 2 jaunas virt., plats iebrauc. ceļš un garāža. Ievāks. nekavējoties. Gluži jaunas mēbeles apakšst. iesk. cenā. 10 g. obligāc. Iemaksa apm. $4.000. Lūdz zvanīt OSKARAM PERRO, OL 7561

University — Dundas liela kā baznīca 12 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, atsevišķa duša pagr., jauna garāža — vieta 4 maš. 9 ist. mēb. iesk. cenā. Iem. āpm. $1.500. Ienākumi $380 mēnesī. Lūdz zvanīt OSKARAM PERRO, OL 7561.

LIELĀ IZVĒLĒ 1954. GADA
METEOR, MERCURY un LINCOLN
vieglo un vairāk kā 125 jaunu modeļu — katram darbam piemērotu — MERCURY smago automašīnu. Tāpat vairāk kā 100 visu firmu lietotu mašīnu izvēle
PUDDICOMBE MOTORS LIMITED
1543 BLOOR ST. WEST, TORONTO
Pārstāvis P. BERNĀTS
Tel.: darbā OL 7531, mājā LL 1470

Iris PUĶU VEIKALS
588 BLOOR ST. W. TORONTO. Tel. ME 5665
Gaumīgi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem
Griezti ziedi, podu puķes, palmas, zaļumu stādi. Līdzīpašniece latviete — sējēja ar ilggadīgu praksi. Organizācijām rabats

AUSTRAS ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St. W. Toronto, tel. LL 6792 (pie Grace)

20% LĒTĀK 20% LĒTĀK
S & G RIEPAS
459 Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LA 2550
- 20% atlaide uz jaunām riepām 20%
- Pārdod Firestone, Dunlop un Goodrich augstākās kvalitātes riepas.
- Mēs vulkānizējam un atjaunojam jūsu vecās.

Zemas cenas. Stūres ass regulēšana Garantēts darbs
Runājam zviedriski un krieviski. Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai līdz pl. 8 vak., sestdienās līdz pl. 6 vakarā.

DR. P. BĀRDIŅŠ
740 Spadina Ave (pie Bloor), Toronto
no plkst. 5—7 vak. Tel. kabinetā WA 1-7203, mājās MU 6324

Dr. JĀNIS KAROLS
LATVIETIS
Toronto, 404 Delaware Ave (pie Hallam St.)
no pl. 9—11 un no 5—7, izņemot trešdienas. Tel OL 1601
Ar Harbord tramvaju vai Ossington autobusu

Dr. A. LAUKS
86 BLOOR ST., WEST, TORONTO
Physicians & Surgeons Building, ieeja no sāniem, istaba 614, no plkst. 7—9 vakaros, sestdienās no plkst. 10—12 priekšpusd.
Tel. kabinetā WA 2-8855, mājā LY 6349.

Dr. SILVIJA UZANS
BĒRNU, IEKŠĶĪGĀS UN ĀDAS SLIMĪBĀS
No pl. 6—7 ik dienas, izņemot sestdienas. Otrdienās, ceturtdienās, sestdienās arī no plkst. 12—1
52 Linsmore Cresc. (pie Danforth), tel. GL 2892
TORONTO

Dr. ROMAN PNIEWSKY
Ar ilggadīgu praksi slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē
SPECIĀLISTS IEKŠĶIGĀS, SIEVIEŠU UN VENERISKĀS SLIMĪBĀS (158)
3537 PARK AVE, MONTREAL, P.Q., tel. HA 7623, Montreal
Runā vāciski un krieviski Pieņem no 3—9 vakarā

ZOBĀRSTE
ŅINA ČERNAVSKIS, Dr. med. dent. D.D.S.
pieņem pirmdien un trešdien no 2—9 vakarā, otrdien un piektdien no 9—5 vakarā.
660 Broadview Ave, Toronto, tel. RI 4643

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS
(LIETUVIETIS)
Diplomēts Vācijā un Kanadā
345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave)
Zvanīt WA 3-2003 pēc norunas 9—5 pp. katru dienu
Runā vācu un slavu valodas Slēgts no 14. — 28. augustam

O.E.CARSON
LTD.
REALTOR
MEMBER OF TORONTO REAL ESTATE BOARD
490 College St., Toronto WA 4-7121
LATVIEŠU AĢENTS
K KAMPE
Viena no lielākām un aktīvākām firmām Toronto piedāvā nekustamus īpašumus visos pilsētas rajonos par dažādām cenām un iemaksām.
MĀJAS PĒRKOT—
sagādā aizdevumus par zemiem proc. līdz 2 gadiem

PIEŅEMU PASŪTINĀJUMUS
KUNGU UN DĀMU APĢĒRBIEM
V. KUČĀNS
387 Milverton Blvd. Tel. GE 6813, Toronto
Uzmanību! Uzmanību!
Šis ir klusākais laiks drēbniecībā, tāpēc pašreizējie pasūtinājumi tiks izpildīti nesteidzoties, ar vislielāko rūpību un par zemākām cenām. Izmantojiet izdevību, pasūtiniet apģērbus rudenim un ziemai tagad. Bagātīga angļu drānu izvēle. Pieņem katru dienu no 9—21, sestdienās 9—16

ARNOLDS BĒRZIŅŠ
GENERAL INSURANCE AGENCY
Automobiļu — mājas pret ugunī — slimības un nelaimes gadījumu — zādzību — mēbeļu, kažoku apdrošināšana u. c.
227 Lauder Ave, Toronto. Tel. LA 6569

Radio un televīzijas technikis A. EGLĪTIS
pieņem labošanā visāda veida radio un televizijas aparātus. Pārbūvē Eiropas aparātus. Izbrauc arī mājās. Garantēts darbs.
62 LANGLEY Ave Toronto. Tel. RI 6477

ELZA PĒRKONE runājama ik dienas
AMARYLLIS COSMETOLOGICAL INSTITUTE
61 Charles St., West., Toronto, tel. WA 1-9011
Sejas, galvas ādas, matu kopšana. Kalna saule, diatermija, galvanizācija. Ilgviļņi, matu krāsošana. Amaryllis preparāti.

Dr. A. RATINOV
Bijušais slimn. ārsts Eiropā un Kanadā. Speciālists iekšķīgās slimībās, sevišķi sirds, kuņģa, astmas, reumatisma u. c.
Runā arī vāciski un krieviski
479 1/2 EUCLID Ave, WA 1-6706
TORONTO (552)

Dr. S. V. FEINMAN
Vīnes universitātes ārsts-chirurgs
Tel. LL 5739.
Pieņem 6—9 vak., sestdien no pl. 2—7 vak.
251 CRAWFORD St.
(Dundas stūrī) Toronto.
Runā vāciski un krieviski

Dr. T. L. GRANOVSKY
ZOBĀRSTS-CHIRURGS
runā krieviski un vāciski
514 DUNDAS St., W.
Spadīna stūrī.
Zvanīt EM 8-9038, Toronto (168)

Dr. med.
K ŽYMANTIENE
Ārste chirurģe sniedz dzemdību palīdzību 1189 Bloor St. W. Toronto (ieeja no 613 Brock Ave)
Pieņem katru dienu no 1—4 un 5—8 un pēc vienošanās. OL 6851
Runā latviski un vāciski

Dr. Alexander Szalmari
nervu un noguruma slimības
260 St. Clair Ave, W.
Toronto
Runas stundas no 2—7 pp vai arī iepriekšēju norunu pa tel
WA 1-0556 vai MA 5243

Dr. JĀNIS REKAI
chirurgs un dzemdību palīdzība
Dr. PAULS REKAI
iekšķīgās slimībās un Renģena uzņēmumi
219 St. Clair Ave, W.
Toronto, Ont.
Iepr. telef. pieteikšanās
WA 3-2395

Dr. MICHAEL BALKANI
spec. sieviešu slimībās un dzemd. palīdzībā.
202 St. CLAIR AVE pie Avenue Rd. Toronto, pieņem slimniekus.
Tel. WA 1-9632 un HU 8-7841

GERALD H. MARSDEN
Advokāts un notārs
6 Adelaide St. E. Room 809
EM 6-9614
runā vāciski un krieviski
Mr. A. KERSON,
igauņu jurists,
mājās MA 0141, Toronto (697)

- Izbraukumā,
- svētku gadījumā,
- kā arī ik dienas patēriņam

PIEPRASIET
ŽĀVĒTOS ZUŠUS
1 mārc. kārbās 80c
un
ZUŠU GALERTU,
1 mārc. kārbās 80c
Veikalniekiem attiecīgā atlaide.
Pasūtinājumus lūdz adresēt
A. ROSE
10 WIDMER ST., TORONTO
Tel. EM 8-7000

Visāda veida
RAKSTĀMMAŠĪNAS
ar un bez latviešu taustiņu iekārtām, uz visizdevīgākiem maksāšanas noteikumiem no krājuma piesūta bez kavēšanās
ALEKSANDRS KANBERGS
596 Sherbourne St., Toronto, Ont. (pie Bloor St.), tel. WA 1-7149

Latviešu apavu darbnīca
Carmen Custom Shoes īp. K. Ruģelis, 866 Broadview Ave., tel. — GE 0994, Toronto. Apavus pagatavo un izlabo (396)

MONTREĀLĀ
FOTO STUDIJA
OSKARS ASMENIS
1248 Mackay St., Apt. 1
Montreal, P.Q. Pilsētas centrā
Tel. WE 5543

Kungu un dāmu drēbnieks
A. SILAVS
634 Ontario St., Toronto
Tel. WA 4-8855
Uzvalki un kostīmi, sākot ar $55

FAIRBENKS-MORSE

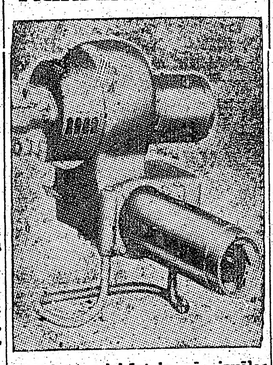

Laboju un iekārtoju pēc izvēles visu firmu eļļas apkures (burner)
sākot ar $320.00
uz nomaksu 6%
Gada garantija.
Tiem, kas vēlētos pasūtināt eļļu dodu 30 galonu par brīvu.
Iekārtoju un laboju visu veidu ūdens un gaisa apkures vecās un jaunās mājās. Garantēts darbs. Kanadas inženieru atbildība
A. LAGUNS
964 Bathurst St., Toronto
Tel. ME 6583

O. E. CARSON
LIMITED REALTORS
1318 Danforth Ave, Toronto Tel. RI 7541
LATVIEŠU PĀRSTĀVIS
OSVALDS INDZERS MĀJĀS **HA 7881**
2,5 AKRU gruntsgabals 1 jūdzi Z. no Kingston Rd. 26. autobusa pieturas. Pilna cena $2.500.
BROADVIEW — DANFORTH rajonā 8 istabu dubultķieģeļu pusmāja, 2 virtuves, cietkoka grīdas, iebraucamais ceļš un garāža. Iemaksa tikai $2.500.

RIDOUT
Real Estate, Ltd., Realtors
Mājas, veikali, uzņēmumi, farmas.
Apbūves gabali pārdošanā Toronto, Hamiltonā un ārpusē.
Aizdevumi iemaksām, obligācijām u. c.
Ērta māju apskate un informācija bez laika zaudējumiem. — Izmantojiet RIDOUT bagātīgo izvēli. — Tūkstošiem māju mūsu sarakstos. Birojs atvērts ik dienas līdz plkst. 10 vakarā visu nedēļu. Sekojiet ik dienas RIDOUT'A sludinājumiem vietējos laikrakstos un pēc tuvākas informācijas par sludinājumos minētajām mājām zvaniet jūsu latviešu pārstāvjiem.
ARNOLDS BĒRZIŅŠ, birojā tel. WA 4-5761, mājās LA 6569, 1172 Bay St., Toronto
EDUARDS BĀLIŅŠ, tel. LI 9-4121, 913 Main St. E. Hamiltonā, mājās LI 9-9877

PUĶU VEIKALS
802 BATHURST IELA
(Pie Bloor ielas stūŗa)
Tel. KE 3884, Toronto
Lotus
Krāšņi ziedu sakārtojumi līgavām eiropiešu un kanadiešu stilā
Bagātīgā izvēlē griezti ziedi un istabas puķes. Latviešu daiļamatniecības izstrādājumi: keramika, sudraba rotas lietas, kokgriezumi, audumi utt.
Dabūjami latviešu laikraksti

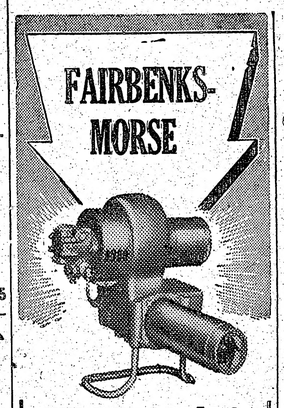

UN CITU LABĀKO FIRMU EĻĻAS APKURES
Par jūsu apkures problēmu
sniedzam paskaidrojumus latviešu valodā. Labojam un iekārtojam visu veidu ūdens, gaisa un tvaika apsildīšanas sistēmas, kā jaunbūvēs, tā arī vecajās mājās
GARNEY & Co
15 BARTON AVE
Toronto, ME 2554

KLAVIERU BŪVĒTĀJS
A. KĻAVIŅŠ
skaņo, labo, modernizē klavieres, dod lietpratēja padomus klavieru pircējiem
TORONTO, 90 LONDON ST,
Tel. KE 8609
Pastāvīgi krājumā lieliešas klavieres (440)

FRANK VASS, B.A.
ADVOKATS — NOTĀRS
455 Spadina Ave, Apt., 403
COLLEGE un Spadina ielu stūrī
Tel. birojā — WA 2-4989
Dzīvokli WA 1-9424

SEZONAS LIELĀKĀ IZPĀRDOŠANA
Addison NORGE
REFRIGERATOR

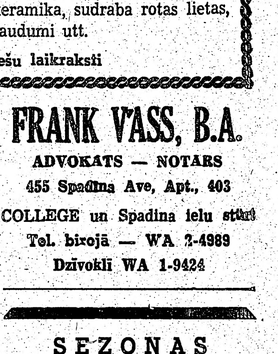

PLAŠĀ IZVĒLĒ
- māju un biroju mēbeles,
- veļas mazgājamās mašīnas,
- ledus skapji

PAR PAZEMINĀTĀM CENĀM
Nāciet un apskatieties
Burlacoff's Furniture
Tel. EM 8-6812
619 QUEEN ST. W. TORONTO